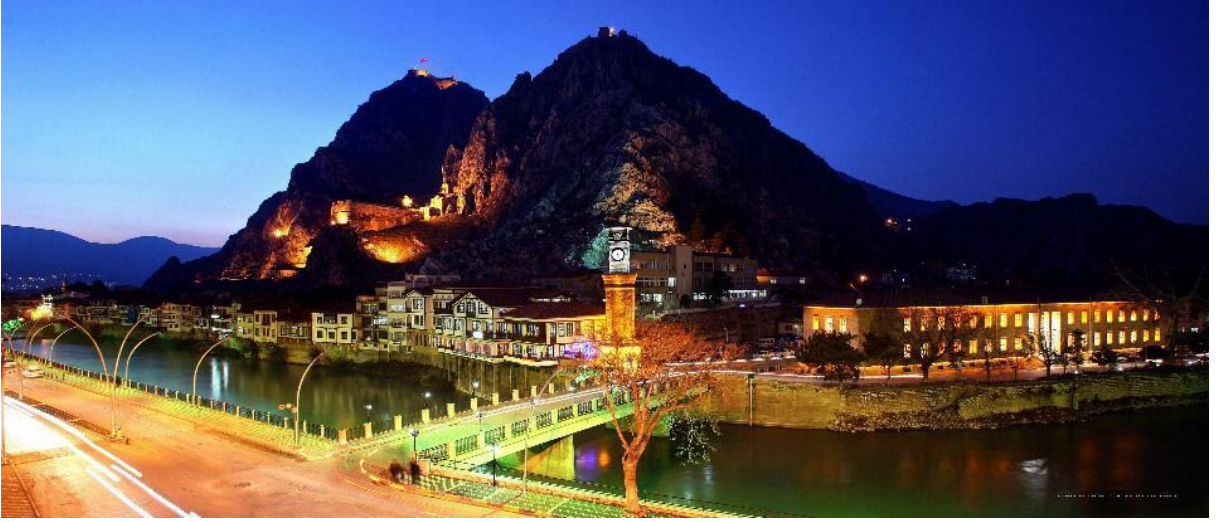

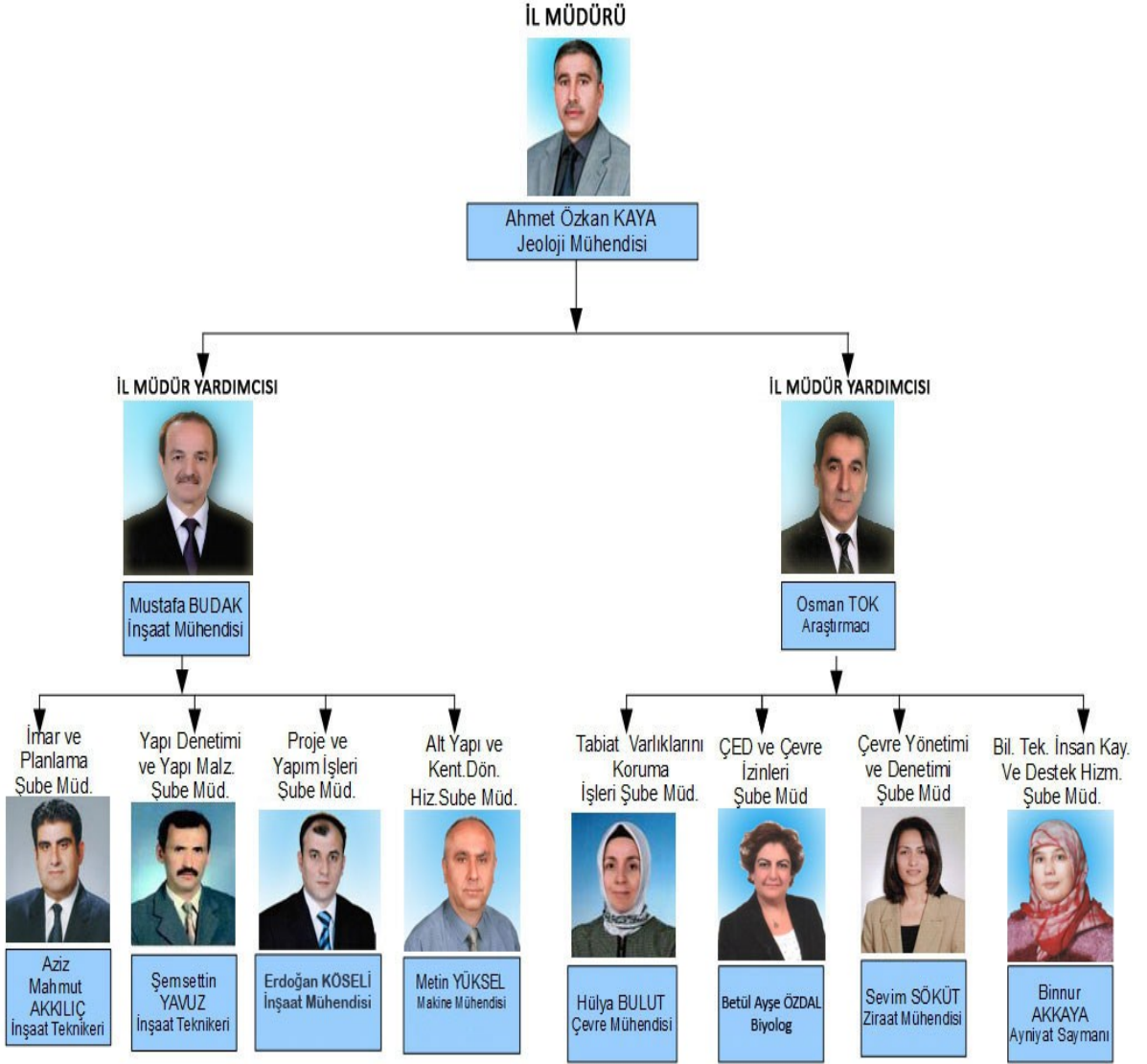
T.C.
AMASYA VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ

**AMASYA İLİ 2015 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

HAZIRLAYAN
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ

AMASYA - 2016

İL Çevre Durum Raporu, ÇED ve Çevre İzin İşleri Şube Müdürlüğü' nce hazırlanmıştır.

Ahmet Özkan KAYA (İL Müdürü)
Osman TOK (İL Müdür Yard.)
Betül Ayşe ÖZDAL (ÇED ve Çevre İzin İşleri Şube Müd.)
Adem BODUR (Çevre Mühendisi)
Hülya BULUT (Çevre Mühendisi)
Ebru YILDIRIM (Jeoloji Mühendisi)
Osman AKYILDIZ (İnşaat Teknikeri)

Çevre Durum Raporunun hazırlanışında, bilgi teminindeki katkılarından dolayı müdürlüğümüz ilgili şube müdürlüklerine, ilimizdeki kamu kurum ve kuruluşları ile emeği geçenlere teşekkür ederiz.

Her Hakkı Saklıdır. © 2015, Amasya Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

ÖNSÖZ

Çevre, tüm canlıların ve özellikle insanların hayatının devamlılığı için gerekli olan, kendilerine bahşedilen en büyük faydaları içerisinde bulunduran önemli bir unsurdur. Çevre ayrıca insanların ve diğer canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde buldukları fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel ortam olarak da tanımlanabilir.

Son yıllarda dünya ve ülkemiz enerji, sanayi, tarım, ulaştırma ve turizm ile ilgili artan çevresel baskılar ile karşı karşıya kalmıştır. Bu baskılara karşı çevrenin korunması gerekliliği doğrultusunda çalışmalar sürdürülmekte olup, bu çalışmaların sistematik hale getirilmesi üzerine çeşitli metotlar uygulanmaktadır.

İl merkezimizin coğrafi olarak; dağlık olması, bir vadide yer alması ve içerisinde Yeşilirmak ve yan kollarını içeren bir nehrin geçmesi, ayrıca Ziraatçılık, Hayvancılık ve Turizm'in İlimizin önemli geçim kaynakları arasında olması, Çevreyi korumayı öncelikli zorunluluk haline getirmektedir. Doğal kaynakların dikkatli bir şekilde kullanılması ve çevrenin özenle korunması gerekliliğiyle, Müdürlüğümüz birimleri içerisinde Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Çevre İzinleri ile Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubelerimiz, Çevre ile ilgili Kanun ve Yönetmeliklerin gerekli itina ile uygulamasını sağlamakta, diğer şubelerdeki personelimizde bu uygulamalara zaman zaman katkı sağlamaktadırlar.

Amasya Çevre Durum Raporu'nda hava, su, toprak ve arazi kullanımı, flora-fauna ve hassas yöreler, turizm, tarım ve hayvancılık, madencilik, enerji, sanayi ve teknoloji, altyapı, ulaşım ve haberleşme, yerleşim alanları ve nüfus, atıklar, gürültü ve titreşim, afetler, temel sağlık hizmetleri, çevre eğitimi, çevre yönetimi ve planlama başlıkları yer almaktadır. İl Çevre Durum Raporumuzla ülkemizin veri tabanına katkı sağlanması, çevrenin korunması ve yaşanabilir bir çevrenin devamlılığı için gereken çevre bilincinin ve hassasiyetinin artırılması amaçlanmıştır.

Çevre Durum Raporu'nda sunduğumuz bu bilgilerin bir araya getirilmesi, düzenlenmesi ve güncel bir şekilde sizlere ulaştırılmasında emek sarf eden Müdürlüğümüz uzmanlarına ve verilerini paylaşarak raporumuzu destekleyen tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarına teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
A. HAVA	7
A.1. Hava Kalitesi	7
A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar	10
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar	15
A.4. Ölçüm İstasyonları	15
A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü	35
A.6. Gürültü	36
A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar	37
A.8. Sonuç ve Değerlendirme	38
B. SU VE SU KAYNAKLARI	40
B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli	40
B.1.1. Yüzeysel Sular	40
B.1.2. Yeraltı Suları	41
B.1.3. Denizler	41
B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi	43
B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu	46
B.3.1. Noktasal kaynaklar	46
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	47
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri	48
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	48
B.4.2. Sulama	52
B.4.3. Endüstriyel Su Temini	54
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	54
B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı	54
B.5. Çevresel Altyapı	54
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus	54
B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	57
B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri	57
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	57
B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü	57
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	57
B.6.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı	59

B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar.....	60
B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	60
B.7. Sonuç ve Değerlendirme	61
C. ATIK.....	62
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri).....	62
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları	63
C.3. Ambalaj Atıkları	63
C.4. Tehlikeli Atıklar	64
C.5. Atık Madeni Yağlar	65
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler	65
C.7. Bitkisel Atık Yağlar.....	66
C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller	67
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler	67
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEEE).....	68
C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar	69
C.12. Tehlikesiz Atıklar	70
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	70
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	70
C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları.....	71
C.13. Tıbbi Atıklar	71
C.14. Maden Atıkları.....	72
C.15. Sonuç ve Değerlendirme	72
Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ.....	73
Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar.....	73
Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme	73
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	74
D.1. Flora	74
D.2. Fauna	75
D.3. Ormanlar ve Milli Parklar	77
D.4. Çayır ve Mera.....	77
D.5. Sulak Alanlar.....	77
D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları.....	78
E. ARAZİ KULLANIMI	80
E.1. Arazi Kullanım Verileri	80

E.2. Mekânsal Planlama	81
E.2.1. Çevre Düzeni Planı	81
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	82
F.1. ÇED İşlemleri	82
F.2.Çevre İzin ve Lisans İşlemleri.....	83
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	85
G.1. Çevre Denetimleri	85
G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi.....	87
G.3. İdari Yaptırımlar.....	88
G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları	89
H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	89
I. İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER	90
1.GENEL.....	90
1.1.NÜFUS.....	90
1.2.SANAYİ.....	92
2.İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	98
3.HAVA KALİTESİ	100
4. SU-ATIKSU.....	103
5. ARAZİ KULLANIMI	108
6. TARIM.....	109
7. ORMAN.....	110
8. BALIKÇILIK.....	111
9. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA	112
10. ATIK	113
11.TURİZM	123
EK-1:(2015) YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU.....	125
BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ.....	125
BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ.....	130
BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ.....	135
BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI	136

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge A.1 - Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları.....	8
Çizelge A.2 - EPA Hava Kalitesi İndeksi	8
Çizelge A.3 - Geçiş Dönemi Uzun Vadeli Ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri Ve Uyarı Eşikleri.....	9
Çizelge A.4 - Amasya ilinde 2015 Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler.....	13
Çizelge A.5 – Amasya İlinde 2015 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (ÇŞİM,2015)	14
Çizelge A.6 – Amasya İlinde 2015 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı (YEDAŞ,2015)	14
Çizelge A.7 – Amasya İlinde 2015 Yılında Kullanılan Fuel-oil Miktarı (Kaynak, Yıl).....	14
Çizelge A.8 - Amasya İlinde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (havaizleme.gov.tr, 2015).....	15
Çizelge A.9 - Amasya İlinde 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)	196
Çizelge A.10 - Hava Kirleticilerinin Yoğun Olduğu Gün ve Saatlerde Meteorolojik Koşullar ve Rüzgar Yönündeki Kirleticici Kaynaklar	17
Çizelge A.11- Amasya-Şehzade Trafik İstasyonu 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015).....	21
Çizelge A.12 - Hava Kirleticilerinin Yoğun Olduğu Gün ve Saatlerde Meteorolojik Koşullar ve Rüzgar Yönündeki Kirleticici Kaynaklar	21
Çizelge A.13- Merzifon Isınma İstasyonu 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015).....	24
Çizelge A.14 - Hava Kirleticilerinin Yoğun Olduğu Gün ve Saatlerde Meteorolojik Koşullar ve Rüzgar Yönündeki Kirleticici Kaynaklar.....	24
Çizelge A.15- Merzifon Isınma İstasyonu 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015).....	28
Çizelge A.16 - Hava Kirleticilerinin Yoğun Olduğu Gün ve Saatlerde Meteorolojik Koşullar ve Rüzgar Yönündeki Kirleticici Kaynaklar.....	28
Çizelge A.17 - 2015 Yılında Amasya İlindeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (İl Emniyet Müdürlüğü-ÇŞİM,2015).....	35
Çizelge A.18 - Amasya İlinde Faaliyet Gösteren Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	35
Çizelge B.1 - Amasya İlindeki Akarsular (DSİ Samsun Bölge Müdürlüğü, 2014)	40
Çizelge B.2 - Amasya İlindeki Mevcut Sulama Rezervuarları (DSİ , 2015)	40
Çizelge B.3 - Amasya İlinde Yapımı Planlanan Göletler ve Barajlar (DSİ, 2015)	41
Çizelge B.4 - Amasya İlının Yeraltısuyu Potansiyeli (DSİ, 2015)	42
Çizelge B.5 - Amasya İli Yeraltısuyu Nitrat Değerleri Tablosu (DSİ, 2015).....	43
Çizelge B.6 - Endüstriyel Kaynaklar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014).....	46
Çizelge B.7 - Evsel Kaynaklar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	47
Çizelge B.8 -Tarım Alanları ve İlgili Kurumlar (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015) ...	47
Çizelge B.9- İlimizde Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015).....	48
Çizelge B.10 - Amasya İli Merkez İçme Suyu Kaynakları (Derin Kuyu) (Amasya Belediyesi, 2015).....	50
Çizelge B.11 - Amasya İli Merkez İçme Suyu Kaynakları (Amasya Belediyesi, 2015)	50
Çizelge B.12 - Merzifon İlçesi İçme Suyu Kuyuları (Merzifon Belediyesi, 2014)	50
Çizelge B.13 - Göynücek İlçe İçme Suyu Kaynakları (Göynücek Belediyesi, 2015).....	51
Çizelge B.14 - Amasya İlinde Proje Yapımı Devam Sulamalar (DSİ,2015)	52

Çizelge B.15 - Amasya’da Tarım Alanlarının Kuru Sulu Dağılımı (Gıda,Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)	53
Çizelge B.16 - Amasya’da Sulanan Alanların Dağılımı(Gıda,Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)	53
Çizelge B.17 - DSİ 7. Bölge Müdürlüğü Amasya İli Enerji Projeleri	54
Çizelge B.19 - Amasya İlinde 2015 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Belediyeler, 2015).....	56
Çizelge B.20 - Amasya İlinde 2015 Yılı OSB’lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	57
Çizelge B.21 - Amasya ilinde 2015 Yılı İçin Tespit Edilen Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliğine İlişkin Veriler (ÇŞİM,2015).....	58
Çizelge B.22 - Amasya İlinde 2015 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2015)	60
Çizelge B.23 - Amasya ilinde 2015 Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb) (İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2015)	61
Çizelge C.1. Amasya İlinde 2015 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Yerel Yönetimlerce (Büyükşehir Belediyesi/ Belediye/ Birliklerce Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri (Tüm Belediyeler,2015)	62
Çizelge C.2. - Amasya İlinde 2015 Yılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları (Ambalaj Bilgi Sistemi,2015)	63
Çizelge C.3 - Amasya İlinde 2015 Yılı Atık Yağ Geri kazanım ve Bertaraf Miktarları (Atık Yönetim Uygulaması,2015)	65
Çizelge C.4 – Amasya İlinde 2015 Yılında Toplanan Pil ve Akümülatörlerle İlgili Veriler (Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri, 2015)	65
Çizelge C.5 - Amasya İlinde 2015 Yılında Toplanan Atık Pil Miktarı (Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri, 2015)	66
Çizelge C.6 - Amasya İlinde 2015 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri, 2015).....	66
Çizelge C.7 - Amasya ilinde 2015 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Ü Veriler (Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri,2015)	67
Çizelge C.8 - Amasya İlinde 2015 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler (Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri,2015).....	67
Çizelge C.9 - Amasya İlinde 2015 Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar (ÇŞİM Verileri, 2015) 69	
Çizelge C.10 - Amasya İlinde 2015 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı (ÇŞİM Verileri, 2015).....	69
Çizelge C.11 - Amasya İlinde 2015 Yılı İçin Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikesiz Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Edilmesi İle İlgili Verileri (Atık Yönetim Uygulaması, 2015).....	70
Çizelge C.12 – 2015 Yılında Amasya İli Sınırları İçinde Oluşan Yıllık Tıbbi Atık Miktarı (Atık Yönetim Uygulaması, 2015).....	71
Çizelge C.13 -Amasya İlinde Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)	71
Çizelge C.14 - Amasya İlinde 2015 Yılında Maden Zenginleştirme tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı (ÇŞİM,2015)	72
Çizelge Ç.1 - Amasya ilinde 2015 Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)	73
Çizelge D.1 - Fauna Türleri (Orman ve Su İşleri Amasya Şube Müdürlüğü, 2016)	76
Çizelge D.2 - Amasya İlindeki Doğal Sit Alanları (ÇŞİM,2015)	79
Çizelge D.3. - Amasya İlindeki Tabiat Varlıkları (ÇŞİM,2015)	79

Çizelge E.1 – Amasya ilinde Arazilerin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması (Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 1983).....	80
Çizelge F.1 – Amasya İlinde Bakanlık Merkez ve ÇŞİM tarafından 2015 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (ÇŞİM, 2015)	82
Çizelge F.2 - Amasya İlinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları (ÇŞİM, 2015)	83
Çizelge G.1 - Amasya İlinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı (ÇŞİM,2015)	85
Çizelge G.2 - Amasya İlinde 2015 Yılında ÇŞİM'e Gelen Yazılı Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları (ÇŞİM,2015)	87
Çizelge G.3 - Amasya İlinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı (ÇŞİM,2015)	88

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik A.1 - Amasya İli Merkez İstasyonu PM ₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu,2015)	15
Grafik A.2 - Amasya İli Merkez İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu,2015)	16
Grafik A.3 - Amasya Rüzgar Gülü Haritası	17
Grafik A.4 - İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu PM ₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu,2015)	18
Grafik A.5 - İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu PM _{2,5} Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)	18
Grafik A.6 - İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)	19
Grafik A.7 - İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO _x Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)	19
Grafik A.8 - İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO ₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015).....	19
Grafik A.9 - İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu Ozon Parametresi Maksimum 8 Saatlik Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)	20
Grafik A.10 - İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu Karbonmonoksit Parametresi Maksimum 8 Saatlik Ortalama Değer Grafiği (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015).....	20
Grafik A.11 - Merzifon (1sınma) İstasyonu PM ₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	22
Grafik A.12 - Merzifon (1sınma) İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	22
Grafik A.13 - Merzifon (1sınma) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	23
Grafik A.14 - Merzifon (1sınma) İstasyonu NO ₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	23
Grafik A.15 - Merzifon (1sınma) İstasyonu NO _x Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	23
Grafik A.16 - Merzifon Rüzgar Gülü Haritası	25
Grafik A.17 - Suluova (1sınma) İstasyonu PM ₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	26
Grafik A.18 - Suluova (1sınma) İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	26
Grafik A.19 - Suluova (1sınma) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	27
Grafik A.20 - Suluova (1sınma) İstasyonu NO ₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	27
Grafik A.21 - Suluova (1sınma) İstasyonu NO _x Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği	27
Grafik A.22- Suluova Rüzgar Gülü Haritası	28

Grafik A.23 – (Amasya) ilinde 2015 Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı (ÇŞİM-2015)	36
Grafik B.1 - Amasya ilinde 2015 Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (Amasya Belediyesi, 2015).....	55
Grafik B.2 – Amasya ilinde Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%) (Amasya Belediyesi,2015)	55
Grafik B.3 - Amasya İlinde 2015 Yılında Belediyelerden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (ÇŞİM,2015)	59
Grafik B.4 - Amasya İlinde 2015 Yılında Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)	59
Grafik C.1 - Amasya İlinde 2015 Yılı Kayıtlı Ekonomik İşletmeler (Ambalaj Bilgi Sistemi,2015)...	64
Grafik C. 2 - Atık Yönetim Uygulaması Verilerine Göre Amasya İlinde 2015 Yılında İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması,2015)	64
Grafik C.3 - Amasya İlinde Atık Yağ Toplama Miktarları (Atık Yönetim Uygulaması,2015)	65
Grafik C.4 - Amasya İlinde Yıllar İtibariyle Atık Akü Toplama ve Geri Kazanım Miktarı (Ton) (ÇŞİM Denetim Verileri, 2015)	66
Grafik C.5 - Amasya ilinde Geri Kazanım Tesislerine ve Çimento Fabrikalarına Gönderilen Toplam ÖTL Miktarları (Ton/Yıl) (Atık Yönetim Uygulaması,2015)	68
Grafik C.6 - Amasya ilinde 2015 Yılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Toplama Miktarları (ton) (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)	68
Grafik C.7- Amasya İlinde 2015 Yılı AEEE İşleme Tesis Sayıları (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)	69
Grafik F.1 - Amasya İlinde 2015 Yılında ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (ÇŞİM, 2015)	82
Grafik F.2 – Amasya İlinde 2015 Yılında ÇED Gereklidir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (ÇŞİM, 2015)	83
Grafik F.3 – Amasya İlinde 2015 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (ÇŞİM, 2015)	83
Grafik G.1 – Amasya İlinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (ÇŞİM,2015)	85
Grafik G.2 – Amasya İlinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (ÇŞİM,2015).....	86
Grafik G.3 – Amasya İlinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı (ÇŞİM,2015)	86
Grafik G.4 – Amasya İlinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (ÇŞİM,2015)	87
Grafik G.5 – Amasya İlinde 2015 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı (ÇŞİM,2015)	88
Grafik G.6. – (Amasya) ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı (İÇŞM Verileri,2015)	89

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1 – Helenistik Dönemden Kalan Kral Kaya Mezarları, Kızlar Sarayı ve Yalıboyu Evlerinden Bir Görüntü	3
---	---

HARİTALAR DİZİNİ

Harita 1 – Amasya İli Coğrafi Haritası	1
--	---

GİRİŞ

Nüfusu :

Türkiye'nin nüfusu 1927 yılında 13.648.270 iken, Amasya'nın nüfusu 114.884 idi. O yıl Amasya'nın nüfus bazında 63 İl arasında 51. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlin nüfusu, 2000'li yıllara gelindiğinde; 2000 yılı genel nüfus sayımına göre 365.231 olduğu, 81 İl arasında 53. sırada bulunduğu anlaşılmaktadır. Amasya'nın nüfusu, 2010 yılında 334.786 iken, adrese dayalı nüfus kayıt sistemi tespiti ile 2015 yılında 159.325 erkek ve 162.842 kadın olmak üzere toplam 322.167 dir.

İklimi :

Amasya coğrafi olarak Orta Karadeniz'de bulunmasından dolayı, ilde karadeniz iklimi - kara iklimi arasında bir geçiş iklimi hüküm sürer. Yazları kara iklimi kadar kurak, Karadeniz iklimi kadar yağışlı değildir. Kışları ise Karadeniz iklimi kadar ılıman, kara iklimi kadar da sert değildir. Karasal iklim ve Karadeniz iklimi arasında bir geçiş iklimidir.

Coğrafi Durumu :

Harita 1 – Amasya İli Coğrafi Haritası

Amasya ili; Orta Karadeniz Bölümünün iç kısmında yer almaktadır. Doğudan Tokat, güneyden Tokat ve Yozgat, batıdan Çorum, kuzeyden Samsun illeri ile çevrilidir. İlin yüzölçümü 5.701 km² dir. Ülke toplam alanının % 7'sini kaplamaktadır. Toplam sınır uzunluğu 492 km olan ilin Samsun'la 169 km., Tokat'la 165 km., Yozgat'la 6 km., Çorum'la 152 km. sınır uzunluğu vardır.

Sanayisi :

Amasya'da sanayi; 1926 yılında kurulan Eski Çelttek Kömür İşletmesi ve 1955 yılında kurulan Yeni Çelttek Kömür İşletmesi ile fabrika ölçeğindeki sanayileşme hareketi ise 1954 yılında Suluova'da Şeker Fabrikası'nın kurulması ile başlamıştır. Pancar ekiminin artırılması ve Amasya Şeker Fabrikasının kurulması ile başta şeker sanayi olmak üzere gıda sanayinde gelişmelerin başlangıcını oluşturmuştur.

Amasya İli sanayisi uzun yıllar taşta toprağa dayalı işletmelerden oluşmuş, 5084 sayılı kanunun uygulanmaya başlaması ile imalat sanayi tekstil, mobilya ve madencilik alt sektöründe Amasya Beji olarak ünlenen ve markalaşan mermer sanayinde ciddi gelişmeler olmuştur.

Amasya ilinde sanayi siciline kayıtlı sanayi işletme sayısı 216'dır. Türkiye sanayi işletmeleri toplamı içerisinde % 0.3'lük bir oran ile sanayisi gelişmekte olan illerimiz arasında yer almaktadır. Amasya ili GSYİH'si Türkiye GSYİH'sininin 0,4'ünü oluşturmakta; GSYİH'nin % 63'ünü hizmetler, % 30'unu tarım ve % 7'sini ise sanayi sektörü değerleri oluşturmaktadır.

Amasya ilinde "gıda ürünleri ve içecek imalatı, madencilik ve taş ocakçılığı, taşta toprağa dayalı sanayi ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat imalatı sektörleri öne çıkmaktadır. Firmaların yaptığı yatırımlar incelendiğinde de aynı sektörlerin öne çıktığı, bu sektörlerden farklı olarak enerji üretimi için (HES) yüksek bütçeli yatırımların başlatıldığı dikkat çekmektedir. Amasya Yeşilirmak üzerinde kurulma çalışmaları devam eden 13 HES'in yapım işi tamamlandığında 726,6 Milyon kWh elektrik enerjisi üretilecektir. Üretilecek bu enerji miktarı Amasya ilinin yıllık elektrik enerjisi tüketiminden fazlasını karşılayacaktır.

Amasya yöresindeki Amasya Beji doğal taş yatakları rezervi (1.400.000.000 m³), Türkiye'de kayıtlı doğal taş rezervinin % 21'ini, dünyadaki bilinen rezervlerin ise yaklaşık % 10'unu oluşturmaktadır. Sarı-bal rengindeki doğal taşı (mermeri), görünüm ve kalitesiyle (leke tutmaz, su emmez, aşınımı az) ulusal ve uluslararası ölçekte adını yurtdışına duyurmayı başarmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti, Hindistan, Bangladeş, Tayvan, Lübnan, Suudi Arabistan başta olmak üzere 40 dan fazla ülkeye ihracat gerçekleştirilmiştir. Mermerde Amasya, blok ve plakadan 0,5 cm. ye kadar her boyut ve teknikte işlenmiş, yarı işlenmiş ve blok üretimi gerçekleştirebilecek kapasite ve çağdaş teknolojiye; 6 sınıfta 18 farklı doğal taştan oluşan ürün gamına sahiptir.

Gelecekte Amasya ekonomisine ciddi katkılarının olacağı düşünülmektedir. Amasya ilinde Amasya OSB, Merzifon OSB, Suluova Karma OSB ve Suluova Besi İhtisas OSB olmak üzere 4 OSB bulunmaktadır. Amasya ve Merzifon' da ikişer, Suluova, Taşova, Gümüşhacıköy ve Göynücek ilçelerinde birer adet olmak üzere 8 küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Küçük sanayi sitelerinin 7'si faaliyettedir. Göynücek Küçük sanayi sitesinin yapım işi 2013 yılında tamamlanmıştır. Küçük sanayi sitelerinde toplam 1.595 işyeri

bulunmaktadır. Faaliyette bulunan küçük sanayi sitelerinde 1.410 işyeri dolu olup, bu işyerlerinde toplam 3.096 kişi istihdam edilmektedir.

Tarımı :

Amasya ekonomisinde Tarım ilk sırada yer almakta olup, 28.651 çiftçi ailesinden 141.077 kişi bu sektörden geçimini sağlamaktadır. İlin toplam yüzölçümü 570.100 hektardır. Bunun % 44,7'si yani 254.960 hektarı tarım alanlarıdır. Tarım alanının 166.713 (% 65,38) hektarı kuru tarım alanları, 88.247 (% 34,62) hektarı sulu tarım alanıdır.

Amasya ekolojisinin genel bir kombinasyonu ile bazı ürünlerin tadı, aroması ve lezzeti ile ün yapmış “misket elması” ve “bamyası” başka bir ortamda bu özelliklerini ortaya çıkarmamaktadır. Hatta il sınırları içinde bile elma ve bamyanın bu özellikleri değişmektedir. Amasya hayvancılık yönünden de önemli bir potansiyele sahiptir.

Resim 1 – Helenistik Dönemden Kalan Kral Kaya Mezarları, Kızlar Sarayı ve Yalıboyu Evlerinden Bir Görüntü

Turizmi:

Amasya tarihi eserleri çok zengin olan İllerimiz arasındadır. İl merkezi ve tarihi eski olan İlçe, belde ve köy merkezlerinde de; çok sayıda tarihi eserlere rastlanmaktadır. Tarihi eserlerin çokluğu İl'de Turizmin gelişmesine katkısı büyük olmaktadır.

İl merkezinde; Yeşilirmak sahil kısmında daha çok 19. yüzyıla ait geleneksel Osmanlı Evleri olarak bilinen Yalı evleri, Sultan II. Bayezid adına 1486'da Amasya Valisi Şehzade

Ahmet tarafından yaptırılan II. Bayezid Külliyesi, Şehri savunmak için en elverişli yer olan Harşena Dağı, bu dağın üzerinde kurulmuş olan savunma amaçlı Kale ve Helenistik Dönemde Harşena Dağı' nın güney eteklerindeki kalker kayalara oyularak anıtsal boyutta mezar odası olarak yapılmış Kral kaya mezarları ile Kızlar sarayı şehrin Turizm açısından en önemli merkezleridir.

İl merkezindeki; Taş Han, Darüşşifa (Bimarhane), Tarihi Burmalı Minare ,Çilehane, Gümüşlü, Bayezid Paşa, Yörgüç Paşa, Şamlar (Ayas Ağa), Mehmet Paşa, Hatuniye, Şirvanlı (Azeriler), Fethiye Camiileri, Tarihi köprüler, Aynalı Mağara, Ferhat su kanalı, Tarihi Hamamlar, İl Müzesindeki bir çok döneme ait tarihi eser çeşitliliği de turizm açısından Amasya'ya katkı sağlamaktadır.

Merzifon İlçe Merkezinde; Tarihi Bedesten, Kara Mustafa Paşa Camii, Çelebi Mehmed Medresesi, Saat Kulesi, Sadrazam Karamustafa Paşa tarafından 1678 yılında yaptırılmış olan Paşa Hamamı, Osmanlı tipik şehir hanlarından biri olan yapı tekniği ve işçilik itibarıyla 17. yy. karakterini gösteren Taş Han İlçenin önemli tarihi eserleri olması ilçe turizmüne önemli katkı sağlamaktadır .

Amasya'nın diğer İlçe ve köylerinde; Roma dönemine ait Kaleköy Kalesi, Göynücek İlçesi, Gökçeli Köyü Kalesi, Taşova İlçesi, Özbaraklı Beldesi Baraklı Kalesi bulunmaktadır. Selçuklu ve Osmanlı dönemleri anıtsal mimari eserlerine ait Hamamlar, Camiiler, Ezinepazar Hanı, Roma dönemine ait Yassıçal Sunağı, İl açısından il turizmüne katkısı bulunmaktadır.

Tarihi :

Amasya'da yapılan arkeolojik araştırma ve bulgulara göre ilk yerleşme 8500 yıl öncesine dayanmaktadır. Hitit, Frig, Kimmer, İskit, Lidya, Pers, Hellenistik - Pontus, Roma, Bizans, Danişmend, Selçuklu, İlhanlı ve Osmanlı dönemlerinde de kesintisiz olarak devam etmiştir. Bu dönemlerin arkeolojik yerleşim yerlerine ait kalıntılar halen mevcuttur. Amasya merkezinde uygarlıklarından derin izler bırakan Pontuslar'ın (M.Ö.333 - M.Ö.26) krallarının ölümünden sonra kayalara oymak suretiyle yaptıkları Kral Kaya Mezarları, bu gün bile ilimizin anıtsal eserleri arasında yer almaktadır. M.Ö. 26 - M.S.395 tarihleri arasında Roma egemenliğine geçen ilimiz ve çevresinde bu uygarlığa ait su kanalları, kaleler, köprüler vb. eserlerden bazıları günümüze kadar gelebilmiştir.

700 yıl Bizans egemenliğinden sonra, 1071 yılında Anadolu'ya giren Alparslan'ın komutanlarından Melik Ahmet Danişment Gazi 1075 yılında Amasya'yı fethederek burada ilk Türk Egemenliğini kurmuştur. Bundan sonra Amasya'da Selçuklu egemenliği görülmektedir. Bu dönemde yaşamış olan vali ve emirler yaptırdıkları medrese, cami, türbe gibi eserlerle Amasya'yı Anadolu'nun en büyük kültür merkezi durumuna getirmişlerdir.

Selçukluların, 1243'deki Köseadağ Savaşı'nda Moğollara yenilmesi sonrasında, 1246 yılında başlayan Moğol istilası ile ilk Amasya Valiliği Seyfettin Torumtay'a verilmiştir. İran'da kurulan İlhanlılar, 1265'te Anadolu'yu hâkimiyetleri altına alarak, yönetime el koymuş ve kendisine bağlamışlardır. Amasya'da yaşamış bazı İlhanlı şahsiyetlerinin mumyaları halen müzemizde teşhir edilmektedir.

Amasya'da 1341 yılından sonra Uygur Türklerinden Ertana Beyliği'nin hakimiyeti görülmektedir. Şehzade Yıldırım Bayezid, 1386 yılında Amasya'yı Osmanlı topraklarına katmıştır. Osmanlı birliğinin 1402'de bozulmasına sebep olan ve Timur'un zaferi ile

sonuçlanan Ankara Savaşı, Osmanlılardaki kargaşayı, Şehzadeler arasında mücadeleye dönüşmüştür. Amasya Valisi Çelebi Mehmet duruma hakim olarak, ikinci defa Osmanlı birliğini sağlamıştır.

Amasya; Osmanlı padişah ve şehzadelerinin gösterdikleri özel ilgi nedeniyle, "Şehzadeler Şehri " olarak ün yapmıştır. Şehzade Yıldırım Bayezid, Çelebi Mehmet, Şehzade Murat (II) (1404 yılında Amasya'da doğmuştur), Şehzade Ahmet Çelebi, Şehzade Mehmet (II), Şehzade Alâeddin, Şehzade Bayezid (II) (oğlu Yavuz Sultan Selim Han 1470 yılında Amasya Sarayında doğmuştur.), Şehzade Ahmet, Şehzade Murat, Şehzade Mustafa, Şehzade Bayezid ve Şehzade Murad (III) çeşitli tarihlerde Amasya'da Valilik yapmışlardır. Bu dönemde birçok âlim ve ulema yetişmiş, saray, çeşme, medrese, cami, türbe v.b. gibi kalıcı eserlerle kentimiz bir kültür merkezi olarak tarihteki yerini almıştır. Bu eserler günümüze kadar gelerek geçmişe ışık tutmaya devam etmektedir.

Tarihin akışı içerisinde önemli roller üstlenen Amasya, Kurtuluş Savaşı sırasında yine ön plana çıkmıştır. Mustafa Kemal Paşanın, 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'da başlayan Milli Mücadelenin ilk adımı, 12 Haziran 1919 tarihinde Amasya'ya gelmesiyle devam etmiştir. Kurtuluş mücadelesinin planları hazırlanmış, Erzurum ve Sivas kongrelerinin toplanmasına burada karar verilmiştir. Amasya'da 22 Haziran 1919 tarihinde yayınlanan "Amasya Tamimi" ile "Milletin İstiklâlini Yine Milletın Azim ve Kararı Kurtaracaktır" denilerek Milli Mücadele burada fiiliyata geçirilmiştir. Bu itibarla, Amasya, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda da ilk önemli adımın atıldığı yer olmuştur.

Jeolojik Yapısı :

Amasya ve çevresi çok farklı jeolojik dönemlerde birbirinden çok farklı ortamlarda gelişmiş kaya toplulukları ile zengin ve oldukça karmaşık bir jeolojik yapıya sahiptir. Bölgede gözlenen kaya birimleri günümüzden yaklaşık olarak ~430 milyon yıl önce oluşmuş ve başkalaşıma uğramış kayalardan günümüzde ovalarda çökelen alüvyona kadar uzanmaktadır. Amasya, Sakarya kıtası olarak isimlendirilmiş eski bir kıtanın doğu uzantısını oluşturan Tokat masifinin içerisinde yer alır. Bölge, Pontidler olarak adlandırılan ve tüm Karadeniz şeridi boyunca izlenen dağ kuşağının bir parçasıdır. Günümüzden ~29 milyon yıl önce Karadeniz dağ kuşağı (Pontidler) yükselmeye başlamış ve devamında Kuzey Anadolu Fayının (~11 my) ve onun yan kollarının oluşmasıyla birlikte bölgenin güncel coğrafyası (akarsular, ovalar ve dağlar) belirginleşmiştir. Bu durumun morfolojik ifadesi havzaların açılması ile havza sınırlarının yükselmesidir.

Havzaların zaman içerisinde genişlemesi ve derinleşmesi ile birlikte havza içlerinde kalın bir çökel örtü oluştururken, havza kenarlarında ise eskiden günümüze akarsu ve vadi sistemlerinin ürünü olan alüvyal yelpazeler oluşur. Amasya çevresinde büyük bir alan kaplayan genç havzalar (Suluova, Geldingen, Taşova ve Aydınca ovaları) bu dönemde oluşmuştur ve bunların içlerinde alüvyon çökmesi hala sürmektedir. Bölge jeolojisi Paleozoyik yaşlı dayanıklı metamorfik (başkalaşım) kayalardan havza içlerinde ve akarsu yataklarında oluşmuş güncel zayıf birimlere kadar uzanan geniş bir yelpazede kaya topluluklarına sahiptir.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü:

Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünde faaliyet gösteren ÇED ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü ile Çevre Yönetimi ve Çevre Denetimi Şube Müdürlüklerinin personel durumu aşağıdaki gibidir:

ÇED, Çevre İzin ve Lisanslarından Sorumlu Şube Müdürlüğü Personel Durumu

Şube Müdürü : 1 (Biyolog)

Çevre Mühendisi : 1

İnşaat Teknikeri : 1

Çevre Yönetimi ve Çevre Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü Personel Durumu

Şube Müdür V. : 1 (Ziraat Mühendisi)

Çevre Mühendisi : 1

Kimyager : 1

Elk.Teknikeri : 1

Bilg. İşletmeni : 1

VHKİ : 1

Kaynaklar

- ✓ *Amasya Valiliği*
- ✓ *Amasya Belediyesi*
- ✓ *Türkiye İstatistik Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü*
- ✓ *Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü*

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

İlimizde meydana gelen hava kirliliğinin nedenleri, ısınmada kullanılan yakıtlar, motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazı emisyonları, sanayiden kaynaklanan emisyonlar olarak sıralanabilir. 2008 yılından itibaren ilimizde doğal gazın ısınma amaçlı olarak kullanılmaya başlaması ile ısınmadan kaynaklanan hava kirliliği önemli ölçüde azaldıysa da, yine de özellikle kış sezonunda meteorolojik ve coğrafik şartlara da bağlı olarak hava kirliliği görülmektedir. Isınma döneminde düşük kalorili ve yüksek kükürt oranlı kömürlerin kısmen kullanılıyor olması, kış dönemi öncesi baca temizlik ve bakımlarının yaptırılmaması, kalorifer kazanlarının temizlik ve bakımlarının yaptırılmaması, kalorifer kazanının usulüne uygun olarak yakılmaması, kalorifer kazanlarının ehliyetsiz kişiler tarafından yakılması kış aylarında ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin temel sebeplerini oluşturmaktadır.

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd. 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır. Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır. (Sharma vd., 2003a) Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır. (Kyrkilis vd. 2007)

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, EPA Hava Kalitesi İndeksini ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uyarlayarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1’ de verilmektedir.

Çizelge A.1 - Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer
B: Bilgi Eşiği
U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 - EPA Hava Kalitesi İndeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.3.- Geçiş Dönemi Uzun Vadeli ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri ve Uyarı Eşikleri
(Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Kirletici	Ortalama süre	Sınır değer	Sınır değerın yıllık azalması	Uyarı eşiğı
SO ₂	Saatlik	900 µg/m ³		İlk seviye: 500 µg/m ³ İkinci seviye: 850 µg/m ³ Üçüncü seviye: 1.100 µg/m ³ Dördüncü seviye: 1.500 µg/m ³ (Verilen değerler 24 saatlik ortalamalardır.)
	-KVS- 24 saatlik % 95 /yıl -insan sağlığının korunması için-	400 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 250 µg/m³ (sınır değerin %62,5'u) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
	Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart) -insan sağlığının korunması için-	250 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 125 µg/m³ (sınır değerin %50'si) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
	Hedef Sınır Değer (Yıllık aritmetik ortalama)	60 µg/m ³		
	Hedef Sınır Değer Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart)	120 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	150 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -hassas hayvanların, bitkilerin ve nesnelerin korunması için-	60 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 20 µg/m³ (sınır değerin %33'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
NO ₂	-KVS- 24 saatlik % 95 /yıl -insan sağlığının korunması için-	300 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	100 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 60 µg/m³ (sınır değerin %60'ı) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	

Çizelge A.3. - Geçiş Dönemi Uzun Vadeli Ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri Ve Uyarı Eşikleri (Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği) (devam)

Kirletici	Ortalama süre	Sınır Değer	Sınır değerinin yıllık azalması	Uyarı eşiği
PM10 ¹	-KVS- 24 saatlik % 95/yıl -insan sağlığının korunması için-	300 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 100 µg/m³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	İlk seviye: 260 µg/m ³ İkinci seviye: 400 µg/m ³ Üçüncü seviye: 520 µg/m ³ Dördüncü seviye: 650 µg/m ³ (Verilen değerler 24 saatlik ortalamalardır.)
	Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart) -insan sağlığının korunması için-	200 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 90 µg/m³ (sınır değerinin %45'i) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	150 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 60 µg/m³ (sınır değerinin %40'i) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
Kurşun	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	2 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 1 µg/m³ (sınır değerinin %50'si) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
CO	24 saatlik % 95/yıl -insan sağlığının korunması için-	30 mg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 10 mg/m³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	10 mg/m³		

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik

¹ PM₁₀, asılı partikül madde – siyah duman olarak da ölçülebilir. Siyah duman değerlendirmesi ve gravimetrik birimlere çevrimi için, hava kirliliğini ölçme metodları ve anket teknikleri üzerine çalışan OECD grubunun standartlaştırdığı metot (1964), referans metot olarak alınır.

olaylara bağılı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb.) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 in ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağılı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM10), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM10- 10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM10 için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM10 solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO'in global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m^3 arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Inversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni

hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ye maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları, bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NOX (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozonun fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.4 - Amasya İlinde 2015 Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Yakıtın Cinsi	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri					
			Alt ısı Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)	
Yerli Kömür	Eski Çeltek	Suluova/Amasya	16.268,60	5412 - 6066	-	1,65 - 1,83	9,88	16,79 - 18,63
"	Yeni Çeltek	Merzifon/Amasya	4.517,00	6076 - 6489	37,50 - 40,94	1,15 - 1,25	8,41	13,29 - 14,51
"	Beşler	Suluova/Amasya	53,94	5654 - 6886	-	1,74 - 2	16,56	5,16 - 6,19
"	Plt Madencilik	Suluova/Amasya	1,00	6063 - 6562	-	0,47 - 0,51	7,6	11,06 - 11,96
İthal Kömür	Akabe	Rusya	11.089,48	7197 - 7679	22,37 - 23,76	0,27 - 0,29	5,83	5,19 - 5,51
"	Alyak	"	1.371,80	7491 - 7241	14,40 - 14,86	0,38 - 0,37	3,11	10,20 - 10,53
"	Atik	"	817,94	7194 - 7513	28,85 - 30,13	0,27 - 0,28	4,24	5,06 - 5,29
"	Çakıroğlu	"	952,02	7001 - 7444	29,28 - 31,00	0,27 - 0,29	5,54	5,63 - 5,95
"	Çalışkan	"	1.021,58	7213 - 7467	27,86 - 28,84	0,29 - 0,30	3,4	4,60 - 4,76
"	Detay	"	7.876,04	7382 - 7763	22,75 - 23,84	0,29 - 0,30	4,56	4,85 - 5,08
"	Er Kömür	"	973,08	6842 - 7376	26,15 - 28,05	0,34 - 0,37	6,74	6,83 - 7,33
"	İnter karbon	Güney Afrika	439,20	6515 - 7149	25,18 - 27,44	0,38 - 0,41	8,23	7,64 - 8,32
"	Safi	Rusya	637,82	7469 - 7795	20,76 - 21,61	0,24 - 0,25	3,91	5,14 - 5,35
"	Yılyak	"	24.103,63	7400 - 7710	15,28 - 15,87	0,32 - 0,33	3,74	6,54 - 6,79
"	Mis Enerji	"	1.292,42	7448 - 7845	24,79 - 26,02	0,27 - 0,28	4,72	5,55 - 5,82
SYDV (Amasya-Merkez)	Yeni Çeltek	Merzifon/Amasya	6.500,00	4.800	-	2	25	25
SYDV (Amasya-Göynücek)	"	"	1.200,00	4.700	34,67 - 37,76	2,06 - 2,24	8,47	25,59 - 27,87
SYDV (Amasya-Gümüşhacıköy)	"	"	2.500,00	5250 - 5919	35,22 - 39,28	1,51 - 1,68	10,34	17,60 - 19,63
SYDV (Amasya-Hamamözü)	"	"	400,00	3987 - 4112	29,35	2,15		
SYDV (Amasya-Merzifon)	"	Suluova/Amasya	3.500,00	4.640	-	1,98	5,95	29,88
SYDV (Amasya-Suluova)	"	Merzifon/Amasya	3.057,00	4200 - 6055	-	0,44 - 0,48	8,38	9,94 - 10,85
SYDV (Amasya-Taşova)	"	"	3.750,00	4800 - 5280	-	2,15 - 2	5,64	28,25 - 25

Yukarıdaki cetvelin yakıtın cinsi sütununun altındaki birinci ifade yakıtın cinsini (Örnek: Yerli kömür), onun yanındaki ikinci ifade kömürün üretildiği tesisi (Örnek:Eski Çeltek Kömür İşletmesi) ifade eder.

İkinci sütundaki Temin Edildiği Yer, İlgili işletmenin üretim yaptığı adresi (Örnek:Suluova/Amasya Eski Çeltek İşletmesinin üretim yaptığı adresi ifade eder.)

Dördüncü sütundaki Alt ısı değeri ifadesinin altındaki 1.değer orijinal bazdaki değeri, 2.değer kuru bazdaki değeri ifade eder. (Örnek : 5412 - 6066) 1.değer : 5412 orijinal bazdaki değeri, 2.değer : 6066 kuru bazdaki alt ısı değeri gösterir.

SYDV : Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfını,

(Amasya - Taşova) : Amasya İline bağlı Taşova İlçesi'ni ifade eder.

Çizelge A.5 – Amasya İlinde 2015 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2015)

Yakıtın Cinsi	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt ısı Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal Linyit - Safi - Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Rusya	13.230,04	5.968	35,89	0,51	10,10	12,01
İthal Linyit - Ahsen -Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	"	9.735,32	5.755	29,44	0,49	9,76	13,29
Yerli Linyit – Baykallar - Amasya ŞekerFabrikası A.Ş.	İskilip/Çorum	11.454,20	4.138	39,54	1,74	14,21	27,19
İthal Kömür - Yılyak -Apaydın Metal Ürünleri A.Ş.	Rusya	0,60	7256 - 7428	18,61 - 19,02	0,27 - 0,28	2,17	8,80 - 9,00
İthal Linyit-Arduçlar İnş- Bafay Yem Gıda San. Tic.A.Ş.	"	67,94	7000 - 7500	18 - 25	0,30	10,00	10 - 14
İthal Linyit-TarımK.Gıda-Bafay Yem Gıda San. Tic.A.Ş.	"	11,55	7000 - 7500	18 - 28	0,30	10,00	10 - 14
İthal Linyit-Ladik TKK. -Bafay Yem Gıda San. Tic.A.Ş.	"	20,39	6400 - 7350	12 - 31	0,90	10,00	10 - 14
İthal Toz Kömür - Bakraç Süt ve Süt Ürünleri A.Ş.	Samsun	195,00	5000	26,66	0,31	12,77	8,42
İthal Kömür - Yılyak -Dua Et A.Ş.	Rusya	6,00	6339 - 6704	22,59 - 25,90	0,26 - 0,27	5,03	11,47 - 12,08
İthal Kömür-Miryak Kömür A.Ş.-Karayolları 72.Şube Şefliği	"	5,00	7200 - 8000	18 - 31	0,90	7,00	4 - 8
İthal Kömür - Yılyak -Kozlu Gıda İmalat San.Tic.A.Ş.	"	73.800,00	7000 - 7500	18,61 - 19,02	0,27 - 0,28	2,17	8,80 - 9,00
İthal Linyit - Ahsen - Meray Yağ San. ve Tic. A.Ş.	"	906,00	7117	21,81	0,36	6,24	6,13
Yerli Kömür - E.Çeltek -Oğraş Toprak Gıda San.Ltd.Şti.	Suluova/Amasya	1.500,00	3604 - 4003	27,67 - 40,83	1,47 - 1,65	10,87	36,39 - 40,83
Yerli Kömür - Linyit - Gürmin Enerji ve Mad.A.Ş.	Merzifon/Amasya	280	4059 - 4552	12 - 16	1,9 - 2,3	3,07	21,2 - 23,7

Yukarıdaki çizelge A.3.Cetvelinde Yakıtın Cinsi sütunundaki 1.ifade yakıtın cinsini, 2.ifade yakıtın firmasını, 3.ifade cinsi ve markası belirtilen bu yakıtın kullanıldığı sanayi işletmesinin adını ifade eder. (Örnek : İthal Linyit - Safi - Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.ibaresinde; İthal-Linyit:Yakıtın cinsini ve ithal bir yakıt olduğunu, Safi : Yakıtın markasını, Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.:İthal, cinsi ve markası belirtilen bu yakıtın kullanıldığı sanayi işletmesini ifade eder.

İkinci sütun olan Temin Edildiği Yer İfadesinde geçen Ülke isimleri, bahsi geçen ithal kömürün Menşeiini yani geldiği yeri ifade eder.

Yukarıdaki A.2. ve A.3. cetvellerinin her ikisinde de "**yakıtın özellikleri**" (4.5.6.7. ve 8. sütunların) altındaki çift değerli olanlarda; birinci değer orijinal bazdaki değeri, varsa ikinci değer de kuru bazdaki değeri ifade eder.

Çizelge A.6 – Amasya ilinde 2015 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı (YEDAŞ,2015)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut + Sanayi	70.906,733	9138

Çizelge A.7 – Amasya ilinde 2015 Yılında Kullanılan Fuel-Oil Miktarı (Kaynak, Yıl)

Konuyla ilgili bilgi elde edilememiştir.

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

Çizelge A.8 - Amasya İlinde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (havaizleme.gov.tr, Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

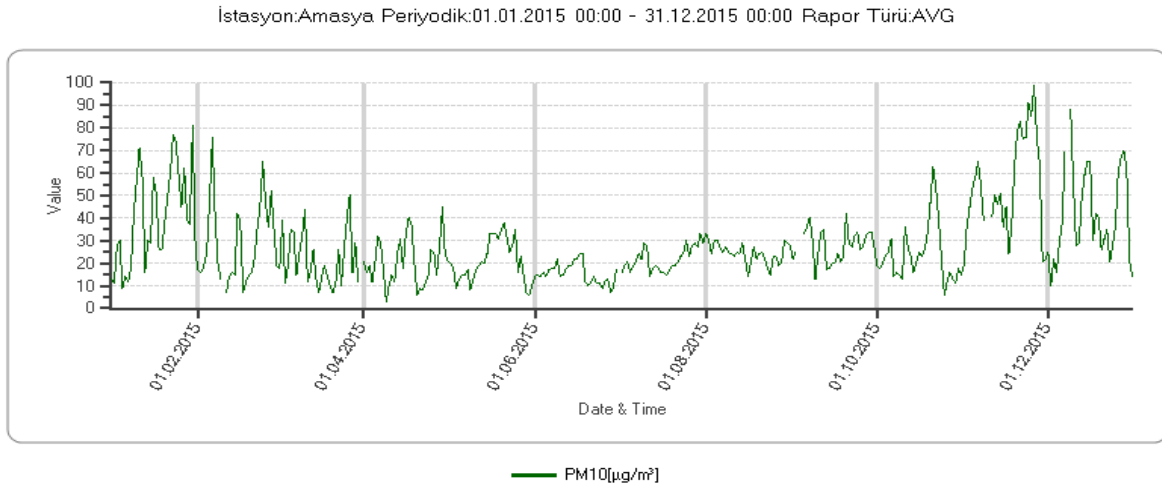
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLİTİCİLER							
		SO ₂	NO	NO _x	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}
Amasya Merkez	40° 40'.03"	X						X	
Amasya Şehzade	40° 39.427'		X	X	X	X	X	X	X
Merzifon	40°52.463'	X	X	X	X			X	
Suluova	40°49.383'	X	X	X	X			X	

A.4. Ölçüm İstasyonları

Amasya Merkez Hava Kalitesi İzleme İstasyonu:

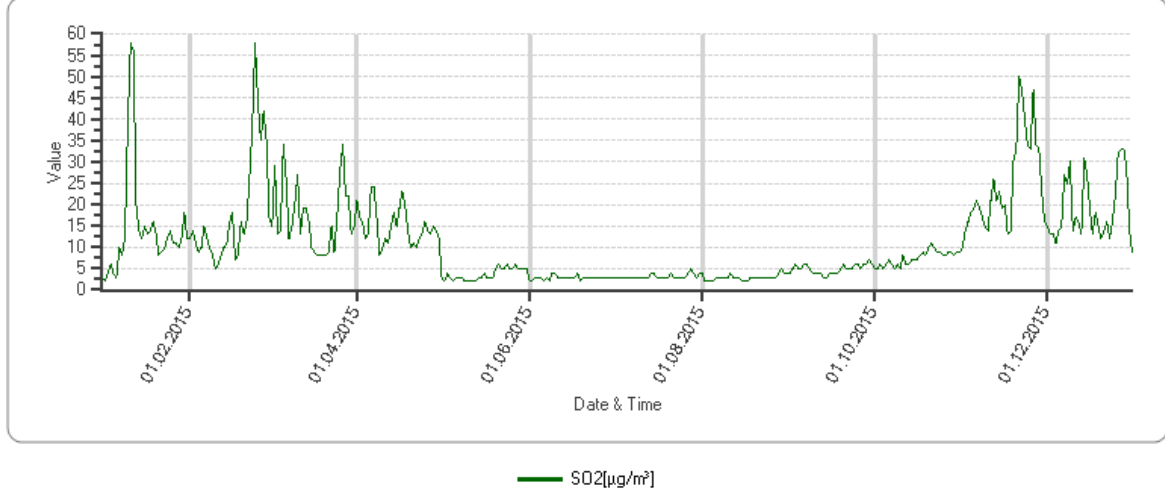
Amasya Merkez Hava Kalitesi İzleme İstasyonu 22.11.2006 tarihinde Meteoroloji İl Müdürlüğü bahçesine kurulmuş olup, ilk ölçüm sonuçları 04.12.2006 tarihinde alınmıştır. İstasyon kentsel alanda ısınmadan kaynaklanan kirliliğin tespiti amaçlı kurulmuş olup, PM₁₀, SO₂ kirleticileri ölçülmektedir. İstasyonun kurulduğu tarihten itibaren herhangi bir nedenle yeri değişmemiştir.

Grafik A.1 - Amasya İli Merkez İstasyonu PM₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

Grafik A.2 - Amasya İli Merkez İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya Periyodik:01.01.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

Çizelge A.9- Amasya Merkez 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerlerin Aşıldığı Gün Sayıları (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)

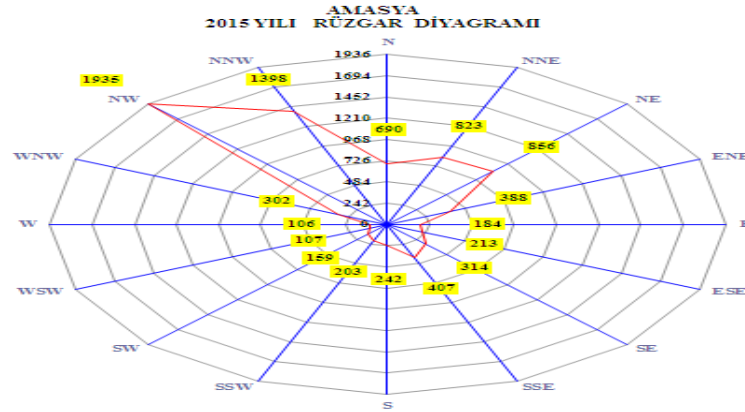
MERKEZ	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	14	0	40	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şubat	18	0	29	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mart	17	0	22	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisan	15	0	21	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mayıs	4	0	21	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haziran	3	0	15	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Temmuz	3	0	22	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ağustos	3	0	24	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eylül	5	0	28	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekim	7	0	24	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasım	25	0	55	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aralık	18	0	42	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ORTALAMA	11	0	28	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Çizelge A.10-Hava Kirleticilerinin Yoğun Olduğu Gün ve Saatlerde Meteorolojik Koşullar ve Rüzgar Yönündeki Kirlenici Kaynaklar

Tarih	Saat Aralığı	SO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)	Rüzgar Hızı (m/sn)	Rüzgar Yönü	Enverziyon Şiddeti R	Rüzgar Yönündeki Kirlenici Kaynak
11.01.2015	21:00	103	116	1,0	Güney Güney Doğu	50 (Orta)	Isınma ve trafik
	22:00	112	117	0,5	Güney Güney Doğu	50 (Orta)	
12.01.2015	14:00	132	132	0,0	--	50 (Orta)	
	15:00	102	129	0,0	--	50 (Orta)	
21.11.2015	18:00	126	175	1,0	Doğu Kuzey Doğu	75 (Orta)	
	19:00	118	205	0,0	--	75 (Orta)	
	22:00	115	189	0,0	--	75 (Orta)	

Not: Meteorolojik veriler Amasya Meteoroloji İl Müdürlüğünden temin edilmiştir.

Not: Enverziyon değerleri Meteoroloji İl Müdürlüğünden alınmış olup, modellenme yöntemi kullanılmıştır.

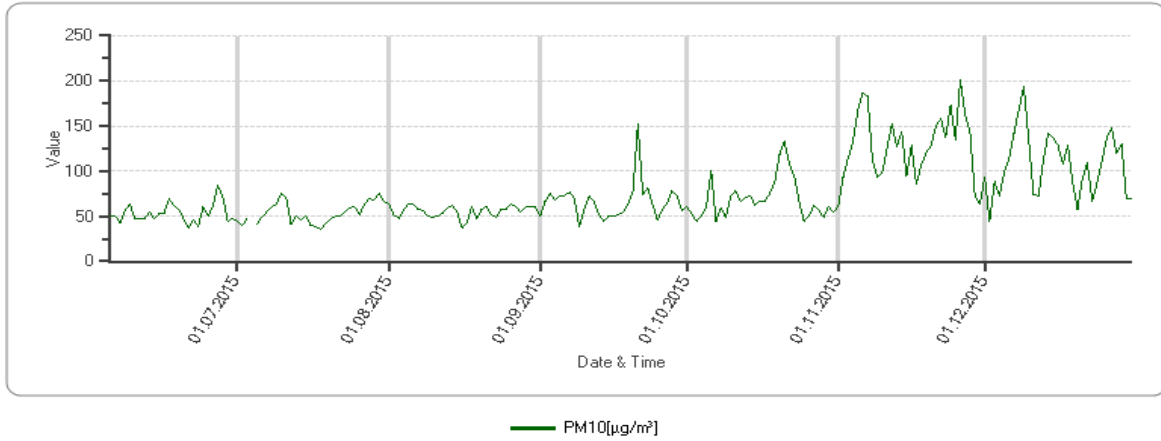

Grafik A.3- Amasya Rüzgar Gülü Haritası

Amasya-Şehzade (Trafik) Hava Kalitesi İzleme İstasyonu:

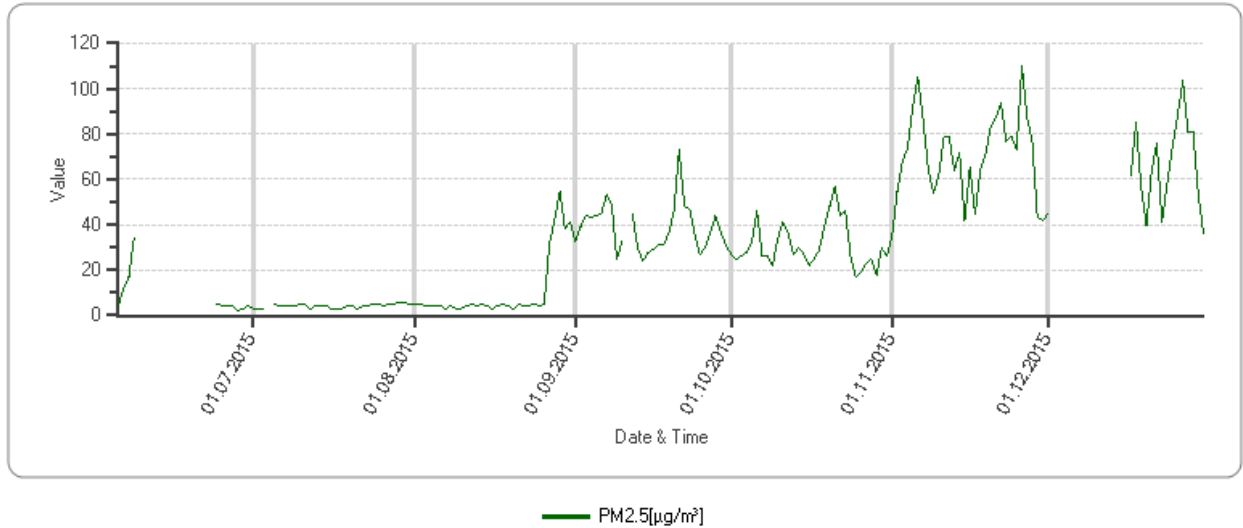
Samsun Temiz Hava Merkezine bağlı iller bünyesinde yürütülen hava kalitesi ön değerlendirme yapılan çalışmalar sonucunda İl merkezine 1 adet emisyon ölçüm istasyonu 20.05.2015 tarihinde Beyazıt Paşa Mah. Mehmet Varinli Cad. Amasya-Erzincan Karayolu üzerinde Şirvanlı Cami yanında yer alan otobüs durağı kenarına kurulmuş olup, ilk ölçüm sonuçları 05.06.2015 tarihinde alınmıştır. İstasyon kentsel alanda trafikten kaynaklanan kirliliğin tespiti amaçlı kurulmuş olup, PM₁₀, PM_{2.5}, NO, NO_x, NO₂, O₃, CO kirleticileri ölçülmektedir. İstasyonun kurulduğu tarihten itibaren herhangi bir nedenle yeri değişmemiştir.

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:05.06.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

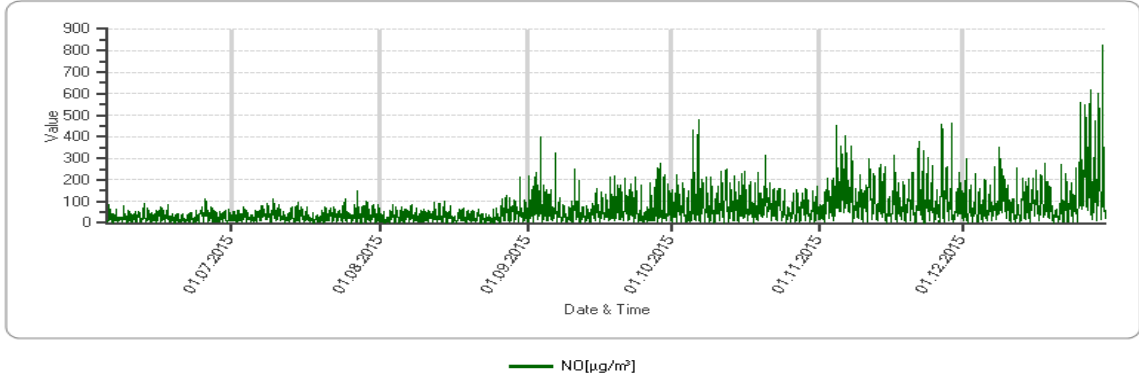
Grafik A.4-İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu PM₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:05.06.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

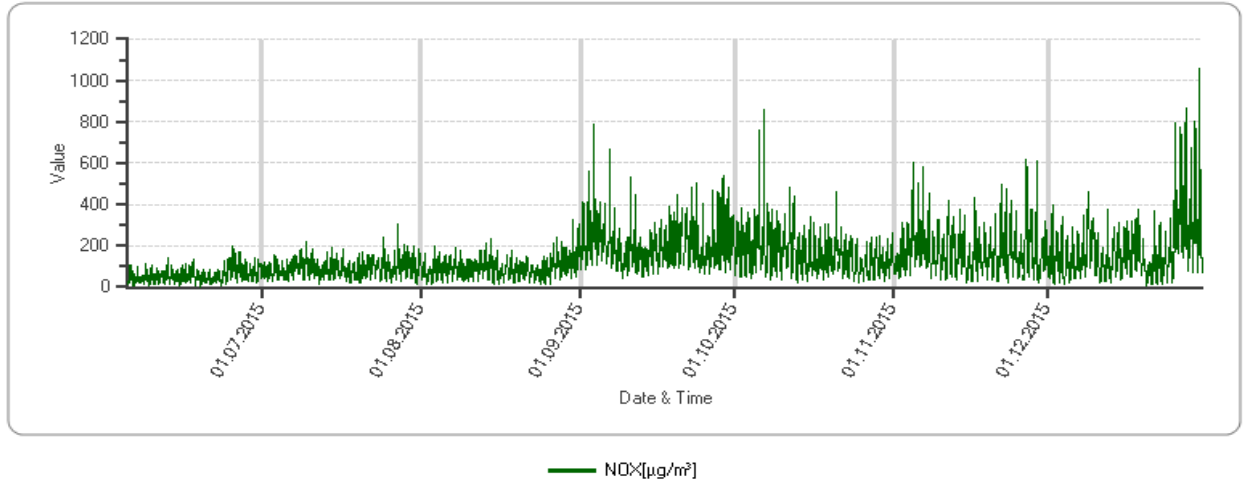
Grafik A.5- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu PM_{2.5} Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:05.06.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

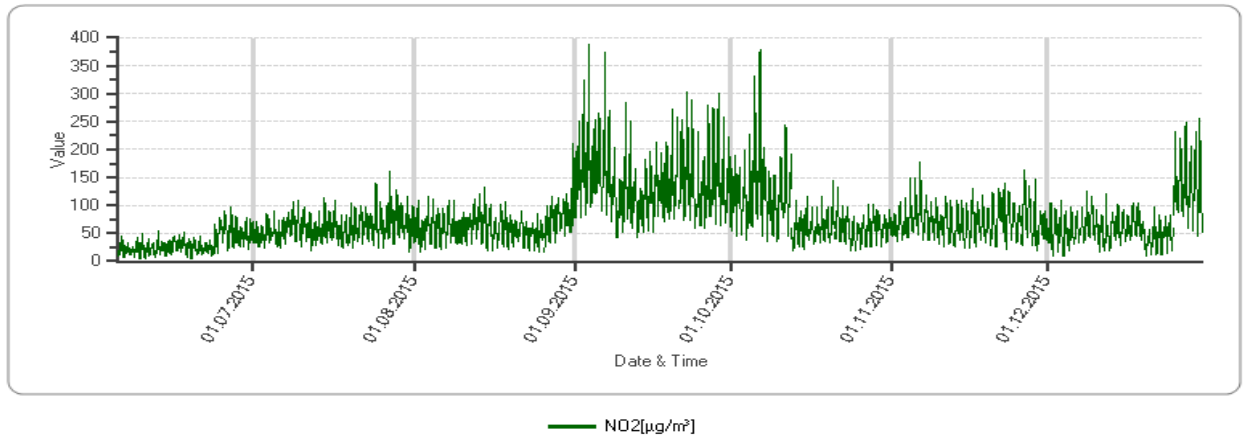
Grafik A.6- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:05.06.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

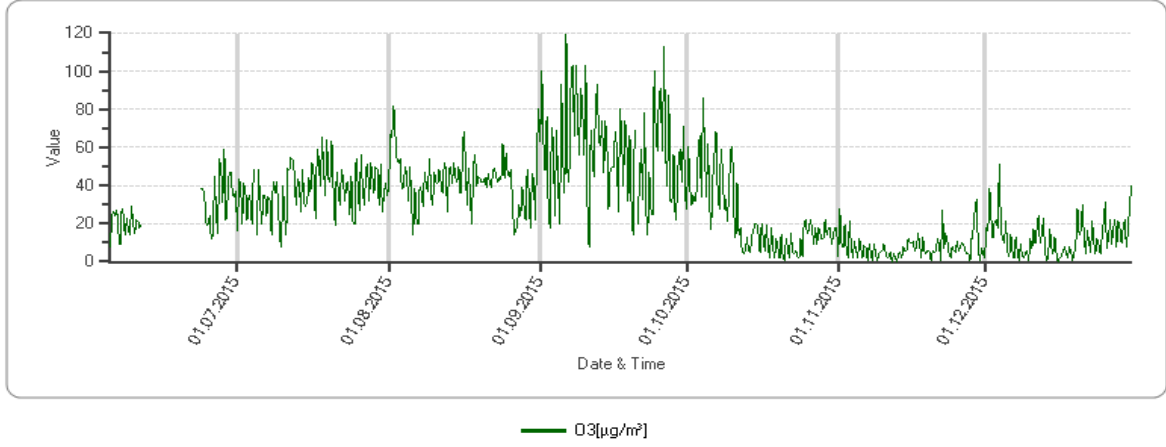
Grafik A.7- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NOx Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:05.06.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

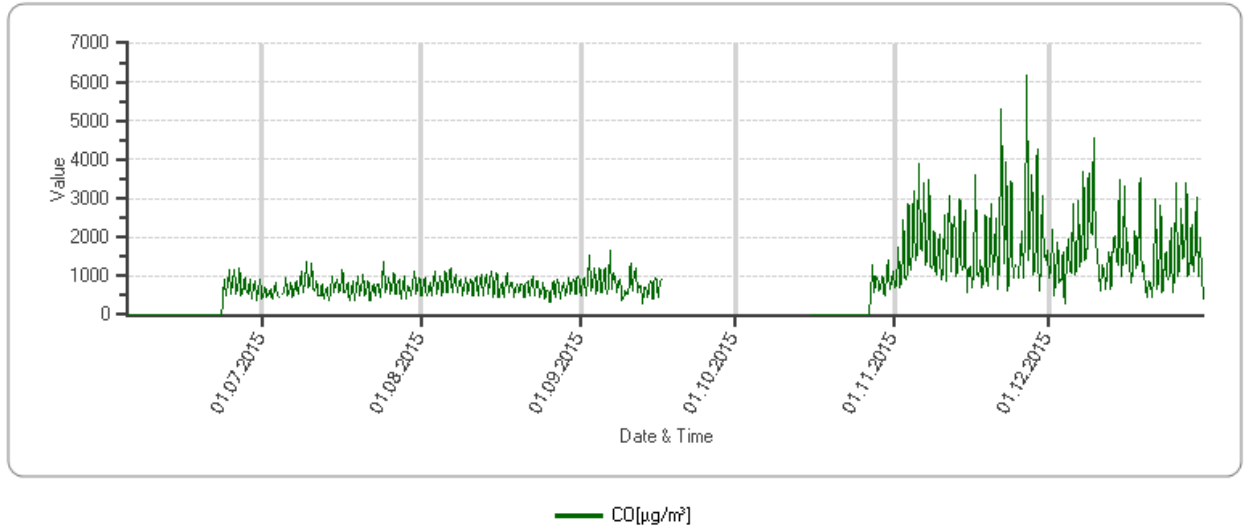
Grafik A.8- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu NO₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:05.06.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.9- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu Ozon Parametresi Maksimum 8 Saatlik Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Şehzade Periyodik:05.06.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.10- İlimiz Amasya-Şehzade (trafik) İstasyonu Karbonmonoksit Parametresi Maksimum 8 Saatlik Ortalama Değer Grafiği

**Çizelge A.11- Amasya-Şehzade Trafik İstasyonu 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri
Aylık Ortalama Değerleri (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)**

ŞEHZADE	PM _{2.5}	AG S*	PM10	AG S*	CO	AG S*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak														
Şubat														
Mart														
Nisan														
Mayıs														
Haziran	**	-	54	0	718	0	26	-	31	0			**	0
Temmuz	4	-	54	0	702	0	32	-	60	0			38	0
Ağustos	10	-	56	0	740	0	30	-	61	0			42	0
Eylül	39	-	66	1	**	0	61	-	140	9			58	0
Ekim	31	-	69	5	**	0	73	-	83	3			22	0
Kasım	71	-	128	26	1816	0	106	-	72	0			8	0
Aralık	**	-	108	20	1574	0	106	-	71	0			13	0
ORTALAMA	**	-	77	8	1041	0	63		75	2	137	(Yıllık sınır değer 30)	30	0

Not:05.06.2015 tarihinde ölçümlere başlanmıştır.

* Sınır değerini aştığı gün sayısı

**Veri alım yüzdesi %90 nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır.

***Veri alım yüzdesi yaz dönemi için %90, kış dönemi için %75 in altında olduğundan veri girişi yapılamamıştır.

-Sınır değer bulunmamaktadır

Çizelge A.12 - Hava Kirleticilerinin Yoğun Olduğu Gün ve Saatlerde Meteorolojik Koşullar ve Rüzgar Yönündeki Kirlenici Kaynaklar

Tarih	Saat Aralığı	CO (µg/m ³)	Rüzgar Hızı (m/sn)	Rüzgar Yönü	Enverziyon Şiddeti R	Rüzgar Yönündeki Kirlenici Kaynak
21.11.2015	16:00	5284	2,1	Kuzey Batı	75 (Orta)	Trafik
22.11.2015	16:00	3920	3,1	Güney	70 (Orta)	Isınma
26.11.2015	08:00	6186	0,0	--	75 (Orta)	
28.11.2015	16:00	4254	0,5	Kuzey Batı	60 (Orta)	
09.12.2015	16:00	4544	0,5	Güney Güney Doğu	85 (Kuvvetli)	
04.01.2016	08:00	4779	0,0	--	55 (Orta)	
05.01.2016	16:00	5237	1,0	Kuzey	50 (Orta)	
24.02.2016	16:00	4378	0,5	Kuzey	70 (Orta)	

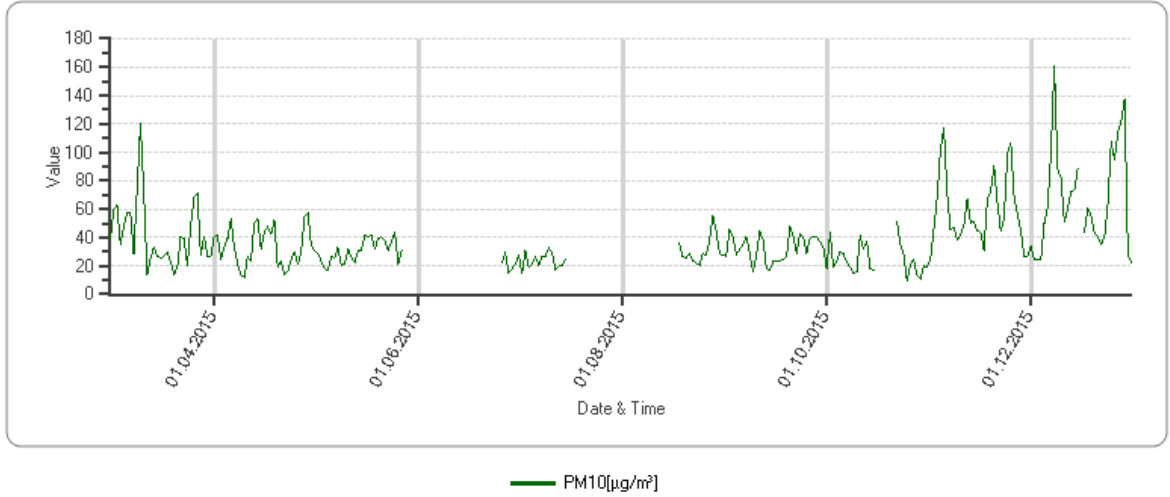
Not: Trafik kaynaklı emisyon tespiti amacıyla CO parametresi üzerinden değerlendirme yapılmıştır.

Not: Meteorolojik Veriler Amasya Meteoroloji İl Müdürlüğünden temin edilmiştir. Enverziyon değerleri Meteoroloji İl Müdürlüğünden alınmış olup, modellenme yöntemi kullanılmıştır.

Merzifon Merkez Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

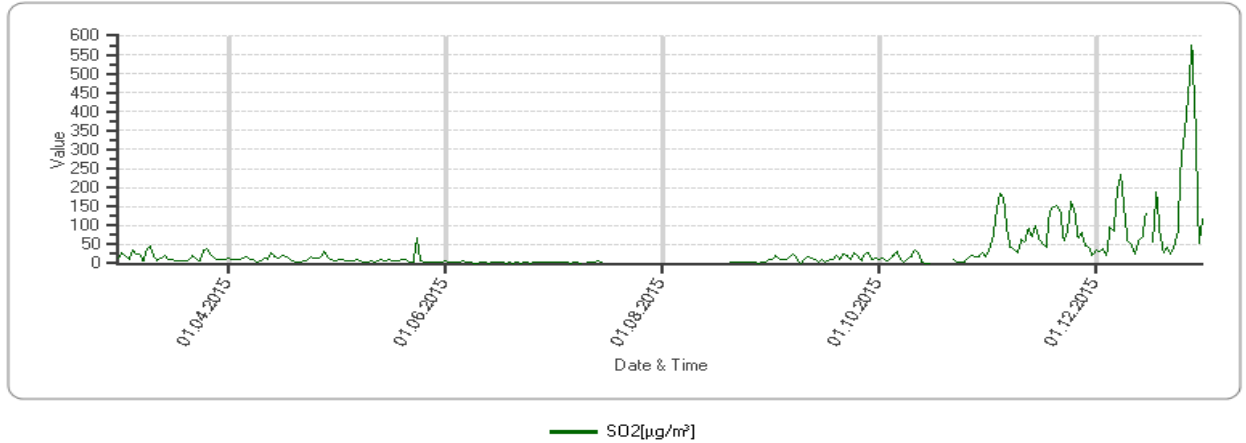
Samsun Temiz Hava Merkezine bağlı iller bünyesinde yürütülen hava kalitesi ön değerlendirme yapılan çalışmalar sonucunda, İl merkezine 1 adet emisyon ölçüm istasyonu 21.12.2014 tarihinde Merzifon İmam Hatip Lisesi bahçesine kurulmuş olup, ilk ölçüm sonuçları 01.03.2015 tarihinde alınmıştır. İstasyon kentsel alanda ısınmadan kaynaklanan kirliliğin tespiti amaçlı kurulmuş olup, PM₁₀, SO₂, NO, NO_x, NO₂ kirleticileri ölçülmektedir. İstasyonun kurulduğu tarihten itibaren herhangi bir nedenle yeri değişmemiştir.

İstasyon:Amasya - Merzifon Periyodik:01.03.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

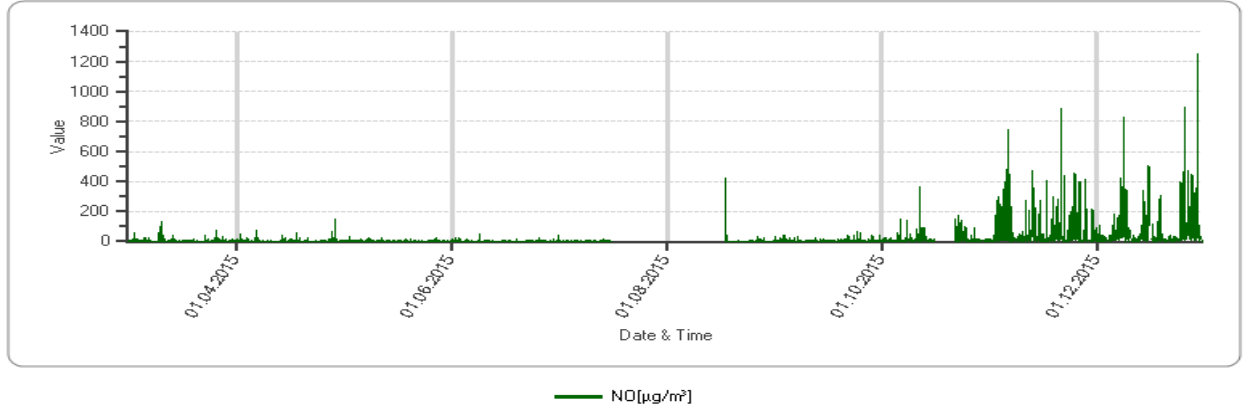
Grafik A.11-Merzifon (ısınma) İstasyonu PM₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Merzifon Periyodik:01.03.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

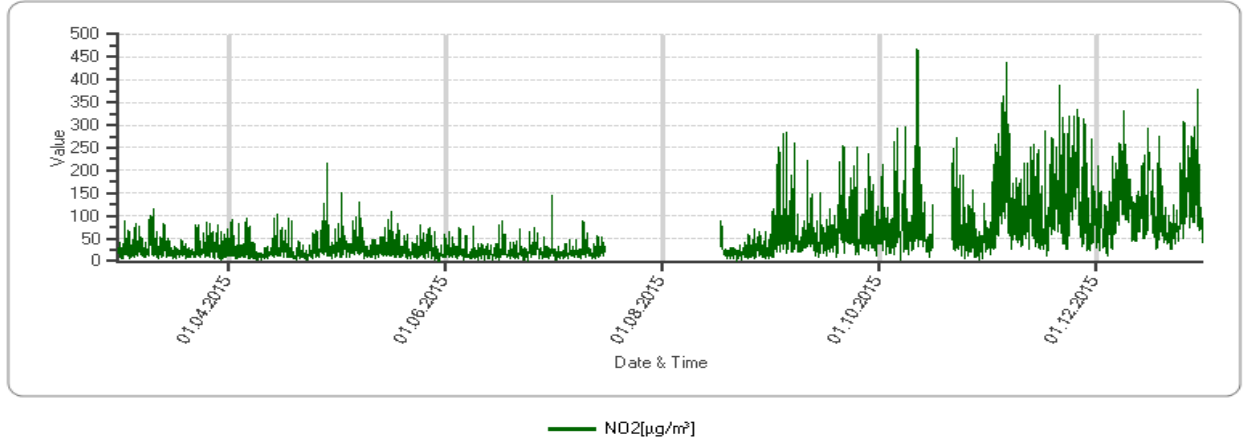
Grafik A.12 - Merzifon (ısınma) İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Merzifon Periyodik:01.03.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

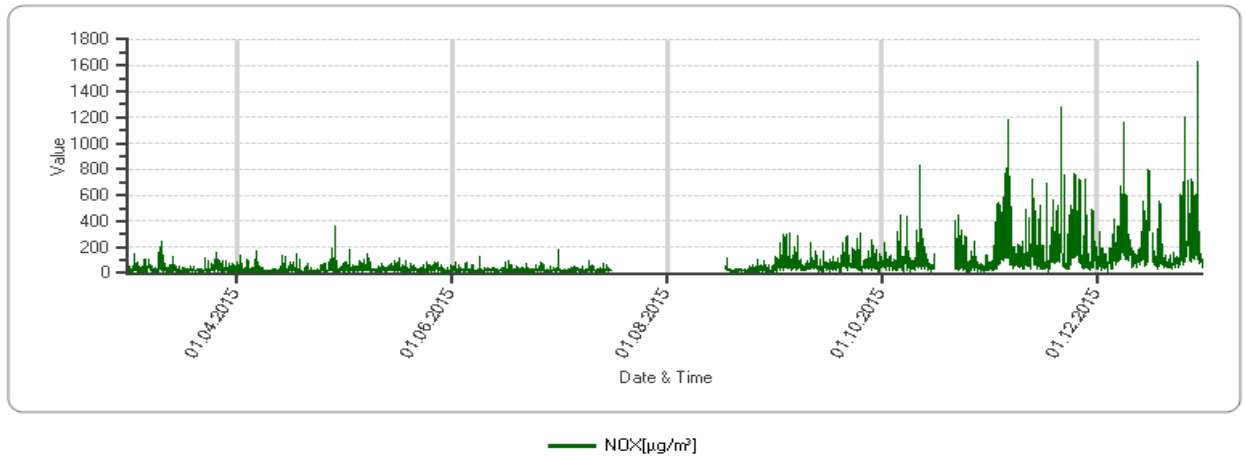
Grafik A.13- Merzifon (ısınma) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Merzifon Periyodik:01.03.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.14- Merzifon (ısınma) İstasyonu NO₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Merzifon Periyodik:01.03.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.15- Merzifon (ısınma) İstasyonu NO_x Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

Çizelge A.13- Merzifon Isınma İstasyonu 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)

MERZİFON	PM10	AGS*	SO ₂	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*
Ocak										
Şubat										
Mart	42	1	17	0	5		28	0		
Nisan	34	0	13	0	4		25	0		
Mayıs	*	*	9	0	3		29	0		
Haziran	*	*	3	0	3	-	21	0		
Temmuz	*	*	*	*	*	-	*			
Ağustos	*	*	*	*	*	-	*			
Eylül	33	0	15	0	5	-	67	0		
Ekim	*	*	*	*	*	-	*	*		
Kasım	59	7	87	0	57	-	123	21		
Aralık	67	5	133	6	61	-	118	11		
ORTALAMA	*	1,3	*	0,6	*		*	3,2	*	(Yıllık sınır değer 30)

Not:01.03.2015 tarihinde ölçümlere başlanmıştır.

* Sınır değerini aştığı gün sayısı

**Veri alım yüzdesi %90 nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır.

-Sınır değer bulunmamaktadır

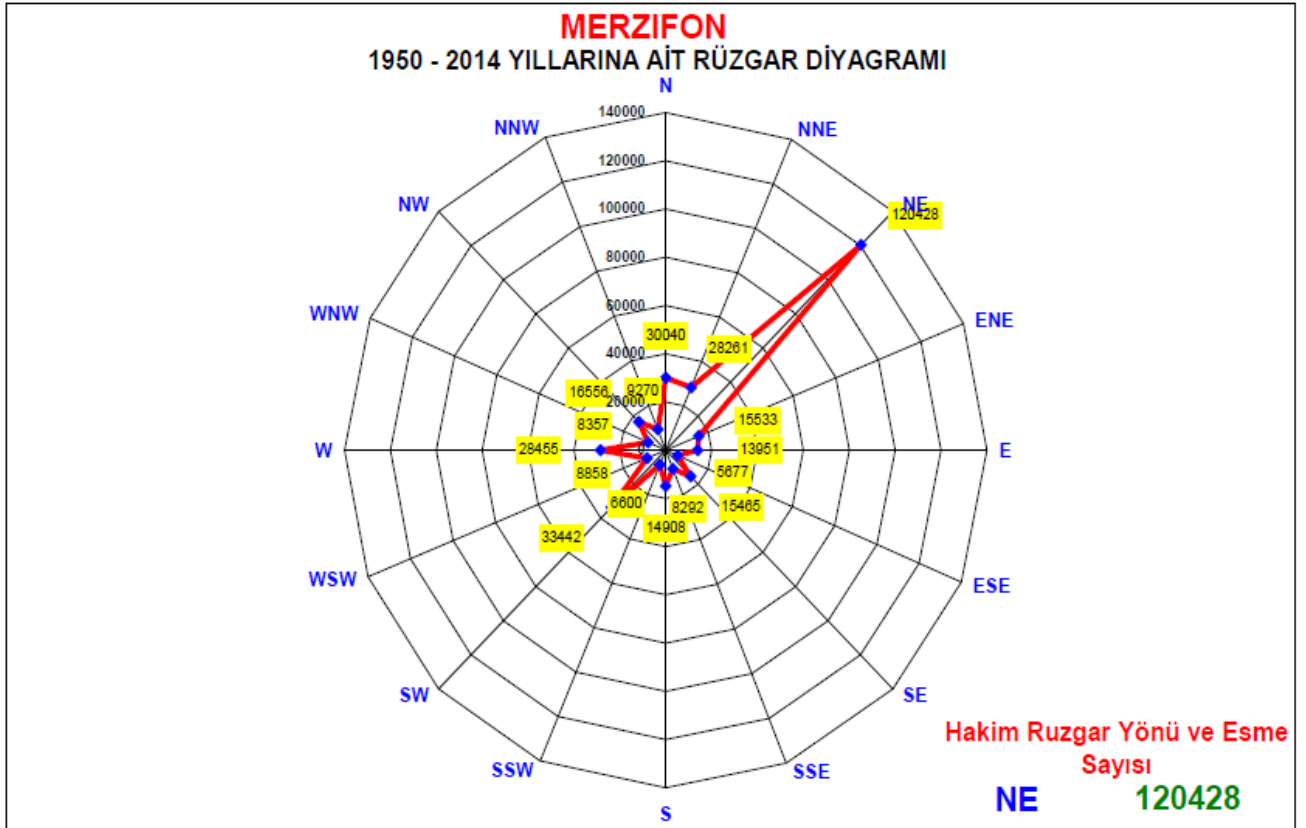
Çizelge A.14 - Hava Kirleticilerinin Yoğun Olduğu Gün ve Saatlerde Meteorolojik Koşullar ve Rüzgar Yönündeki Kirlenici Kaynaklar

Tarih	Saat Aralığı	SO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)	Rüzgar Hızı	Rüzgar Yönü	Enverziyon Başlangıç Yüksekliği (metre)	Rüzgar Yönündeki Kirlenici Kaynak
25.12.2016	18:00	935	139	0,5	Batı Güney Batı		Merzifon O.S.B, Meray Yağ Fab.
	19:00	779	214	0,4	Kuzey Batı		Isınma
26.12.2015	19:00	1088	196	0,8	Batı Güney Batı		Merzifon O.S.B, Meray Yağ Fab.
	20:00	1262	240	0,3	Kuzey Kuzey Batı		Isınma
	21:00	763	207	0,4	Kuzey Batı		Isınma
	22:00	742	163	0,3	Kuzey Kuzey Batı		Isınma
27.12.2015	19:00	1737	184	0,5	Kuzey Batı		Isınma
	20:00	1015	209	0,7	Kuzey Batı		Isınma
28.12.2015	18:00	1129	197	0,1	Kuzey		Isınma
	19:00	1393	194	0,4	Kuzey Batı		Isınma
	20:00	1513	204	0,2	Kuzey Kuzey Batı		Isınma

	21:00	1612	230	0,1	Kuzey		Isınma
	22:00	1193	211	0,2	Kuzey Kuzey Bati		Isınma
02.01.2016	17:00	1212	49	1,2	Güney Güney Bati		Merzifon O.S.B, Meray Yağ Fab.
03.01.2016	18:00	1065	79	1,0	Güney Güney Bati		Merzifon O.S.B Meray Yağ Fab.
	19:00	873	138	0,8	Güney Batı		Merzifon O.S.B, Meray Yağ Fab.

Not: Meteorolojik Veriler, Amasya Meteoroloji İl Müdürlüğünden temin edilmiştir.

Not: İlçeye ait enverziyon değerlerine ulaşamamıştır.

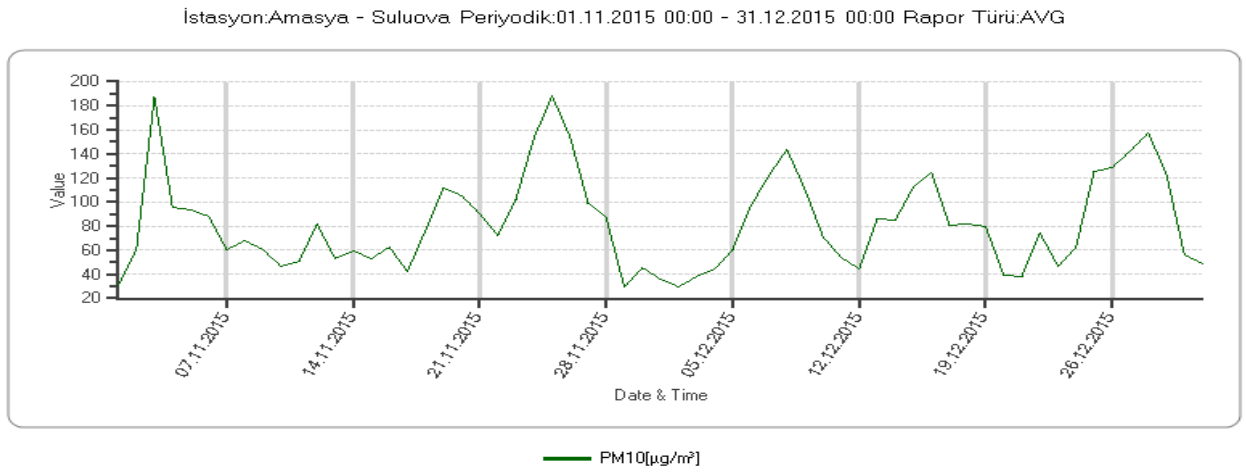

Grafik A.16 - Merzifon Rüzgar Gülü Haritası

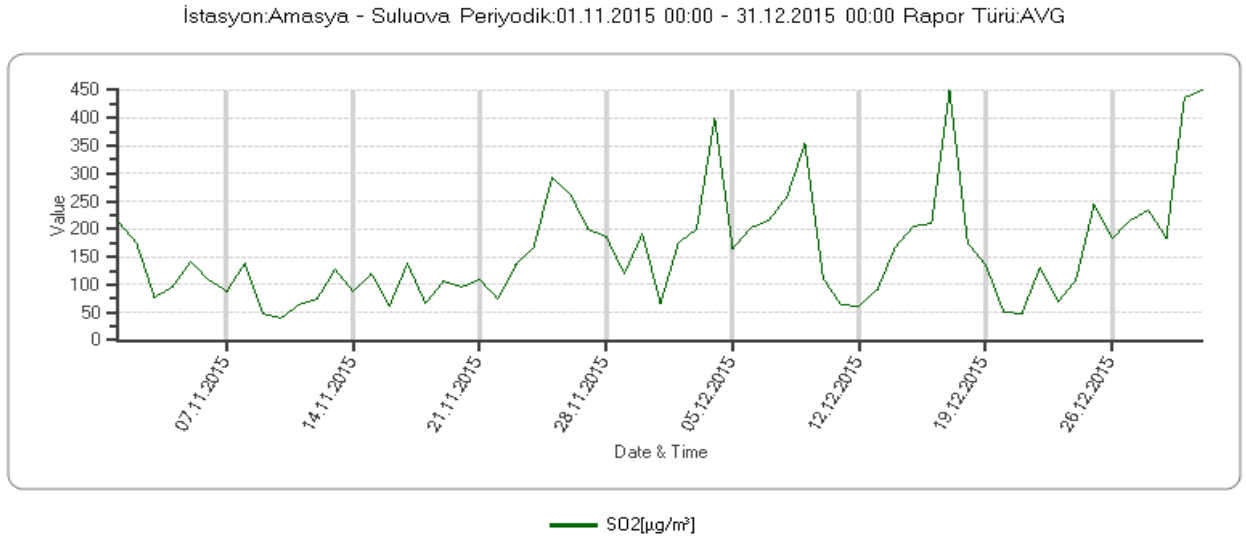
Suluova Merkez Hava Kalitesi İzleme İstasyonu:

Samsun Temiz Hava Merkezine bağlı iller bünyesinde yürütülen hava kalitesi ön değerlendirme yapılan çalışmalar sonucunda, Suluova ilçesine 1 adet emisyon ölçüm istasyonu 20.05.2015 tarihinde Maarif Mah. İkinci Sok. Saraçoğlu Cami arkasına kurulmuş olup, ilk ölçüm sonuçları 13.10.2015 tarihinde alınmıştır. Ancak tam ölçümler 01.11.2015 tarihi ile alınmaya başlanmıştır. Bu nedenle söz konusu istasyon için değerlendirmeye bu tarihten başlanmıştır.

İstasyon kentsel alanda ısınmadan kaynaklanan kirliliğin tespiti amaçlı kurulmuş olup, PM₁₀, SO₂, NO, NO_x, NO₂ kirleticileri ölçülmektedir. İstasyonun kurulduğu tarihten itibaren herhangi bir nedenle yeri değişmemiştir.

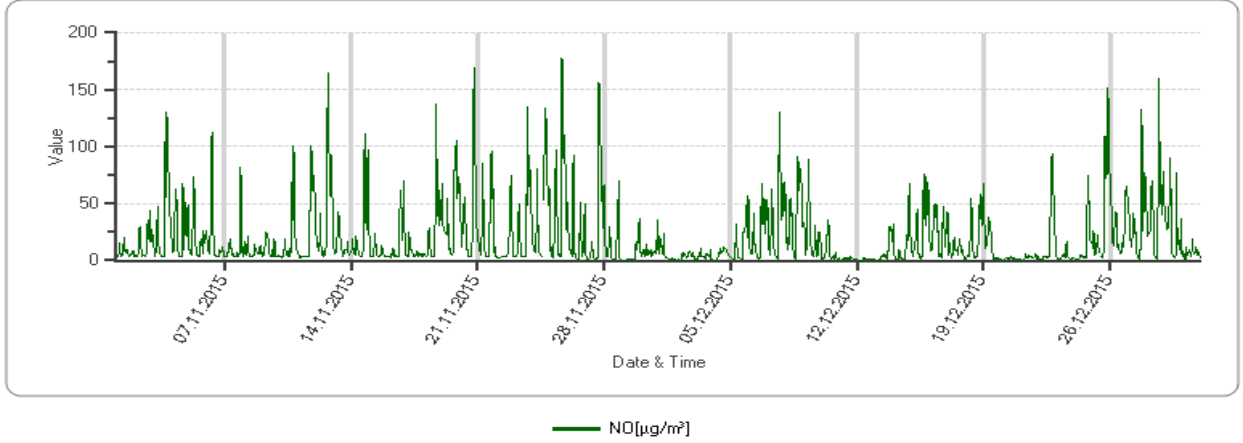

Grafik A.17- Suluova (ısınma) İstasyonu PM₁₀ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

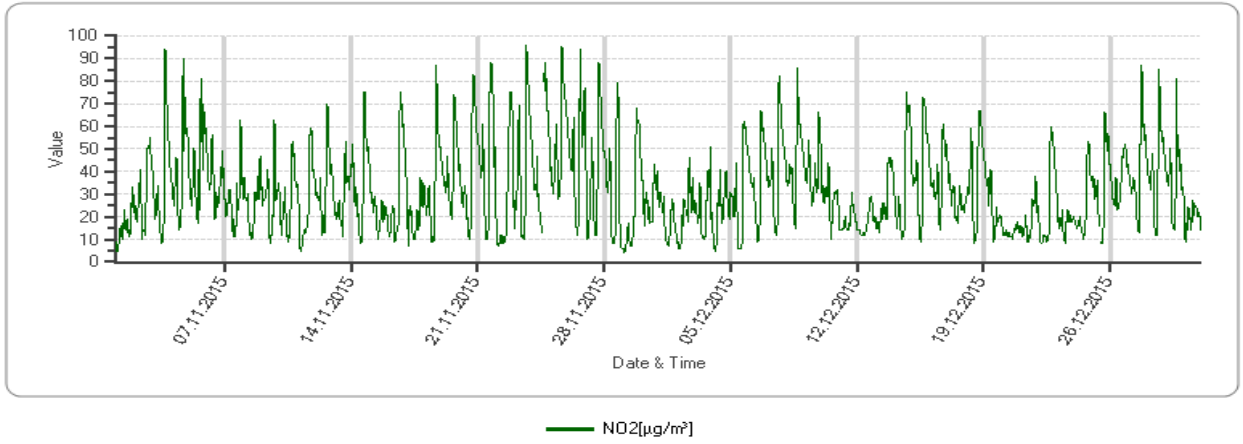
Grafik A.18- Suluova (ısınma) İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Suluova Periyodik:01.11.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

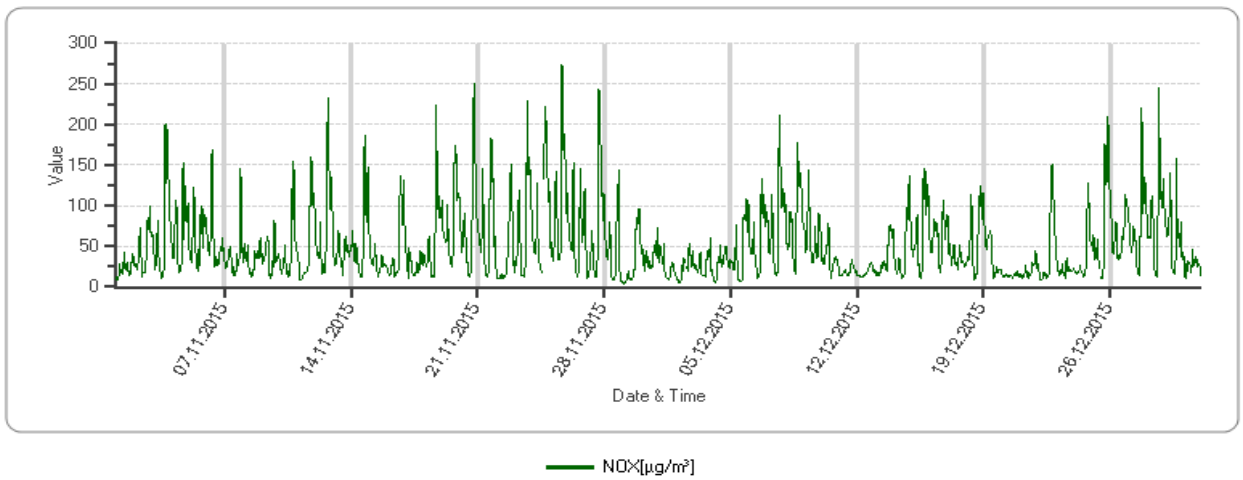
Grafik A.19- Suluova (ısınma) İstasyonu NO Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Suluova Periyodik:01.11.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.20- Suluova (ısınma) İstasyonu NO₂ Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

İstasyon:Amasya - Suluova Periyodik:01.11.2015 00:00 - 31.12.2015 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.21-Suluova (ısınma) İstasyonu NO_x Parametresi Saatlik Ortalama Değer Grafiği

Çizelge A.15- Merzifon Isınma İstasyonu 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri (Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015)

SULUOVA	PM10	AGS*	SO ₂	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*
Ocak										
Şubat										
Mart										
Nisan										
Mayıs										
Haziran										
Temmuz										
Ağustos										
Eylül										
Ekim										
Kasım	84	11	127	2	22	-	34	0		
Aralık	82	11	196	8	17	-	30	0		
ORTALAMA	83	11	162	5	19		32	0	51 (Yıllık sınır değer 30)	

Not:01.11.2015 tarihinde ölçümlere başlanmıştır.

* Sınır değerini aştığı gün sayısı

**Veri alım yüzdesi %90 nın altında olduğu için veri girişi yapılamamıştır.

-Sınır değer bulunmamaktadır

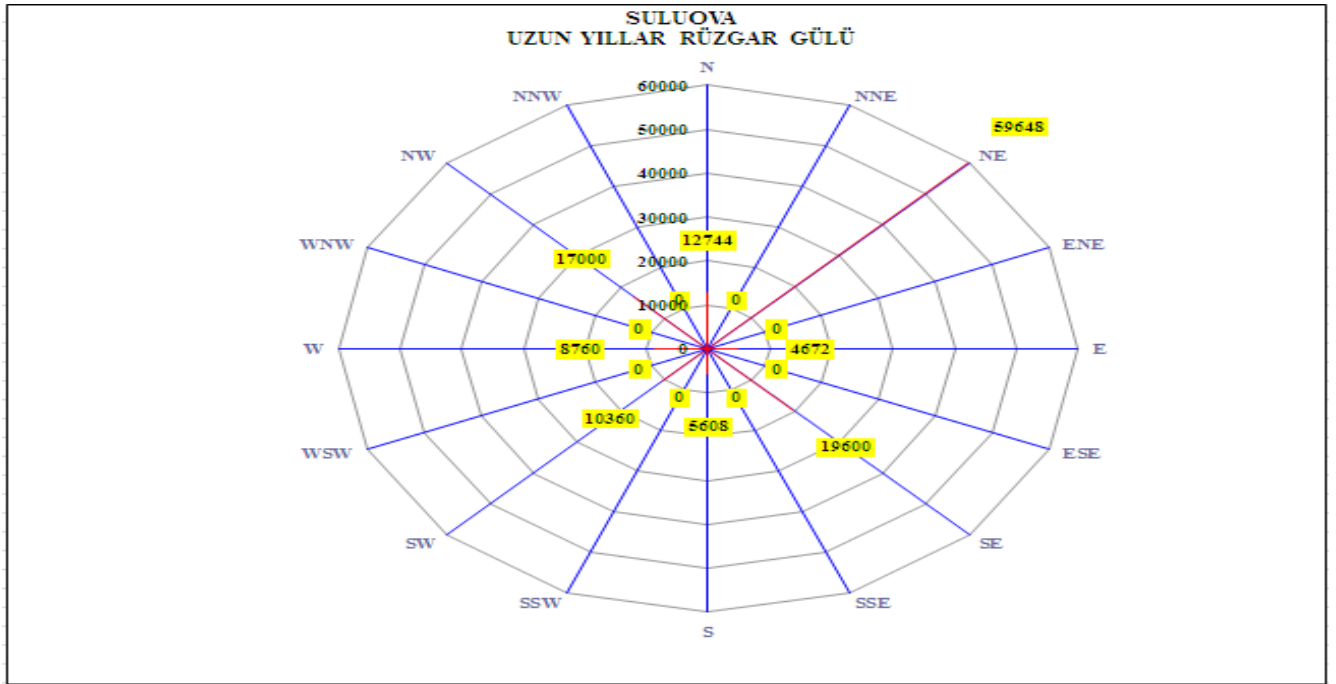
Çizelge A.16 - Hava Kirlenmelerinin Yoğun Olduğu Gün ve Saatlerde Meteorolojik Koşullar ve Rüzgar Yönündeki Kirlenici Kaynaklar

Tarih	Saat Aralığı	SO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)	Rüzgar Hızı	Rüzgar Yönü	Enverziyon Başlangıç Yüksekliği (metre)	Rüzgar Yönündeki Kirlenici Kaynak
04.12.2015	17:00	1125	103	1,4	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
09.12.2015	16:00	1479	79	1,0	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
	18:00	1068	89	0,7	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
17.12.2015	15:00	1059	43	4,4	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
	16:00	927	51	4,4	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
	17:00	947	76	3,7	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
	18:00	908	72	2,7	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
30.12.2015	05:00	1151	25	4,1	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
31.12.2015	10:00	1442	49	4,3	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası
	11:00	1011	57	4,4	Kuzey		Suluova Şeker Fabrikası

24.01.2016	06:00	1010	34	2,9	Kuzey	Suluova Şeker Fabrikası
04.02.2016	19:00	488	439	1,0	Kuzey	Suluova Şeker Fabrikası
	20:00	450	444	0,9	Kuzey	Suluova Şeker Fabrikası
07.02.2016	05:00	1059	06	4,5	Kuzey Kuzey Batı	Suluova Şeker Fabrikası
	12:00	1075	44	4,8	Kuzey	Suluova Şeker Fabrikası
21.02.2016	11:00	1039	54	4,7	Kuzey Kuzey Doğu	Isınma
22.02.2016	08:00	1209	40	3,9	Kuzey kuzey Doğu	Isınma
	09:00	1970	78	4,3	Kuzey	Suluova Şeker Fabrikası
13.03.2016	20:00	1043	137	2,2	Kuzey Kuzey Doğu	Isınma
16.03.2016	04:00	1459	37	4,5	Kuzey	Suluova Şeker Fabrikası
	10:00	1196	35	4,4	Kuzey Kuzey Doğu	Isınma

Not: Meteorolojik Veriler, Amasya Meteoroloji İl Müdürlüğünden temin edilmiştir.

Not: İlçeye ait enverziyon değerlerine ulaşamamıştır.

Grafik A.22- Suluova Rüzgar Gücü Haritası

SONUC VE DEĞERLENDİRME

2013/37 sayılı “Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi” Genelgesinde İllerin kirlilik profillerinin yapıldığı listede Amasya ili düşük kirlilik potansiyeli bulunan iller arasında gösterilmiştir.

Amasya merkez (ısınma) istasyonunun bulunduğu konum incelenecek olursa; yoğun olarak etrafında konutlar bulunmakta olup, herhangi bir sanayi tesisi bulunmamaktadır. En yakın sanayi tesisi yaklaşık 7 km. uzaklıktaki maya fabrikasıdır.

İl merkezinde meydana gelen hava kirliliğini oluşturan kaynakları, ısınmada kullanılan yakıtlar, motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazı emisyonları, sanayiden kaynaklanan emisyonlar ve coğrafik yapı (tetikleyici unsur) olarak sıralayabiliriz.

2008 yılından bu yana yakıt olarak doğalgaz kullanılmaktadır. Bilindiği üzere, doğalgaz diğer katı ve sıvı yakıtlara göre çok daha temiz bir enerji kaynağı olup, daha az hava kirliliğine neden olmaktadır. İstasyon çevresindeki alanda ısınma amaçlı olarak %80-85 oranında doğalgaz kullanılmaktadır.

İlimizin topografik yapısı özellikle kış aylarında hava kirliliğinin artmasında rol oynamaktadır. İlimiz topografik yapısı; il merkezini çevreleyen ve sarp topografyayı oluşturan dağlık alanlar ile kuşatılmıştır. Hava kirliliğine en müsait yapı olan dik dağlarla kesilen vadi şehir durumunda olması ve yeterli hava akımının sağlanamaması hava kirliliğini arttırmaktadır. Yüksek basınçlı günlerde, sakin ve açık atmosferik şartlarda, yer seviyesindeki soğuk hava tabakası üzerine sıcak hava tabakası yerleşir. Kararlı (stabil) tabaka olarak adlandırılan inversiyon tabakası bir kapak gibi hareket ederek tabaka altında bacadan veya egzozdan atılan kirleticilerin tutulmasına ve birikmesine neden olmaktadır. Böylesi bir durumda kaloriferlerin ilk yakma saatlerinde meteorolojik şartların da etkisiyle (hava akımının olmadığı günler) ilimiz merkezde zaman zaman hava kirliliğinde artış görülmektedir.

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, ilimizde sadece kış aylarında hava kirliliği gözlemlendiği (standart parametrelerde meydana gelen artışa göre SO₂ ve PM₁₀) kirliliğinin aralık, ocak ve şubat aylarında maksimum seviyeye (inversiyondan dolayı) ulaştığı ve kirliliğin büyük bir bölümünün ısınmada kullanılan katı yakıtlardan kaynaklandığı görülmektedir.

Bunun yanında, ilimizin çanak konumunda olması ve sık sık görülen inverziyon etkisi nedeni ile özellikle kış döneminde kirlilik bazı günlerde yoğun olarak hissedilebilmektedir.

2015-2016 yılları arasında SO₂ parametresinde 24 saatlik, kış sezonu ve yıllık bazda herhangi bir aşım olmadığı ve SO₂ değerlerinin standartların altında kaldığı görülmektedir. Ayrıca yıllara göre yapılan değerlendirmede de söz konusu kirletici değerinin standartların hep altında kaldığı görülmektedir. Ayrıca, incelenen dönem içerisinde saatlik değerlendirmede, herhangi bir sınır değer ya da uyarı eşiği aşımı gözlemlenmemiştir. SO₂ değerlerindeki artışın Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında olduğu görülmektedir.

Kirliliğin yüksek olduğu günlerdeki enverziyon durumu yukarıda verilmiş olup, enverziyon şiddetinin orta yada kuvvetli olduğu günlerde kirlilik değerinde artışlar meydana gelmiştir.

Amasya Merkez Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

2013/37 sayılı “Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi” Genelgesinde İllerin kirlilik profillerinin yapıldığı listede Amasya ili düşük kirlilik potansiyeli bulunan iller arasında gösterilmiştir.

Amasya merkez (ısınma) istasyonunun bulunduğu konum incelenecek olursa; yoğun olarak etrafında konutlar bulunmakta olup, herhangi bir sanayi tesisi bulunmamaktadır. En yakın sanayi tesisi yaklaşık 7 km uzaklıktaki maya fabrikasıdır.

İl merkezinde meydana gelen hava kirliliğini oluşturan kaynakları, ısınmada kullanılan yakıtlar, motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazı emisyonları, sanayiden kaynaklanan emisyonlar ve coğrafik yapı (tetikleyici unsur) olarak sıralayabiliriz.

2008 yılından bu yana yakıt olarak doğalgaz kullanılmaktadır. Bilindiği üzere, doğalgaz diğer katı ve sıvı yakıtlara göre çok daha temiz bir enerji kaynağı olup, daha az hava kirliliğine neden olmaktadır. İstasyon çevresindeki alanda ısınma amaçlı olarak %80-85 oranında doğalgaz kullanılmaktadır.

İlimizin topografik yapısı özellikle kış aylarında hava kirliliğinin artmasında rol oynamaktadır. İlimiz topografik yapısı; il merkezini çevreleyen ve sarp topografyayı oluşturan dağlık alanlar ile kuşatılmıştır. Hava kirliliğine en müsait yapı olan dik dağlarla kesilen vadi şehir durumunda olması ve yeterli hava akımının sağlanamaması hava kirliliğini arttırmaktadır. Yüksek basınçlı günlerde, sakin ve açık atmosferik şartlarda, yer seviyesindeki soğuk hava tabakası üzerine sıcak hava tabakası yerleşir. Kararlı (stabil) tabaka olarak adlandırılan inversiyon tabakası bir kapak gibi hareket ederek tabaka altında bacadan veya egzozdan atılan kirleticilerin tutulmasına ve birikmesine neden olmaktadır. Böylesi bir durumda kaloriferlerin ilk yakma saatlerinde meteorolojik şartların da etkisiyle (hava akımının olmadığı günler) ilimiz merkezde zaman zaman hava kirliliğinde artış görülmektedir.

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, ilimizde sadece kış aylarında hava kirliliği gözlemlendiği (standart parametrelerde meydana gelen artışa göre SO₂ ve PM₁₀) kirliliğinin aralık, ocak ve şubat aylarında maksimum seviyeye (inversiyondan dolayı) ulaştığı ve kirliliğin büyük bir bölümünün ısınmada kullanılan katı yakıtlardan kaynaklandığı görülmektedir.

Bunun yanında, ilimizin çanak konumunda olması ve sık sık görülen inverziyon etkisi nedeni ile özellikle kış döneminde kirlilik bazı günlerde yoğun olarak hissedilebilmektedir.

2015-2016 yılları arasında SO₂ parametresinde 24 saatlik, kış sezonu ve yıllık bazda herhangi bir aşım olmadığı ve SO₂ değerlerinin standartların altında kaldığı görülmektedir. Ayrıca yıllara göre yapılan değerlendirmede de söz konusu kirletici değerinin standartların

hep altında kaldığı görülmektedir. Ayrıca, incelenen dönem içerisinde saatlik değerlendirilmede, herhangi bir sınır değeri ya da uyarı eşiği aşımı gözlemlenmemiştir. SO₂ değerlerindeki artışın Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında olduğu görülmektedir.

Kirliliğin yüksek olduğu günlerdeki enverziyon durumu yukarıda verilmiş olup, enverziyon şiddetinin orta yada kuvvetli olduğu günlerde kirlilik değerinde artışlar meydana gelmiştir.

Amasya Şehzade (Trafik) Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, CO, O₃, NO₂ ve PM₁₀ parametrelerine ait ortalama değerlerin sınır değerlerin altında kaldığı görülmektedir. NO_x parametresine ait değerin ise yıllık standart değerin üstünde olduğu görülmektedir.

PM₁₀ parametresine ait aylık ortalama değerlerin Kasım, Aralık aylarında arttığı gözlemlenmiş olup, özellikle kış aylarında sınır değeri aşımında artışlar meydana gelmektedir. Aylık ortalama araç geçiş sayısının sabit olduğu düşünülürse, söz konusu artışın, kış ayları ile birlikte kullanılan odun, kömür v.b yakıtların kullanımından dolayı oluştuğu düşünülmektedir. İstasyon çevresinde herhangi bir sanayi tesisi bulunmamaktadır.

PM₁₀ ve NO₂ parametrelerine ait sınır değeri aşımı Kış dönemi içerisinde gerçekleşmektedir. Bu dönemlerde etkili olan rüzgar hızları ve yönleri yukarıda verilmiştir.

O₃(Ozon) ve CO ölçümlerinde ise, hem aylık ortalama değerlerinin hem de yıllık değerlerin sınır değerlerin altında olduğu gözlemlenmiştir. Söz konusu parametrelere ait ölçümlerde günlük 8 saatlik ortalama değerler kullanılmıştır. CO kirleticisinin Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında en yüksek seviyelere ulaştığı ancak sınır değeri ulaşmadığı gözlemlenmiştir. Benzer durum Ozon için geçerlidir.

Şehzade trafik istasyonunda alınan verilerin değerlendirilmesi sonucu sınır değeri aşımının NO_x parametresinde olduğu gözlemlenmiştir. Bilindiği üzere NO_x kirleticisinin temel kaynakları termik santraller ve araçların egzoz borularıdır.

Kirliliğin yüksek olduğu günlerdeki enverziyon durumu yukarıda verilmiş olup, enverziyon şiddetinin orta yada kuvvetli olduğu günlerde kirlilik değerinde artışlar meydana gelmiştir.

İlimizde çevre yolunun bulunmaması ve şehirlerarası otoyolun şehir merkezinden geçmesi egzoz emisyonu kaynaklı hava kirliliğini arttırmaktadır. Hala yapımı devam eden çevre yolunun tamamlanması ile birlikte özellikle şehirlerarası yolculuk yapan araçların şehir merkezi dışından geçen çevre yolunu kullanması ile birlikte şehir merkezinde hava kirliliği değerlerinde azalış olacağı öngörülmektedir. Ayrıca, ilimizde araç sayısında yıllar içerisinde sürekli artış olduğu gözlemlenmiştir. Araçlarda kaliteli yakıt kullanımının artması, kaçak akaryakıt kullanımının azalması ve düzenli olarak egzoz ölçümlerinin yapılması kirleticili konsantrasyonlarında düşüş sağlayacaktır.

Halihazırda ölçüm değerleri insan sağlığını ve çevreyi rahatsız edecek boyutta değildir. Ancak yukarıda da bahsedildiği üzere çevre yolunun ivedilikle tamamlanarak transit geçiş yapan araçların şehir merkezine uğramaması ölçüm değerlerini azaltacaktır.

Bununla birlikte Amasya Belediyesi tarafından hayata geçirilen bisiklet yolu uygulaması, toplu taşıma araçlarının kullanılmasının teşvik edilmesi gibi çalışmalar sayesinde trafiğe çıkan araç sayısındaki azalmalar emisyon değerlerinin azalmasına katkı sağlayacaktır.

Merzifon Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, SO₂, NO₂ ve PM₁₀ parametrelerine ait ortalama değerlerin sınır değerlerin altında kaldığı görülmektedir. NO_x parametresine ait değer ise yıllık standart değer üstünde olduğu görülmektedir. Ancak, Tablo 3 te de görüleceği üzere 2015 yılı veri alım yüzdeleri %90'nın altında kalmasından dolayı geçerli bir ortalama veri girişi yapılamamıştır. Bu bağlamda değerlendirmeler tabloda verilen veri alım yüzdeleri ve ölçüm ortalamaları üzerinden yapılmıştır. 2016 yılı tamamlanmadığından sadece aylık ortalamalar verilmiş olup, değerlendirme bu bağlamda yapılmıştır.

PM₁₀ parametresine ait aylık ortalama değerlerin Kasım, Aralık aylarında arttığı gözlemlenmiş olup, özellikle kış aylarında sınır değer aşımında artmalar meydana gelmektedir. Rüzgar hızının düşük olduğu (0.4-1.2 m/sn) bu dönemlerde kış sezonu ile birlikte kullanılan yakıtlardan kaynaklı artışlar oluşmaktadır.

SO₂ parametrelerine ait sınır değer aşımı Kış dönemi içerisinde (Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat) gerçekleşmektedir. Bu dönemlerde etkili olan rüzgar hızları ve yönleri yukarıda verilmiştir. Söz konusu aylarda sınır değerlerde aşım artmıştır. İstasyon merkezi etrafında yoğun bir sanayi tesisi bulunmadığı düşünülürse bu durumun ısınmadan kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Zira, ısınma dönemi dışında söz konusu parametreye ait değerlerin sınır değer çok altında olduğu görülmektedir.

NO₂ parametresinde ise özellikle Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında saatlik değerlendirmede yoğun olarak sınır değer geçişleri gözlemlenmiştir. Kış dönemi dışında sınır değer altında olan ölçüm ortalamalarının kış dönemi içerisinde artış gösterme nedeni olarak ilçede yoğun olarak kullanılan kömür yakıtı olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, istasyon etrafında bulunan caddelerin ilçe merkezi içerisinde araç geçişlerinin yoğun olduğu caddeler olmasından dolayı kirletici değeri zaman zaman yükseliş göstermektedir. İstasyon merkezi bir noktada bulunmaktadır.

Merzifon istasyonunda alınan verilerin değerlendirilmesi sonucu sınır değer aşımının NO_x parametresinde olduğu gözlemlenmiştir. Yukarıda da bahsedildiği üzere istasyonun araç geçişinin yoğun olduğu caddelerin kesişim noktasında bulunması ve kış döneminde kullanılan kömür yakıtına bağlı olarak bu durum oluşmaktadır. Sanayi faaliyetlerinin bu durum üzerinde çok büyük bir baskısı bulunmamaktadır.

Doğalgaz kullanımının ilçe genelinde yaygınlaşması amacıyla gerekli altyapı çalışmalarının hızlandırılması, ekonomik geliri düşük olan bölgelerde doğalgaz kullanımının yaygınlaşması için gerekli teşvik/yardım programlarının düzenlenmesi ile birlikte ısınma kaynaklı kirletici değerlerinde düşüş gözlenecektir. Çünkü, temel kirletici kaynak ilçe için ısınmadır.

Suluova Hava Kalitesi İzleme İstasyonu

Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, SO₂, NO₂ ve PM₁₀ parametrelerine ait ortalama değerlerin sınır değerlerin altında kaldığı görülmektedir. NO_x parametresine ait değer ise yıllık standart değer üstünde olduğu görülmektedir.

PM₁₀ parametresine ait aylık ortalama değerlerin Kasım, Aralık, Şubat, Mart aylarında arttığı gözlemlenmiş olup, özellikle kış aylarında sınır değer aşımında artmalar meydana gelmektedir. Rüzgar hızının yüksek olduğu (3-4.8 m/sn) bu dönemlerde kış sezonu ile birlikte kullanılan yakıtlardan kaynaklı artışlar oluşmaktadır. Ayrıca, istasyon çevresinde devam eden inşaat faaliyetlerinden kaynaklı artışların olduğu düşünülmektedir.

SO₂ parametrelerine ait sınır değer aşımı Kış dönemi içerisinde (Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat) gerçekleşmektedir. Bu dönemlerde etkili olan rüzgar hızları ve yönleri yukarıda verilmiştir. Söz konusu aylarda sınır değerlerde aşım artmıştır. Kış dönemi içerisinde yakıt kullanımına ilave olarak Şeker Fabrikasının aynı dönem içerisinde faaliyet göstermesi artışlara neden olmuştur. Bununla birlikte söz konusu alanda yakıt olarak kömür yoğun olarak kullanılmakta olup, bu oran %65-70 civarındadır. Genellikle yüksek katlı olmayan ve müstakil konutlardan oluşmaktadır.

NO₂ parametresinde ise incelenen dönem içerisinde herhangi bir sınır değer aşımı olmadığı gözlemlenmiştir. Suluova istasyonunda alınan verilerin değerlendirilmesi sonucu sınır değer aşımının NO_x parametresinde olduğu gözlemlenmiştir.

Suluova ilçesi önemli miktarda linyit kömür rezervi barındırmaktadır. Kapalı ve açık ocak yöntemi ile çalışan kömür madenleri bulunmaktadır. İlçede yer alan kömür madenleri nedeniyle ısınma amaçlı olarak kullanılan yakıt türü daha çok linyit kömürüdür. Söz konusu durum özellikle kış dönemi içerisinde SO₂ parametresinde artışlara neden olmaktadır. Öte yandan 1950’li yıllardan bu yana ilçenin tam orta noktasında faaliyet gösteren Şeker fabrikası kampanya dönemi içerisinde büyük bir kirlilik kaynağı olarak görülmektedir.

Doğalgaz kullanımının ilçe genelinde yaygınlaşması amacıyla gerekli altyapı çalışmalarının hızlandırılması, ekonomik geliri düşük olan bölgelerde doğalgaz kullanımının yaygınlaşması için gerekli teşvik/yardım programlarının düzenlenmesi ile birlikte ısınma kaynaklı kirletici değerlerinde düşüş gözlenecektir.

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

Çizelge A.17 - 2015 Yılında Amasya İlindeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (İl Emniyet Müdürlüğü-ÇŞİM,2015)

Araç Sayısı									TOPLAM = 97.067	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				TOPLAM = 30.974
Binek Otomobil 47.011	Traktör 18.086	Çekici 489	Motosiklet 10.714	Otobüs 669	Kamyonet 13623	Minibüs 2828	Kamyon 2564	Diğerleri 983		Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	

Çizelge A.18-Amasya İlinde Faaliyet Gösteren Yetkili Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İstasyonları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

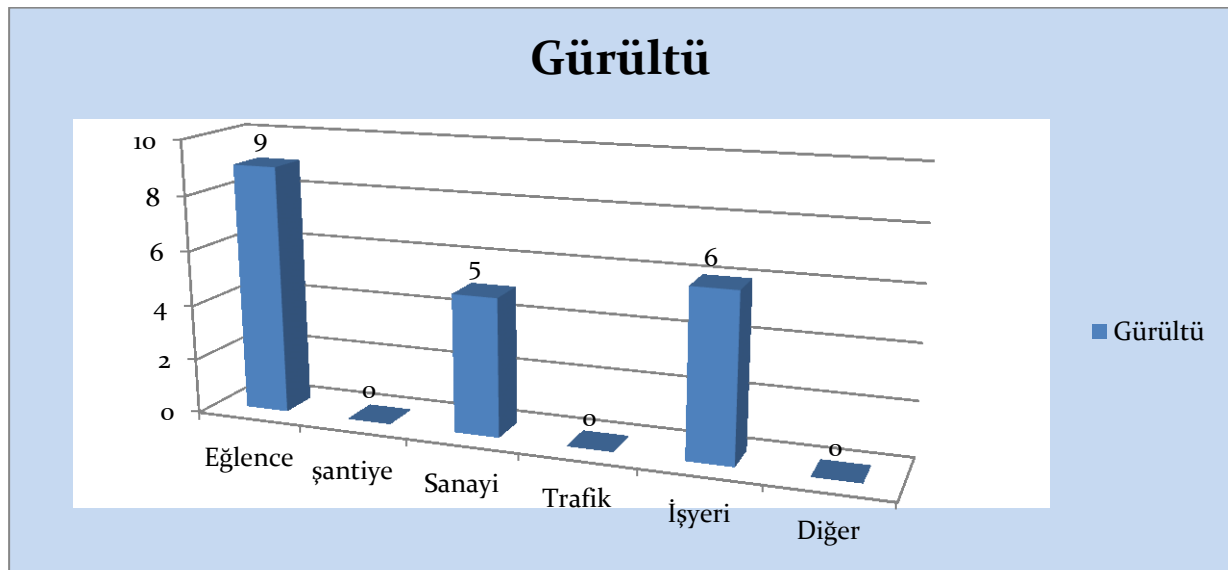
Sıra No	İSTASYON	ADRES	TELEFON	EGZOZ EMİSYON YETKİ BELGE TARİHİ	EGZOZ EMİSYON YETKİ BELGE TARİH SONU
1	Amasya Oruçlar Otomotiv San. Tic. Ltd. Şti.	İhsaniye Mah. Göllü Bağları Mevkii Eski Ziyaret Yolu Amasya Emniyet Müdürlüğü Yanı Merkez / AMASYA	0-358-213 10 05	22.01.2015	22.01.2018
2	Yusuf Avni Dumlu ve Halef.Akar. San. ve Tic.Ltd.Şti.	Ferhat Arası Mevkii Merkez / AMASYA	0-358-212 50 01 0-358-218 11 30	19.07.2013	19.07.2016
3	Başaran Oto - Celal BAŞ	Küçük Sanayii Sitesi B/5 Blok D.No:5 Merkez / AMASYA	0-358- 218 99 36	12.01.2015	12.01.2018
4	Amasya Otomotiv Ser. Hiz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Küçük San Sitesi 14.Blok No: 3 Merkez / AMASYA	0-358-232 44 32	19.07.2013	19.07.2016
5	Tamaş Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. Amasya (Merkez) Araç Muayene İstasyonu	Küçük Sanayii Sitesi No:39 Merkez / AMASYA	0-358-232 40 44	15.09.2015	15.09.2018
6	Tamaş Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. Amasya (Mobil) Araç Muayene İstasyonu	Küçük Sanayii Sitesi No:39 Merkez / AMASYA	0-358-232 40 44	23.12.2014	23.12.2017

7	Meroto Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Merzifon-Samsun Yolu 2.km. Merzifon / AMASYA	0-358- 513 38 38	03.08.2013	03.08.2016
8	Tamaş Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. Merzifon Araç Muayene İstasyonu	Buğdaylı Mahallesi No:17 Merzifon / AMASYA	0-358- 514 00 57	15.09.2015	15.09.2018
9	İnançlar Otomotiv İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Merzifon-Samsun Karayolu 3.km. Merzifon / AMASYA	0-358- 514 91 81	27.05.2016	27.05.2019
10	Mertürk Mua.Önce.Haz. İst. - Hüseyin ÖZGEL	Kümbethatun Mh. Eski San.Sit.7.Blok No:195 Merzifon / AMASYA	0 542 771 99 66	22.01.2015	22.01.2018
11	Özcanak Mot.Arç.Ser. ve Kur.Hiz.Ser.Ltd.Şti	Kümbethatun Mh. San. Sitesi 8.Blok No:322 Merzifon / AMASYA	0 532 632 68 30	05.02.2015	05.02.2018
12	Sobacı Otomotiv - Ferdi SOBACI	Sanayi Mh. Niyazi Bey Cad. No:6/A Taşova / AMASYA	0 536 852 46 30	11.02.2015	11.02.2018
13	Kaya Oto - Fikret KAYA	Küçük San. Sitesi No: C/4 Gümüşhacıköy / AMASYA	0-358-717 48 42	30.03.2015	30.03.2018

A.6. Gürültü

Amasya İlinde Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında gerekli izinler verilmeye, şikayetler değerlendirilmeye devam etmektedir. 2015 yılında gürültü konusunda yapılmış 20 adet şikayet bulunmaktadır.

Grafik A.23 – (Amasya) ilinde 2015 Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı (ÇŞİM-2015)

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan ve 3 Mayıs 2010 tarihinde Başbakanlık Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanan Ulusal İklim Değişikliği Stratejisinin uygulamaya konulması amacıyla sera gazı emisyonu kontrolü ve iklim değişikliğine uyum konusunda 2011-2023 yıllarına yönelik stratejik ilkeleri ve hedefleri içeren İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı (İDEP) hazırlanmış ve 2011 yılının Temmuz ayında uygulamaya konulmuştur.

İDEP'in genel amacı, sera gazı emisyonlarını sınırlandırmaya yönelik ulusal koşullara uygun eylemler belirleyerek iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin yönetilerek dayanıklılığın artırılması ve böylece Türkiye'de iklim değişikliği ile mücadele ve uyumun teşvik edilmesidir.

İDEP, Sera Gazı Emisyon Kontrolü Eylem Planı ile İklim Değişikliğine Uyum Eylem Planı olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Sera Gazı Emisyon Kontrolü Eylem Planı bölümünde;

- Enerji
- Binalar
- Ulaştırma
- Sanayi
- Atık
- Tarım
- Arazi Kullanımı ve Ormancılık
- Sektörler Arası Ortak Konular

alt başlıkları, İklim Değişikliğine Uyum Eylem Planı bölümünde ise;

- Su Kaynakları Yönetimi
- Tarım Sektörü ve Gıda Güvenliği
- Ekosistem Hizmetleri, Biyolojik Çeşitlilik ve Ormancılık
- Doğal Afet Risk Yönetimi,
- İnsan Sağlığı,
- Sektörler Arası Ortak Konular

alt başlıkları yer almaktadır.

Bu kapsamda, İDEP'te uygulanmasından Belediyelerin ve Valiliklerin sorumlu olduğu eylemler için Belediyeler ve Valilikler tarafından sağlanacak bilgilerin derlenerek internet tabanlı İDEP İzleme Sistemine girişinin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince yapılması uygun görülmüştür.

Bakanlığımız, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün 16.07.2012 tarihli yazısına istinaden İklim Değişikliği İzleme Sistemine 2015 yılında Valiliğimizin ve Belediyelerimizin

sorumluluğunda bulunan eylemlere ilişkin bilgi girişi yapılabilmesi amacıyla yazışmalar yapılmıştır. İklim Değişikliği Eylem Planı'nda bulunan sektörel hedefler kapsamında;

- Amasya Belediyesine ait merkez atıksu arıtma tesisi inşaatı tamamlanmış olup, faaliyete geçmiştir. Arıtma tesisi ile ilgili olarak bir ücretlendirme politikası oluşturulmuştur.
- İller Bankası ile hazırlanan proje dahilinde Amasya şehir merkezine 25 km yağmur suyu hattı döşenecek olup, 2016-2017 yılı süresince projenin tamamlanması planlanmaktadır.
- Amasya Belediyesi Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü tarafından oluşturulan stratejik plan doğrultusunda su kaçakları ve kaçak su kullanımını önüne geçilmesi amacıyla çalışmalar yürütülmekte olup, SCADA sistemi kurulmuştur.
- Ziyaret Belediyesinde oluşacak atıksular da aynı arıtma tesisine bağlanmıştır.
- Ziyaret Belediyesi tarafından kanalizasyon ve yağmur suyu toplama hatları birbirinden ayrılmıştır.
- Şebeke suyunun içilebilir nitelikte tüketiciye ulaşmasını sağlamak amacıyla Amasya Belediyesi ve Ziyaret Belediyesi işbirliği ile Akdağ İçmesuyu şebekesi ile sular depolara alınarak klorlanıp ana şebekeye verilmekte.
- Kent ormanlarının ve diğer yeşil alanların korunması ve geliştirilmesi kapsamında Merzifon Belediyesi tarafından saat kulesi çevresinde bulunan kent merkezindeki atıl durumda bulunan park alanının kentsel tasarım projesi hazırlanarak alanın rehabilitasyonu sağlanmıştır.
- Kaynağında ayrı toplama konusuna yönelik eğitim, tanıtım ve bilinçlendirme faaliyetlerine yönelik Merzifon Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü 2015-2019 yılları arası Stratejik Planı kapsamında; "Temiz Çevre Temiz Toplum" adlı proje ile, kaynağında ayrı toplama konusunda Billboard reklam çalışması, broşür yardımı ile toplumu bilinçlendirme çalışmaları yapılmış olup, eğitim çalışmaları konusunda tüm okullarda, toplu yaşam alanlarının olduğu sitelerde başlamak üzere alt yapı çalışmaları başlatılmıştır. KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ YAPMA VE İŞLETME BİRLİĞİ tarafından kaynağında ayrı toplama amacıyla ilçenin birçok noktasına kağıt, plastik, cam v.s. atılması için kumbara yerleştirilmiş olup, birlik tarafından toplanması sağlanmaktadır.
- İller Bankası Samsun Bölge Müdürlüğü ile Merzifonun bir bölümünü kapsayan bağımsız yağmur suyu hattı projesi hazırlanmıştır.
- Doğal Afet Risk Yönetimi kapsamında; Valiliğe bağlı İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne gerekli çalışma ve koordinasyon sağlanmaktadır. Herhangi bir afet durumunda Valilik talimatıyla kriz masası oluşturulmaktadır.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

2013/37 sayılı "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi" Genelgesinde İllerin kirlilik profillerinin yapıldığı listede düşük kirlilik potansiyeli bulunan iller arasında gösterilmiş olan Amasya ilinde hava kalitesi merkezde kurulu olan iki (bir tanesi ile trafikten kaynaklı hava kirliliği takip edilmektedir), Merzifon ve Suluova İlçelerinde kurulu olan birer istasyon olmak üzere toplam dört istasyon ile takip edilmektedir.

2008 yılından beri il merkezinde doğal gazın ısınma amaçlı kullanılmaya başlanmasıyla hava kalitesinde önemli bir iyileşme kaydedilmiş olmakla beraber, il merkezinin coğrafik yapısı nedeniyle kışın kaloriferlerin ilk yakıldığı saatlerde belirli bir

kirlilik hissedilmektedir. Doğalgaz Yine bu coğrafik yapı, kışın enversiyon olayının yaşanmasına neden olmaktadır.

İDEP İzleme Sisteminin açılması ile birlikte Belediyelerden ve Valiliğimizden gelen bilgiler ışığında 2015 yılı İDEP İzleme Sistemine bilgi girişi yapılacaktır.

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Amasya Belediye Başkanlığı
- İl Emniyet Müdürlüğü
- Meteoroloji İl Müdürlüğü

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Amasya'nın en önemli akarsuyu Yeşilirmak Sivas'ın Köse Dağı'ndan doğup, Amasya sınırı içerisinde Kayabaşı mevkiinde 256 km. uzunluğundaki Çekerek Çayı ile birleşmektedir. Yozgat'tan doğan Çekerek Çayı'na Amasya Ezinepazar ve Zara Dere'leri dökülmektedir. Yeşilirmak'ın Çekerek Çayı ile birleşmeden önce Tokat veya Tozanlı Suyu olarak isimlendirilir. Ladik Gölü'nden çıkan ve Suluova'da Gümüşsuyu ile birleşen Tersakan Çayı Amasya'nın içinde Yeşilirmak'a dökülmektedir. Yeşilirmak Taşova ilçesinden geçerek, Samsun'un Çarşamba İlçesi'nden Karadeniz'e dökülmektedir. Yeşilirmak Amasya için önemlidir. Sulama amaçlı kullanılmaktadır. Ayrıca Yeşilirmak ve yan kolları üzerine kurulan hidroelektrik santrallerinden de elektrik enerjisi üretilmektedir.

Çizelge B.1 – Amasya İlindeki Akarsular (DSİ Samsun Bölge Müdürlüğü, 2014)

Akarsu İsmi	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Yeşilirmak	519	140	59,4	Anakol	Tarımsal Sulama ve Enerji Üretimi
Çekerek	200	45	28,7	Anakol	Tarımsal Sulama ve Enerji Üretimi
Tersakan	100	37	3,88	Yeşilirmak	Tarımsal Sulama
Deliçay	48	48	1,46	Yeşilirmak	

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Çizelge B.2- Amasya İlindeki Mevcut Sulama Rezervuarları (2015)

Rezervuarın Adı	Gövde Dolgu Tipi	Göl Hacmi (hm ³)	Net Sulama Alanı (ha)	Şebekeye Alınan Su Miktarı (hm ³)	Kullanım Amacı	Devralan Kurum/Örgüt
Yedikır Barajı	Zonlu Toprak Dolgu	63,550	15 200	58,475	Kanaletli Sulama	Sulama Birliği
Sarayözü Barajı	Zonlu Toprak Dolgu	15,055	3 500	2,441	Salma Sulama	Sulama Birliği
Gediksaray Barajı	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	13,810	1 200	1,450	Salma Sulama	Sulama Birliği
Uluköy Barajı	Kaya ve Kil Dolgu	5,000	1 000	3,214	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Değirmendere Barajı	Zonlu Toprak Dolgu	5,520	242	0,951	Borulu Sulama	Sulama Kooperatifi
Ziyaret Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	1,748	264	0,735	Borulu Sulama	Ziyaret Belediyesi
İbecik Göleti	Kil Çekirdekli Yarı Geçirimli Dolgu	0,867	108	0,156	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Yakacak Göleti	Kil Çekirdekli Yarı Geçirimli Dolgu	1,334	240	0,725	Salma Sulama	Sulama Kooperatifi
Ortaköy Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,937	200	0,120	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Bayırli Göleti	Kil Çekirdekli ve Yarı Geçirgen	0,256	85	0,089	Salma Sulama	Tar.Kal.Kooperatifi
Yeniköy Göleti	Homojen Toprak Dolgu	1,865	350	0,515	Salma Sulama	Hamamözü Belediyesi
Yassıçal Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	0,480	81	0,195	Salma Sulama	Sulama Kooperatifi
Doğanstepe Göleti	Homojen Toprak Dolgu	3,125	400	0,688	Salma Sulama	Sulama Kooperatifi
Çitli Göleti	Homojen Toprak Dolgu	3,250	710	1,451	Salma Sulama	Sulama Birliği
İmirler Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	1,327	300	0,391	Salma Sulama	Sulama Birliği
Paşa Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	1,450	350	0,787	Salma Sulama	Sulama Kooperatifi
Sarıbuğday Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,471	90	-	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Kızıldüren Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,010	25	-	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Amasya Sulaması	-	-	3 943	8,125	Salma Sulama	S.B.;K.T.K;Koop.;Belediye
Geldingen Sulaması	-	-	1 200	2,685	Salma Sulama	Sulama Birliği
Yerkozlu Sulaması	-	-	2 250	4,100	Salma Sulama	Sulama Birliği
Kızılkışlacık (P)	-	-	102	0,156	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
TOPLAM			31 840	87 449		

Çizelge B.3. Amasya İlinde Yapımı Planlanan Göletler ve Barajlar (DSİ, 2015)

	Göletin Adı	Kullanım Amacı	Sulama Alanı (Brüt; ha)	Projenin Durumu
1	Amasya Merkez Duruca Göleti	Sulama	111	Planlaması Onaylandı
2	Amasya Taşova Özbaraklı Göleti	Sulama	807	Planlaması Onaylandı
3	Taşova Tatlıpınar Göleti	Sulama	1652	Planlaması Onaylandı
4	Göynücek Karatuzla Göleti	Sulama	1542	Planlaması Onaylandı
5	Gümüşhacıköy Kuzalan Göleti	Sulama	82	Ön incelemesi Onaylandı
6	Merkez Yeşilyenice Göleti	Sulama	41,22	Ön incelemesi Onaylandı
7	Suluova Dereköy Göleti	Sulama		Planlama Ön Yeterlik İhalesi 08.01.2016 tarihinde gerçekleştirildi. İhale süreci devam etmektedir.
8	Göynücek Sığırcayırı Göleti	Sulama		
9	Hamamözü Gökdere Göleti	Sulama		
10	Hamamözü Gölköy Göleti	Sulama		
11	Amasya İlçe Merkezi İçmesuyu Temini	İçmesuyu		Planlaması Onaylandı
12	Gümüşhacıköy Camiboğazı Göleti	İçmesuyu		Planlaması Onaylandı
13	Yeni Merzifon Barajı	İçmesuyu		Planlaması Onaylandı
14	Gümüşhacıköy Beden Göleti	Sulama	145	Planlaması ve projesi onaylandı.
15	Merkez Ağılönü Göleti	Sulama	82	Planlaması ve projesi onaylandı.
16	Merkez Ziyaret Saraycık Göleti	Sulama	97	Planlaması ve projesi onaylandı.
17	Gümüşhacıköy Saraycık Göleti	Sulama	124	Planlaması ve projesi onaylandı.
18	Taşova Kozluca Göleti	Sulama	790	Planlaması Onaylandı

B.1.2. Yeraltı Suları

Amasya İlinin Yeşilirmak Havzası içinde kalan bölümü, hidrojeolojik özellikler dikkate alınarak Merzifon-Gümüşhacıköy Ovası, Suluova, Taşova, Geldingen Ovası, Göynücek Ovası, Mecitözü Çayı Vadisi ve Aydınca Ovası olmak üzere 7 alt havza/ ova ya ayrılmıştır. Hamamözü ilçesinin de bulunduğu Hamamözü Deresi Vadisi alt havzası ile Gümüşhacıköy ilçesinin Kuzeybatısı boyunca uzanan Devret Vadisi alt havzası da Kızılırmak Havzası içinde kalmaktadır. Bu ova/alt havzaların toplam yeraltısuyu rezervleri, sulama kooperatiflerine tahsis edilen yeraltısuyu miktarları ve yeraltısuyu kullanma belgesi verilerek yeraltısuyu tahsisi yapılmış belgeli kuyulara ait sektörel bazdaki toplam tahsis miktarları Tablo B.3'de verilmiştir.

Amasya ilindeki yeraltısuyu akiferleri (yeraltısuyu havzaları), bölgenin en büyük akarsuları olan Yeşilırmak ve Çekerek Irmakları ile bunların ana kolları olan Tersakan Irmağı, Gümüşsuyu Deresi, Köşeler Deresi, Destek Çayı, Çurum Çayı, Mecitözü Çayı ve Deliçay gibi akarsuların içinde aktığı vadi yataklarında oluşturduğu alüvyon akiferlerden ve kireçtaşı kaynaklı karstik akiferlerden oluşmaktadır. Alüvyal akiferler yayılım ve yeraltısuyu rezervi açısından, ildeki en büyük ve verimli yeraltısuyu havzalarını oluşturmaktadır. İçme ve sulama suyu ihtiyaçlarının önemli bir bölümü alüvyal akiferlerde açılmış olan su sondaj kuyularından sağlanan yeraltısuyu ile karşılanmaktadır. Karstik akiferler ise daha lokal olup yayılım, rezerv ve kullanım olarak alüvyal akiferlere göre daha küçüktür.

Çizelge B.4–Amasya İlinin Yeraltısuyu Potansiyeli (DSİ, 2015)

SIRA NO	İLİN ADI	HAVZA ADI ve NO	OVA-ALT HAVZA ADI ve NO	YERALTISUYU İŞLETME REZERVİ (hm ³ /yıl)	TAHSİS EDİLEN YERALTISUYU MİKTARI (hm ³ /yıl)				TOPLAM TAHSİS	
					SULAMA KOOP.	BELGELİ KUYULAR				
						İÇME-KULLANMA	SANAYİ	SULAMA		
1	AMASYA	YEŞİLIRMAK NO:14	MECİTÖZÜ - 4	7,00	6,99	0,01	0,01	0,15	7,16	
2			GÖYNÜCEK - 5	23,00	10,27	3,22	0,00	0,55	14,04	
3			AYDINCA - 19	16,50	12,64	1,35	0,00	0,45	14,45	
4			GELDİNGEN - 20	52,00	4,62	20,78	12,21	14,66	52,26	
5			SULUOVA - 21	10,50	0,60	0,77	0,38	2,18	3,93	
6			MERZİFON-G.HACIKÖY-22	45,70	29,52	12,22	0,39	1,76	43,89	
7			ERBAA-TAŞOVA - 18	25,00	1,92	0,31	0,05	0,20	2,48	
8			KIZILIRMAK NO:15	DEVRET VADİSİ - 54	2,00	0,29	0,21	0,00	0,02	0,52
9			HAMAMÖZÜ VADİSİ - 53	1,10		0,00	0,00	0,08	0,08	
		T O P L A M		182,80	66,85	38,87	13,03	20,06	138,80	

(Not: 2015 Yılı Sonu İtibariyle)

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Amasya ilindeki yeraltısuyu havzalarında, en fazla yeraltısuyu seviye değişimlerinin yaşandığı bölge Merzifon-Gümüşhacıköy Ovasıdır. Ovada açılmış olan su sondaj kuyularının sayısındaki artış ve aşırı yeraltısuyu çekimine bağlı olarak, özellikle de Merzifon ve Gümüşhacıköy İlçe merkezlerinin de bulunduğu bölgelerde, son 20 – 25 yıldır 40 – 50 m leri bulan yeraltısuyu seviye düşüşleri olmuştur. Ovanın diğer bölgelerinde de bu kadar olmasa da yeraltısuyu seviyelerinde 8 – 10 m leri bulan seviye düşüşleri olmaktadır. Ovadaki yeraltısuyu seviyelerin daha fazla düşmemesi ve yeraltısuyu rezervindeki azalmasının önlenerek ekonomik bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla, bu ovada sadece içme ve kullanma suyu temini amacıyla yeni kuyu açılmasına izin verilmektedir.

Merzifon-Gümüşhacıköy Ovası dışında kalan Amasya ilindeki diğer akiferlerde, bazı yıllardaki yağış azlığına bağlı olarak oluşan lokal ve küçük ölçekli yeraltısuyu seviye değişimleri dışında, yeraltısuyu rezervini ve açılan kuyulardaki pompaj debilerini etkileyecek çapta yeraltısuyu seviye değişimleri olmamaktadır. Yıllık yeraltısuyu kullanımı ve çekim miktarları ile ilgili olarak kesin ve net bilgiler bulunmamaktadır. Ancak, genel bir veri olması açısından, “yeraltısuyu çekim” değeri olarak ekteki tabloda gösterilen “yeraltısuyu tahsis” miktarları alınabilir.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Amasya İlinin değişik bölgelerinde yeraltısuyu kalite gözlem istasyonu olarak belirlenen su sondaj kuyularından alınan su numunelerinin nitrat değerleri Çizelge B.5 de verilmiştir.

Çizelge B.5.-Amasya İli Yeraltısuyu Nitrat Değerleri Tablosu (DSİ, 2015)

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cinsi	Numune Alma Amacı	pafta_numarası	ZON	KUZEY_ED50	DOGU_ED50	Numuneni n alındığı Tarih	Nitrat_mg/l
2	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	12.12.2006	0,102
3	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	19.11.2007	0,005
4	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	19.11.2007	0,175
5	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	13.12.2007	0,1700
6	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					13.12.2007	0,0400
7	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	13.12.2007	0,0400
8	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	03.07.2007	0,151
9	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	03.07.2007	0,091
10	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					24.04.2008	5,690
11	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	24.04.2008	5,640
12	Suluova	Amasya	Merkez	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					20.05.2008	0,000
13	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					20.05.2008	0,000
14	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	20.05.2008	2,880
15	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray İğme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	20.05.2008	0,820
16	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	18.10.2005	0,1000
17	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	25.10.2005	3,7000
18	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	23.11.2005	2,5900
19	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	19.04.2005	0,0300
20	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	25.04.2005	2,5500
21	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	29.04.2005	0,2000
22	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	25.09.2003	5,1700
23	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	08.10.2004	0,0000
24	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	08.10.2004	5,5000
25	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	30.12.2008	6,1700
26	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	30.12.2008	0,8900
27	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	30.12.2008	5,5600
28	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem					30.12.2008	9,9100
29	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	30.12.2008	3,1000
30	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	30.12.2008	4,0800
31	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	03.07.2009	0,000
32	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	03.07.2009	0,000
33	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	03.07.2009	0,000
34	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	03.07.2009	0,000
35	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	03.07.2009	0,000
36	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Köy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4492906	739196	29.06.2009	31,126
37	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	29.06.2009	16,386

Çizelge B.5.-Amasya İli Yeraltısuyu Nitrat Değerleri Tablosu (Devam) (DSİ, 2015)

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cinsi	Numune Alma Amacı	pafta_numarası	ZON	KUZEY_ED50	DOGU_ED50	Numuneni n alındığı Tarih	Nitrat_mg/l
38	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	29.06.2009	30,755
39	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	29.06.2009	27,508
40	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	29.06.2009	0,000
41	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	29.06.2009	0,000
42	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	22.12.2009	0,0000
43	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	22.12.2009	8,4490
44	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	23.12.2009	10,7750
45	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	22.12.2009	6,7700
46	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	22.12.2009	8,6500
47	Aydıncı	Amasya	Merkez	İlyasköy	Köy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4492906	739196	23.12.2009	3,7810
48	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	23.12.2009	7,7420
49	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	23.12.2009	15,23
50	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	22.12.2009	11,81
51	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	22.12.2009	10,37
52	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	22.12.2009	6,59
53	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray İğme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	28.04.2010	41,608
54	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	29.04.2010	18,539
55	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	29.04.2010	13,091
56	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	05.05.2010	0,000
57	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	07.05.2010	27,258
58	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	10.05.2010	28,422
59	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	10.05.2010	12,917
60	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	13.05.2010	19,956
61	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	14.05.2010	38,605
62	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Esiemez	Esiemez 50228/A kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	14.05.2010	18,241
63	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	14.05.2010	17,629
64	Aydıncı	Amasya	Merkez	Uyğur	Uyğur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	21.05.2010	22,708
65	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	21.05.2010	10,245
66	Aydıncı	Amasya	Merkez	Ezinepazar	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	21.05.2010	78,780
67	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	11.10.2010	0,00
68	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	12.10.2010	14,95
69	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	12.10.2010	16,48
70	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	12.10.2010	13,31
71	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy İğme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	12.10.2010	17,04
72	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Esiemez	Esiemez 50228/A kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	08.10.2010	11,67
73	Merzifon-G Hackköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	11.10.2010	8,11

Çizelge B.5.-Amasya İli Yeraltısuyu Nitrat Değerleri Tablosu (Devam)(DSİ, 2015)

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cinsi	Numune Alma Amacı	pafta_numarası	ZON	KUZEY_ED50	DOĞU_ED50	Numuneni n alındığı Tarih	Nitrat_mg/l
74	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	09.11.2010	14,03
75	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	06.10.2010	31,32
76	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	06.10.2010	16,89
77	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	06.10.2010	28,47
78	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	05.10.2010	31,34
79	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	05.10.2010	41,13
80	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	04.10.2010	12,77
81	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	04.10.2010	20,16
82	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	04.10.2010	13,16
83	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	04.10.2011	15,811
84	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	27.04.2011	31,047
85	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	27.04.2011	48,816
86	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	27.04.2011	29,463
87	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	27.04.2011	22,181
88	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eselemez	Eselemez 50228/A kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	27.04.2011	24,304
89	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	27.04.2011	15,140
90	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	27.04.2011	24,103
91	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	06.05.2011	74,512
92	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	06.05.2011	28,186
93	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	06.05.2011	34,479
94	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	04.05.2011	48,521
95	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	04.05.2011	5,724
96	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	04.05.2011	23,477
97	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	03.05.2011	42,145
98	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	03.05.2011	4,950
99	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	04.10.2011	0,587
100	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	05.10.2011	24,770
101	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	06.10.2011	23,399
102	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	04.10.2011	17,544
103	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	03.10.2011	23,523
104	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eselemez	Eselemez 50228/A kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	04.10.2011	12,371
105	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	05.10.2011	3,016
106	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984		
107	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	11.10.2011	60,909
108	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	10.10.2011	19,124
109	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	10.10.2011	87,627

Çizelge B.5.-Amasya İli Yeraltısuyu Nitrat Değerleri Tablosu (Devam)(DSİ, 2015)

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cinsi	Numune Alma Amacı	pafta_numarası	ZON	KUZEY_ED50	DOĞU_ED50	Numuneni n alındığı Tarih	Nitrat_mg/l
110	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	12.10.2011	4,763
111	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	11.10.2011	107,553
112	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	14.10.2011	13,896
113	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	18.10.2011	34,523
114	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	12.10.2011	38,213
115	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	25.04.2012	0,000
116	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	25.04.2012	12,402
117	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	26.04.2012	27,284
118	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	27.04.2012	18,603
119	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	27.04.2012	22,944
120	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eselemez	Eselemez 50228/A kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	26.04.2012	12,402
121	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	25.04.2012	0,000
122	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	26.04.2012	11,162
123	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	08.05.2012	74,410
124	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	08.05.2012	23,560
125	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	08.05.2012	72,550
126	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	08.05.2012	16,740
127	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	08.05.2012	57,670
128	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	08.05.2012	16,740
129	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	03.05.2012	31,625
130	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	30.04.2012	0,270
131	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	25.09.2012	0,000
132	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	01.10.2012	17,363
133	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	02.10.2012	26,044
134	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	01.10.2012	7,441
135	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34A2	36	4528419	685425	03.10.2012	25,424
136	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eselemez	Eselemez 50228/A kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	26.09.2012	11,782
137	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	25.09.2012	0,000
138	Merzifon-G.Hacköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984		
139	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	03.10.2012	41,547
140	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	03.10.2012	19,843
141	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	03.10.2012	70,071
142	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	03.10.2012	43,407
143	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	03.10.2012	119,059
144	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	03.10.2012	16,743
145	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	11.10.2012	32,245

Çizelge B.5.-Amasya İli Yeraltısuyu Nitrat Değerleri Tablosu (Devam)(DSİ, 2015)

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cinsi	Numune Alma Amacı	pafta_numarası	ZON	KUZEY_ED50	DOĞU_ED50	Numuneni n alındığı Tarih	Nitrat_mg/l
146	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G3503	36	4492036	726028	07.11.2012	16,743
147	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	03.05.2013	4,126
148	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	06.05.2013	50,699
149	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	30.04.2013	33,598
150	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	29.04.2013	23,661
151	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	29.04.2013	26,337
152	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eselez	Eselez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	30.04.2013	13,672
153	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	03.05.2013	4,160
154	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	30.04.2013	12,535
155	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	22.05.2013	42,759
156	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	22.05.2013	23,740
157	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	22.05.2013	55,329
158	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	09.05.2013	30,435
159	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	09.05.2013	97,399
160	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	09.05.2013	19,822
161	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	07.05.2013	26,402
162	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G3503	36	4492036	726028	17.05.2013	18,832
163	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	23.09.2013	4,340
164	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	08.10.2013	16,120
165	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	30.09.2013	31,005
166	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	07.10.2013	30,380
167	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	07.10.2013	30,380
168	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eselez	Eselez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	30.09.2013	14,260
169	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	23.09.2013	4,340
170	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	22.10.2013	37,210
171	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	22.10.2013	19,840
172	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	23.10.2013	23,560
173	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	21.10.2013	41,540
174	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	10.10.2013	86,190
175	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	21.10.2013	16,740
176	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	09.10.2013	23,560
177	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G3503	36	4492036	726028	09.10.2013	32,240
178	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	07.05.2014	6,404
179	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	05.05.2014	48,913
180	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	08.05.2014	40,516
181	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	05.05.2014	25,739

Çizelge B.5.-Amasya İli Yeraltısuyu Nitrat Değerleri Tablosu (Devam) (DSİ, 2015)

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cinsi	Numune Alma Amacı	pafta_numarası	ZON	KUZEY_ED50	DOĞU_ED50	Numuneni n alındığı Tarih	Nitrat_mg/l
182	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	05.05.2014	37,175
183	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eselez	Eselez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	12.05.2014	14,618
184	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	12.05.2014	8,538
185	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	08.05.2014	17,309
186	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	#####	7,718
187	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	22.05.2014	28,235
188	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	26.05.2014	36,493
189	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	23.05.2014	41,671
190	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	16.06.2014	131,455
191	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	23.05.2014	23,125
192	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	05.06.2014	26,640
193	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G3503	36	4492036	726028	28.05.2014	24,885
194	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	17.10.2014	n.a.
195	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	16.10.2014	28,024
196	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	23.10.2014	39,430
197	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	21.10.2014	21,713
198	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	20.10.2014	35,77
199	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eselez	Eselez 50228/A kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	21.10.2014	15,475
200	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 57445 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521079	702517	16.10.2014	n.a.
201	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	23.10.2014	15,481
202	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	30.10.2014	141,300
203	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	31.10.2014	28,726
204	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	30.10.2014	38,889
205	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	30.10.2014	42,182
206	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zeennun Deposu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	27.10.2014	109,101
207	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	27.10.2014	24,885
208	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342		24,885
209	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G3503	36	4492036	726028	03.11.2014	25,853
210	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	21.04.2015	na
211	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Bulak	Bulak Halil Morgöz kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4518598	692786	21.04.2015	16,870
212	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	21.04.2015	38,050
213	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçköy	Keçköy 20175 kuyu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	21.04.2015	23,013
214	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	21.04.2015	37,540
215	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	21.04.2015	15,580
216	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	21.04.2015	114,029
217	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sonday kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	21.04.2015	27,800

Çizelge B.5. -Amasya İli Yeraltısuyu Nitrat Değerleri Tablosu (Devam) (DSİ, 2015)

1	Ova_Adi	İli	İlçesi	Koyu	Numune_Adi	Numune_cinsi	Numune Alma Amacı	pafta_numarasi	ZON	KUZEY_ED50	DOĞU_ED50	Numuneni n alındığı Tarih	Nitrat_mg/l
218	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	21.04.2015	50,820
219	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	21.04.2015	29,410
220	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Zennun Deposu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4516543	728648	21.04.2015	155,990
221	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	21.04.2015	22,380
222	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	21.04.2015	27,300
223	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	21.04.2015	23,090
224	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Yakup	Yakup 52423 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4521646	701807	21.04.2015	na
225	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Merzifon	Hayrettin	Hayrettin 30714 kuyu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B3	36	4520653	703602	06.10.2015	0,096
226	Suluova	Amasya	Suluova	Kurnaz	Kurnaz Yol Denetim İstasyonu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36			12.10.2015	1,376
227	Suluova	Amasya	Suluova	Boğazköy	Bakraç Süt ürünleri tes.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C1	36	4512988	734047	12.10.2015	0,394
228	Suluova	Amasya	Suluova	Merkez	Hasan Korkmaz kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35A3	36	4522449	721483	12.10.2015	0,519
229	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Merkez	Gümüşhacıköy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34a2	36	4528419	685425	13.10.2015	
230	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Güblüce	Güblüce Köy içme suyu kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4524809	692182	14.10.2015	0,635
231	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eslimez	Eslimez 50228/A kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	19.10.2015	0,398
232	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Eslimez	Eslimez 50228/A kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523509	691475	19.10.2015	0,413
233	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Çavuş	Çavuş 53808 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4522463	693984	19.10.2015	0,363
234	Merzifon-G.Hackköy	Amasya	Gümüşhacıköy	Keçiköy	Keçiköy 20175 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G34B4	36	4523071	689877	21.10.2015	0,440
235	Aydınca	Amasya	Merkez	Uygur	Uygur 24792 kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495829	247956	22.10.2015	0,395
236	Aydınca	Amasya	Merkez	Ezinepazarı	Ezinepazar Çetiner Tuğla Fab.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G36D4	37	4495261	253755	22.10.2015	0,446
237	Aydınca	Amasya	Merkez	İlyasköy	Akiktaş Mermer Kuyusu	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35C4	36	4493940	737461	22.10.2015	1,494
238	Göynücek	Amasya	Göynücek	Gediksaray	Gediksaray içme suyu kuy.	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	H35A2	36	4480666	723342	26.10.2015	0,463
239	Geldingen	Amasya	Merkez	Gözelek	Gözelek 21474 kuyu (DÜÇ kuyu)	sondaj kuyusu	Kalite Gözlem	G35D3	36	4492036	726028	02.11.2015	0,000

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal Kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İl genelinde endüstri tesisleri genelde organize sanayi bölgelerinde bulunmaktadır. Bunun yanı sıra ilimizden geçen kara yolu kenarlarında ve Yeşilirmak kenarlarında da endüstri tesisleri bulunmaktadır. Endüstri tesisleri su ihtiyaçlarını belediyelerin şebekelerinden ve Yeşilirmak havzasına açtıkları kuyulardan sağlamaktadırlar.

Çizelge B.6. - Endüstriyel Kaynaklar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

Tesis Adı	Atıksu Miktarı (m ³ /gün)	Sektörü	Deşarj Koordinatları (x)	Deşarj Koordinatları (y)
Fimar Mermer Madencilik	30	Evsel	734232	4480315
Amasya Şeker A.Ş.	300	Tarım	3538412	4049977
Merzifon DHMİ	20	Evsel	710923	4522472
Özmaya A.Ş.	40	Maya	355421	404116
Özen Hafriyat (Kapıkaya Hazır Beton Tesis)	30	Kum-çakıl	35 78852825	40 57431041
Pan-Et Amasya Tarım Tic. A.Ş.	60	Et entegre	35 632927	40 839464
Etaş Et Ür. Tic. ve San A.Ş.	70	Et entegre	35 632927	40 839464
Uygur Belediyesi Mezbahanesi	20	Et entegre	36 01961672	4057202616
Gürmin Enerji A.Ş.	60	Evsel	35 63283609	40 87923602
Aktan Un Gıda San ve Tic A.Ş.	25	Gıda	35 635515134	40 87548275
Gülşim Un ve İrmik Tic A.Ş.	10	Gıda	35 65903545	40 80359389
Gür Un San ve Tic A.Ş.	65	Gıda	35 78852825	40 57202618
Merzifon Gülbahar Tarım Gübre Ziraat	60	Gıda	35 54105896	40 87373543
Nihoroz Gıda San ve Tic A.Ş.	40	Gıda	3544305091	4079883309
Usta Un Motor San Tic A.Ş.	50	Gıda	3553268899	4987397676
Amasya Un San Tic A.Ş.	50	Gıda	3571764896	4057010427

B.3.1.2. Eysel Kaynaklar

Çizelge B.7. - Eysel Kaynaklar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

Belediyenin Adı	Atıksu Miktarı (m ³ /gün)	Sektörü	Deşarj Koordinatları (x)	Deşarj Koordinatları (y)
Amasya Belediyesi	10000	Eysel	738076 738723 739625 739770 740109 740144	4504092 4504087 4504215 4504838 4504520 4505841
Merzifon Belediyesi	6000	Eysel	708210	4527217
Suluova Belediyesi	4000	Eysel	721024	4522499
Gümüşhacıköy Belediyesi	1600	Eysel	687596	4526461
Taşova Belediyesi	1100	Eysel	0272496	4515220

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizde 254.960 ha alanda tarım yapılmakta olup bu alanın 87.217 hektarında sulu tarım uygulanmaktadır. Sulama yapılan alanlarda salma sulama, yağmurlama sulama ve damla sulama yöntemleri kullanılmaktadır.

İlde ticari gübre kullanılarak tarım yapılan alan 213.058 ha olup bu rakam toplam tarım arazisinin yaklaşık %84'ünü oluşturmaktadır. İlimiz genelinde 71.294 ton gübre, 159922,66 Kg, 80.034,35 Lt. pestisit kullanılmıştır.

Çizelge B.8. - Tarım Alanları ve İlgili Kurumlar (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

Tarım Alanlarının Kuru-Sulu Oluşlarına Göre Dağılımı		
ARAZİNİN CİNSİ	ALANI(ha)	PAYI(%)
Kuru Tarım Arazisi	167,743	65,79
Sulu Tarım Arazisi	87,217	34,21
TOPLAM	254,96	100,0
Tarımsal Sulamayı Gerçekleştiren Kurumlar		
SULAMA KURULUŞLARININ ADI	SULAMA ALANI(ha)	PAYI(%)
DSİ'nce Sulanan Alanlar	37,857	43,40
Köy Hizmetlerince Sulanan Alanlar	36,658	42,03
Halk Sulamaları	12,702	14,57
TOPLAM	87,217	00,0

B.3.2.2. Diğer

İlimizde AKAB (Amasya İli ve İlçeleri Katı Atık Toplama Tesisi) kurulması ile atıklar burada toplanmaktadır. Yine aynı tesis içinde Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi bulunduğundan Tıbbi Atıklar da burada işlem görmektedir. Eski vahşi depolama sahaları rehabilite edilmekte olup çalışmalar devam etmektedir.

Çizelge B.9. - İlimizde Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

BİRLİK ADI	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu Varsa Belirtiniz	Mevcut Tesis Kapasitesi / Birimi			
	Evsel	Tıbbi	Diğer		Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer
AKAB (Amasya ili, İlçeleri ve Beldeleri katı Atık Bertaraf Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği)	X	X		2	X			
ERBAA KATI ATIK BİRLİĞİ	X				X			

B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.4.1.1.Yüzeysel Su Kaynaklarından Kullanılan Su Miktarı Ve İçmesuyu Arıtım Tesisi Mevcudiyeti

Amasya İl merkezimizde içme suyu Akdağ'dan Aktaş-Karakise ve Koçalan gözlerinden drenajla alınıp 60 km. uzakta 700'lük çelik borularla ilimize ulaşmaktadır. Sertlik derecesi ortalama 10 Fr. olup, ilimize şebekelerle dağıtım yapılmaktadır. Akdağ içme suyunun normal şartlarda en düşük debisi 160 lt/sn. dir.

Merzifon İlçemizin içme suyu ihtiyacı 11 Adet Sondaj Kuyusu ile Muşruf Deresi ve Şırgayıp kaynaklarından gelen cazibeli sular ile sağlanmaktadır. Yeraltından elektrik enerjisi ile depolarımıza bastığımız su miktarı toplam şebekeye verilen suyun yaklaşık % 92'ünü oluşturmaktadır. İlçenin şebeke hattına 236 lt/sn su verilmekte, bunun 218 lt/sn'lik kısmı yeraltı sularından, geri kalan % 8'lik kısmı olan 18 lt/sn kaynak sularından temin edilmektedir.

Suluova İlçemize içme suyu 4 ayrı kaynaktan alınmaktadır:

1- İlçenin en eski su kaynağı olan Ladik Kirazpınar, Söğütlü, Uluçal gözlerinden drenajla alınıp 23 km 250'lik Döküm ve Asbest borularla ilçemize ulaşmaktadır. Suyun normal şartlarda en düşük debisi 25 lt/sn'dir.

2-Seyfe köyü Alaçam ve Evricek gözlerinden drenajla alınıp 26 km 400'lük asbest borularla ilçemize ulaşmaktadır. Suyun normal şartlarda en düşük debisi 70 lt/sn'dir.

3-Eğribük köyü yaylası gözelerinden drenajla alınıp 22 km 250'lik çelik borularla ilçemize ulaşmaktadır. Suyun normal şartlarda en düşük debisi 15 lt/sn'dir. Yılı 6 ayı (1 ekim ile 1 Nisan arası) ilçeye verilmektedir. Yaz aylarında Yolpınar ve Eğribük köylerinde arazi sulamasında kullanılmaktadır.

4-Derinöz barajından fiziksel arıtım filtrasyonu yapılarak alınıp 21 km 400'lük HDP borularla ilçemize ulaşmaktadır. DSİ ile geçici olarak yapılan protokol gereği alınan suyun debisi 100 lt/sn'dir.

Değirmendere barajından içme suyu isale hattı yapıldıktan sonra kesilecektir. Suluova İlçemizin tamamında içme suyu şebekesi mevcut durumdadır. İlçenin yerleşik alanının çok yaygın olması nedeniyle evsel, hayvansal, kısmi bahçe sulama amaçlı olarak kullanılmaktadır. İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen İlçe nüfusu 38.000'dir. İlçe içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

Gümüşhacıköy İlçemizde kentsel su temini için çekilen suyun % 20'si Kaynak, % 80'ni sondaj suyudur.

Taşova İlçemize Destek köyünden 18 km uzunluğundaki 280'lik polietilen boru ile isale hattı ile kentsel su temini için gelen suyun tamamı kaynak suyudur. Bu suyun tamamı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır. İlçemizde İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen ilçe nüfusu 11.000'dir. Kullanılan suyun debisi mevsimsel olarak değişmekle beraber 30 - 45 lt/sn su gelmektedir. İlçe içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

Göynücek İlçemizin içme suyu % 20 cazibeli bir şekilde, Saz mevkiinden 1700 metre mesafeden PVC boruyla depoya aktarılmaktadır. İçme suyunun % 80'lik kısmı Çayırılık mevkiinde bulunan tesis edilmiş olan 2 İki adet sondaj (derin kuyu)'dan 1470 metre 200'lük çelik boru isale hattı ile depoya aktarılmaktadır.

Göynücek İlçemizde kentsel su temini için çekilen suyun tamamı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır. İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen İlçe nüfusu 2.800'dür. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen suyun tamamı içme suyu olarak kullanılmakta, kaynaktan İlçe Şebekesine mevsimsel olarak değişmekle beraber 2 - 3 lt/sn su gelmektedir. İlçe içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

Hamamözü İlçesinde kentsel su temini için 2 adet kaynaktan su temin edilmektedir. Tamamına yakın kısmı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Hamamözü İlçesinde içme ve kullanma suyu şebekesi ile bir adet belediye ve toplamda 1461 nüfusa hizmet ulaştırılmaktadır. İlçenin termal turizm bölgesi olması nedeniyle yaz aylarında yerli ve yabancı turistlerle oluşan nüfus artışına bağlı olarak hizmet ulaştırılan nüfus sayısı değişiklik göstermektedir.

Amasya İline bağlı köylerde 2014 yılında kullanılmak üzere sondajdan 5,500 lt/sn, kaynaklardan 11,250 lt/sn su temin edilmiştir. Bu suyun tamamı 2143 nüfus tarafından evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır.

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Amasya İl merkezinde içme suyu temini olarak derin kuyu pompalarının toplam debisi 150 lt/sn'dir.

**Çizelge B.10 - Amasya İli Merkez İçme Suyu Kaynakları (Derin Kuyu)
(Amasya Belediyesi, 2015)**

Sondaj (Derin kuyu) adı	Pompa sayısı	Günlük çalışma süresi (sa)	Debisi (lt/sn) (ort)	Açıklama
P1 Kreş Yanı kuyusu	1	24	30	Sadece Kış mevsiminde çalışıyor. Akdağ'dan gelen suyun azalması ile çalışıyor. Kirazlı dere 5000 m ³ lük deponun azalması baz alınarak çalıştırılıyor.
P2 Örnekevler1 Kuyu	1+1	12 (ort)	50	Sadece Kış mevsiminde çalışıyor. Akdağ'dan gelen suyun azalması ile çalışıyor. DSİ deposundaki suyun azalması baz alınarak çalıştırılıyor.
P3 Örnekevler 2 Kuyu	1	12 (ort)	40	Sadece Kış mevsiminde çalışıyor. Akdağ'dan gelen suyun azalması ile çalışıyor. Kirazlı dere 1000 m ³ lük deponun azalması baz alınarak çalıştırılıyor.
P4 Bahçeleriçi Kuyu	1	6	20	Su seviyesinin azalması durumunda P1 P2 P3 ün yetersiz kalması durumunda çalışılıyor. İhsaniye su deposuna su basıyor.
P5 Kurtboğan Kuyu	1+1	24	40	Su seviyesinin azalması durumunda P1 P2 P3 ün yetersiz kalması durumunda çalışılıyor ve doğrudan hatta giriş yapıyor.
P6 Hacılar Meydanı Yeni köprü Kuyu	1	12 (ort)	20	Sadece Kış mevsiminde çalışıyor. Akdağ'dan gelen suyun azalması durumunda çalışıyor. Şeyhcu su deposuna su basıyor.
P7 Eğitim içi kuyu	1	12 (ort)	20	Sadece kış mevsiminde çalışıyor. Akdağ'dan gelen suyun azalması durumunda çalışıyor. Şeyhcu su deposuna su basıyor.
P8 Hacılar Meydanı Kuyu	1	12 (ort)	30	Gökmedrese su deposunun su seviyesinin azalması baz alınarak

Çizelge B.11 - Amasya İli Merkez İçme Suyu Kaynakları (Amasya Belediyesi, 2015)

KAYNAK ADI	Yeri	Debi (lt/sn)
Helvacı Orman Bağları	Merkez	30
Gökmedrese	Merkez	120
Şeyhcu	Merkez	80
İhsaniye	Merkez	40
Kirazlıdere	Merkez	60
T O P L A M	330	

Merzifon İlçe merkezinde yeraltı su kaynaklarından temin edilen su kuyuları, su miktarları ve çalışma durumları Çizelge B.11 de gösterilmektedir.

Çizelge B. 12 – Merzifon İlçesi İçme Suyu Kuyuları (Merzifon Belediyesi, 2014)

Sondaj (Derin Kuyu) Adı	Debisi (lt./sn.)	Açıklama
İtfaiye	25	Dört mevsim kesintisiz alt kat su deposu için çalışıyor.
Kefeli	11	Dört mevsim kesintisiz alt kat su deposu için çalışıyor.
S.Ata	11	Günde 15 sa. Sanayi su deposu için çalışıyor.
25 Lüle	25	Dört mevsim kesintisiz alt kat su deposu için çalışıyor.
Motorhane 1	19	Dört mevsim kesintisiz alt kat su deposu için çalışıyor.
Motorhane 2	10	Alt kat su deposu için çalışıyor.(Kış aylarında Pazar günleri hariç çalışmıyor)
Yörükler	15	Orta kat su deposu için çalışıyor.(Kış aylarında Pazar

		günleri hariç çalışmıyor)
Hıra	12	Dört mevsim kesintisiz alt kat su deposu için çalışıyor.
Fatih	15	Dört mevsim kesintisiz alt kat su deposu için çalışıyor.
Tübin	25	Dört mevsim kesintisiz alt kat su deposu için çalışıyor.
Hastane	25	Dört mevsim kesintisiz alt kat su deposu için çalışıyor.

Taşova İlçemizde yeraltı su kaynaklarından temin edilen suyun tamamı içme suyu olarak kullanılmakta ve kaynaktan ilçemiz su şebekesine mevsimsel olarak değişmekle beraber 25 - 35 lt/sn su gelmektedir. İlçemizde içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

Göynücek İlçe merkezinde yeraltı su kaynaklarından temin edilen su kuyuları, su miktarları ve çalışma durumları Çizelge B.12’de gösterilmektedir. İki adet derin kuyu pompalarının toplam debisi 96 lt/sn’dir. Arıtma tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge B.13 – Göynücek İlçe İçme Suyu Kaynakları (Göynücek Belediyesi, 2015)

Sondaj (Derin Kuyu) Adı	Debisi (lt./sn.)	Açıklama
P1 Çayırılık Mevkii Kuyusu	48	Kayacık mevkiindeki 150 m ³ lük deponun azalması baz alınarak çalıştırılıyor.
P1 Çayırılık Mevkii Kuyusu	48	Kayacık mevkiindeki 150 m ³ lük deponun azalması baz alınarak çalıştırılıyor.

Göynücek İlçemizin içme suyu % 20 cazibeli bir şekilde, Saz mevkiinden 1700 metre mesafeden PVC boruyla depoya aktarılmaktadır. İçme suyunun % 80’lik kısmı Çayırılık mevkiinde bulunan tesis edilmiş olan 2 İki adet sondaj (derin kuyu)’dan 1470 metre 200’lük çelik boru isale hattı ile depoya aktarılmaktadır. Göynücek İlçemizde kentsel su temini için çekilen suyun tamamı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır. İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen İlçe nüfusu 2.800’dür. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen suyun tamamı içme suyu olarak kullanılmakta, kaynaktan ilçe şebekesine mevsimsel olarak değişmekle beraber 2 - 3 lt/sn su gelmektedir. İlçe içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

Gümüşhacıköy İlçemizde kentsel su temini için çekilen suyun % 20’si Kaynak, % 80’ni sondaj suyudur. Taşova İlçemize Destek köyünden 18 km uzunluğundaki 280’lik polietilen boru ile isale hattı ile kentsel su temini için gelen suyun tamamı kaynak suyudur. Bu suyun tamamı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır. İlçemizde içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen ilçe nüfusu 11.000’dir. Kullanılan suyun debisi mevsimsel olarak değişmekle beraber 30 - 45 lt/sn su gelmektedir. İlçe içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

Hamamözü İlçesinde kentsel su temini için 2 adet kaynaktan su temin edilmektedir. Tamamına yakın kısmı evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır. Hamamözü İlçesinde içme ve kullanma suyu şebekesi ile bir adet belediye ve toplamda 1461 nüfusa hizmet ulaştırılmaktadır. İlçenin termal turizm bölgesi olması nedeniyle yaz aylarında yerli ve yabancı turistlerle oluşan nüfus artışına bağlı olarak hizmet ulaştırılan nüfus sayısı değişiklik göstermektedir.

Amasya İline bağı köylerde 2014 yılında kullanılmak üzere sondajdan 5,500 lt/sn, kaynaklardan 11,250 lt./sn. su temin edilmiştir. Bu suyun tamamı 2143 nüfuslu evsel amaçlı olarak kullanılmaktadır.

B.4.1.3. İçmesuyu Temin Edilen Kaynağın Adı, Mevcut Durumu, Potansiyeli (DSİ,2015)

Amasya'nın 2015 yılı nüfusu 98985 kişi olarak belirlenmiştir. Halihazırda şehrin içmesuyu ihtiyacı 9,10 hm³/yıl olup, mevcut kaynakların toplamı 11,04 hm³/yıl 'dır.

Mevcut durumda şehrin içmesuyu ihtiyacı karşılanmaktadır. Ancak kurak dönemlerde kaynak suları kurumakta ve istenilen debi alınamamaktadır.

Terfi maliyetleri ve Yeşilirmak kenarındaki kuyulardan su almamak için, Belediyenin talebi doğrultusunda Bölge Müdürlüğümüzce Akdağ Göleti planlaması yapılmıştır.

Ancak yüksek yatırım maliyetleri nedeniyle gölet yapımından vazgeçilmiş ve şehrin 22 km uzağında bulunan 114 l/s (3.6 hm³/yıl) debisi olan Kırkgöz kaynağından su getirilmesi önerilmiştir.

Planlama Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri

- 1- Amasya Merzifon ve Havza İlçeleri İçmesuyu Tesisi Projesi Planlama Mühendislik Hizmetleri
- 2- Amasya ili ve Gümüşhacıköy İlçesi İçme ve Kullanma Suyu Temini Planlama ve Proje Yapımları

B. 4.2. Sulama

Çizelge B.14. Amasya İlinde Proje Yapımı Devam Sulamalar (DSİ,2015)

İşin Adı	Sulama Alanı (da)	Tipi	Drenaj
Geldingen Ovası Sulaması 2. Kısım İnşaatı	94.740	Yağmurlama	Yok
Geldingen Ovası Sulaması S0 Anakanalı 2. Kısım İnşaatı			
Geldingen Ovası Sulaması 3. Kısım İnşaatı (2016 yılı içerisinde ihale edilecektir.)	43.340	Yağmurlama	Yok

Toplam 138.080

Aydınca Barajı ve Sulaması projesinin Baraj inşaatı devam etmektedir. Projenin sulama alanı 3330 ha. olup, sulama projesi onaylanmıştır. Yapım ihalesine henüz çıkmamıştır.

İlimizde 254.960 da. alanda tarım yapılmakta olup bu alanın 97574 hektarında sulu tarım uygulanmaktadır. Sulama yapılan alanlarda salma sulama, yağmurlama sulama ve damla sulama yöntemleri kullanılmaktadır.

**Çizelge B.15 – Amasya’da Tarım Alanlarının Kuru Sulu Dağılımı
(Gıda,Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)**

Tarım Alanlarının Kuru-Sulu Oluşlarına Göre Dağılımı		
ARAZİNİN CİNSİ	ALANI(ha)	PAYI(%)
Kuru Tarım Arazisi	157.386	62
Sulu Tarım Arazisi	97.574	38
TOPLAM	254.960	100
Tarımsal Sulamayı Gerçekleştiren Kurumlar		
SULAMA KURULUŞLARININ ADI	SULAMA ALANI(ha)	PAYI(%)
D.S.İnce Sulanan Alanlar	45.825	46,96
Köy Hizmetlerince Sulanan Alanlar	39.047	40,02
Halk Sulamaları	12.702	13,02
TOPLAM	97.574	100,0

Çizelge B.16–Amasya’da Sulanan Alanların Dağılımı(Gıda,Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2015)

Amasya İl ve İlçeler Sulanan Alanlar Toplamı (ha)*				
KÖYADI	SALMA SULAMA ALANI	YAĞMURLAMA SULAMA ALANI	DAMLA SULAMA ALANI	TOPLAM SULAMA ALANI
MERKEZ	20.181,7	2.002,3	1.699,9	23.883,9
GÖYNÜCEK	7.480,2	455	0	7.935,2
GÜMÜŞHACIKÖY	7.259,4	2.801,3	88,7	10.149,4
HAMAMÖZÜ	768,1	0	41,9	810
MERZİFON	10.803	2.100	22	12.925
SULUOVA	15.687,1	899	234,9	16.821
TAŞOVA	10.630	3,8	206,5	10.840,3
TOPLAM	72.809,5	8.261,4	2.293,9	83.364,8

B.4.2.1. Salma Sulama Yapılan Alan ve Kullanılan Su Miktarı

İlimizde salma sulama yapılan alan miktarı 76.662 ha. olup toplam sulanan alanın %87’sidir.Sulama modülü; 1 L/s/ha kabulüyle kullanılan sulama suyu miktarı 76.662 L/s’dir. Sulama yapılan alanlarda sulama birliği ve sulama kooperatifleri vardır. Sulama yapılan alanlarda sular drene edilmekte olup drene edilen sular açık drenaj kanallarına oradan da Çekerek, Yeşilirmak ve Tersakan Çayına verilmektedir.

B.4.2.2. Damlama, Yağmurlama veya Basınçlı Sulama Yapılan Alan Ve Kullanılan Su Miktarı

İlimizde damla sulama yöntemiyle sulanan alan 2.293 ha. Olup toplam sulanan alanın %2.6’sıdır.Yağmurlama yöntemiyle sulanan alan 8.262 ha. Olup toplam sulanan alanın %10.4’üdür. Damla sulama alanında kullanılan sulama suyu debisi 192L/s, yağmurlama sulama alanında kullanılan sulama suyu debisi 892 lt./sn.dir. Sulama yapılan alanlarda sulama birliği ve sulama kooperatifi bulunmaktadır.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

Amasya İli genelinde mevcut olan hidroelektrik santralleri enerji üretmek amacıyla Yeşilirmak ve Çekerek Irmağının sularından faydalanmaktadır.

İlimizde genelde madencilik sektöründe mermer fabrikaları bulunmaktadır. Mermer fabrikaları, mermer işleme tesislerinde kullandıkları suyu geri dönüşümlü olarak kullanmaktadır. Ayrıca beton santralleri kömür zenginleştirme tesislerinde suyu geri dönüşümlü olarak kullanmaktadır.

Amasya Şeker Fabrikası soğutma suyunu sulama kanalından ve Özmaya A.Ş.'de soğutma suyunu Yeşilirmak Nehrinden temin etmektedir. Soğutma suları geri dönüşümlü olarak kullanılmaktadır. İlgili sektörlerle ilişkin su kirliliği tablosu aşağıda verilmiş olup, Amasya Şeker Fabrikası Suluova ilçesinin kanalizasyon hattına, Özmaya A.Ş. Yeşilirmak nehrine deşarj etmektedir.

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çizelge B.17 DSİ 7. Bölge Müdürlüğü Amasya İli Enerji Projeleri

DSİ 7.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ AMASYA İLİ ENERJİ PROJELERİ									
Projelerin Durumu	İlçe	Su Kaynağı	Proje Debisi (m ³ /s)	Depolama Durumu	Açık ve/veya Kapalı Kanal	Tünel	Boru	Enerji	
								Kurulu Gücü (MW)	Ortalama Yıllık Üretim (GWh)
İşletmede Olan HES'ler									
1 MİDİLLİ HES	Taşova	Yeşilirmak	106,7	Yok	11.723	1.712		33,67	124,590
2 YAPRAK 1- 2 HES	Taşova	Gökdere	9	Var	14.588	1.268		24,28	71,390
3 DURU 1- 2	Taşova	Kozalan	2,1	Yok	7.304			10,69	47,570
4 YAVUZ HES	Taşova	Yeşilirmak	106,7	Yok	3.234			23,40	82,740
5 TAŞOVA-YENİDEREKÖY HES	Taşova	Yeşilirmak	4	Yok	13.500			2,00	13,760
6 BEKTEMUR HES	Göynücek	Çekerek	8	Yok	400			3,60	19,290
7 KALE HES	Taşova	Yeşilirmak	110	Yok		4.226		29,25	108,730
8 OSMANCIK HES	Taşova	Yeşilirmak	117	Var				9,10	31,070
		<i>Toplam</i>						135,99	499,140
İnşaat Aşamasındaki HES'ler									
1 UMUTLU	Taşova	Yeşilirmak	106,7	Yok	9.530			21,5	78,92
2 ÇARIKLI HES	Merkez	Yeşilirmak	25	Yok	9.080	4072		9,33	40,56
		<i>Toplam</i>						30,83	119,48
AMASYA İLİ GENEL TOPLAM								166,82	618,62

B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İlimizde park, bahçe, yeşil alan, refüj, sulama ve su kanalı vb. gibi amaçlarla rekreatiyonel su kullanımı söz konusudur. Fakat kullanılan su miktarına ilişkin bilgi bulunmamaktadır.

B.5. Çevresel Altyapı

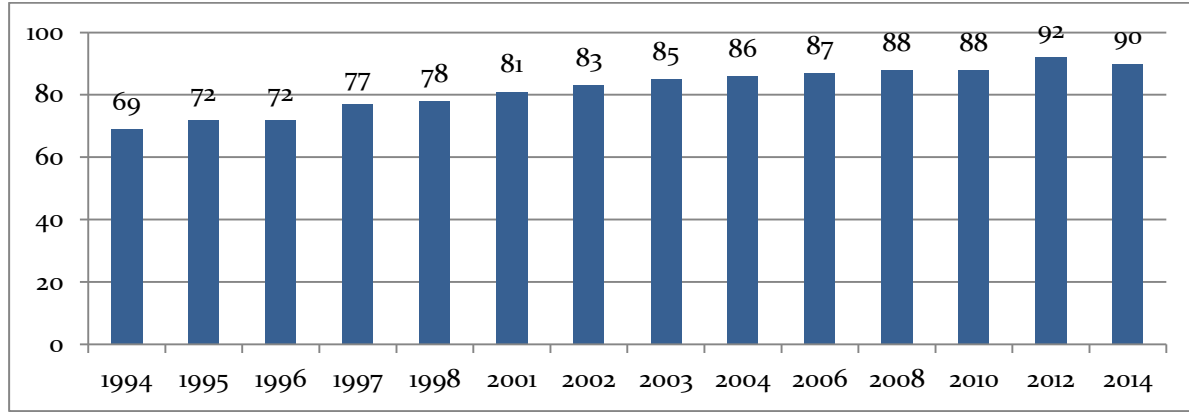
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus

Amasya Belediyesi hizmet alanı içerisinde bulunan yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemleri uzun yıllardır kullanılmaktadır. 2015 yılı itibariyle % 99 luk nüfus kanalizasyon

sisteminden yararlanmaktadır.Kanalizasyon sisteminden yararlanmayan kısım ise belediyemiz bünyesine yeni katılan il merkezine uzak olan küçük yerleşim yerleridir. Bu yerlerle ilgili de gerekli planlamalar yapıлып kanalizasyon sistemleri yerleşim yerlerine kazandırılacaktır.

Amasya yerleşim alanı olarak sürekli genişlemektedir. Yeni yerleşim olan bu alanlara kanalizasyon sistemi hemen yapılmakta olup, mevcut yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemlerinde sorunlu olan bölgeler de düzenli olarak yenilenmektedir.

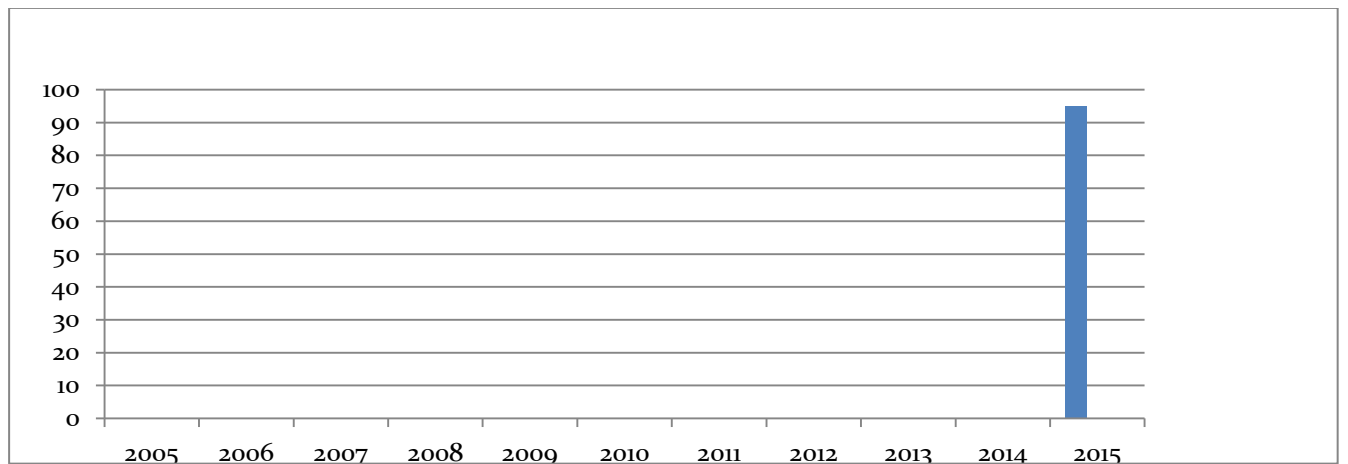
Mevcut kanalizasyon sistemi ve arıtma tesisi hizmetleri verilen nüfusun belediye nüfusuna oranları aşağıda verilmiştir.

Grafik B.1 - Amasya ilinde 2015 Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (Amasya Belediyesi, 2015)

Amasya Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi 2015 yılında faaliyete başlamıştır. Hizmet verdiği nüfus belediye nüfusunun % 95 i kadardır. Arıtma Tesisine atıksular ilimizin belirli bölgelerinde bulunan 10 adet ayrı terfi istasyonunda toplanarak iletilmektedir.

Arıtma tesisi fiziksel ve biyolojik türde dizayn edilmiştir. Tesisimizin günlük kapasitesi 12.126 m³/gün dür. Tesisten günlük ortalama 7-10 ton arıtma çamuru çıkmaktadır. Çamurun gerekli analizleri yapılmış, tehlikesiz atık olarak değerlendirilmiştir ve ilimizde bulunan düzenli depolama sahasına gönderilmektedir.

Grafik B.2 – Amasya ilinde Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%) (Amasya Belediyesi,2015)

Çizelge B.19–(Amasya)İlinde 2015 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Belediyeler, 2015)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
İl Merkezi	AMASYA	x			x	x	12126	0,14	Y=489955.616 X=4505049.738 Z=382.13	yok	96710	7-10
	Ziyaret Belediyesi			x								
İlçeler	Merzifon		X									
	Suluova			X								
	Gümüşhacıköy			X								
	Taşova		X									
	Göynücek			X								
	Hamamözü	X										

Merzifon İlçemizin Kanalizasyon sistemimizin 2009 yılında kesin kabulü yapılmıştır. Eski kanalizasyon sistemimiz yağmur suyuna terk edilmiştir. İmar planımızda yol olarak gözükp açık durumda olan yerlerin tamamında kanalizasyon şebekesi vardır. Kanalizasyon şebekesi olmayıp fosseptiği olan, şebeke yapımı için düzenleme planına alınan 1 adet mesken bulunmaktadır. Atık su arıtma tesisi projesi inşaat ve hizmet ön ihaleleri Şubat 2012’de; hizmet ihale ilanı ise Aralık 2013’te yayınlamıştır. İnşaat ihale ilanına yakın zamanda çıkılması planlanmaktadır. İhale süreçleri devam etmektedir.

Suluova İlçemizin tamamında Kanalizasyon şehir şebeke hattı yapılmıştır. Ancak bu kanalizasyon sistemi arıtma tesisi ile sonlanmamaktadır. Bununla beraber ilçede yapılan hayvancılık faaliyetleri sonucunda oluşan hayvansal atıklarını kanalizasyon şebeke hattına bağlayanlar tespit edilerek gerekli yasal işlemler yapılmakta ve bağlantısı iptal edilmektedir.

Gümüşhacıköy İlçemizde toplamda 170.00 km. kentsel kanalizasyon sistemi mevcut olup, bu kanalizasyon sistemi 1970’li yıllardan itibaren ilaveler le oluşmuştur. Söz konusu kanalizasyon sistemini ilçe nüfusunun % 99’u tarafından kullanmakta olup, % 1’lik kısmı binalarının yollara olan kod farkından dolayı bu hizmetten yararlanmamaktadır.

Taşova İlçemizin atıksu arıtma tesisinin inşaatı tamamlanmış olup, mekanik aksamının montajı yaptırılarak faaliyete geçirilecektir. Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı belirtilerek aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

Göynücek İlçe merkezinde 3 adet mahalle bulunmakta olup, kanalizasyon şebekesine sahip olmakla beraber % 98'i kanalizasyona bağlı, % 2'si fosseptik sistemine sahiptir. İlçede kanalizasyon sistemi arıtma tesisi bulunmamaktadır.

Hamamözü İlçemizde toplamda 26.00 km. kentsel kanalizasyon sistemi mevcut olup, bu kanalizasyon sistemi 1970'li yıllardan itibaren ilavelerle oluşmuştur. Söz konusu kanalizasyon sistemini ilçe nüfusunun % 99 'u tarafından kullanmakta olup, % 1'lik kısmı binalarının yollara olan kod farkından dolayı bu hizmetten yararlanamamaktadır. Kanalizasyon sisteminin tamamı atıksu arıtma tesisine bağlı olmakla birlikte 2010 yılında yapılmış olan doğal atıksu arıtma tesisi çalışmamaktadır. İlçede bulunan termal kaplıcalar ve termal tesislerin kanalizasyon dışındaki atık suları doğal arıtma sistemine dahil değildir.

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Merzifon	Var	300	Fiziksel + Biyoloji		Dere	N404953 E03527409
Amasya	Proje					
Suluova	Proje					

Çizelge B.20 – (Amasya) İlinde 2015 Yılı OSB'lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (ÇŞİM, 2014)

B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

İlimizde bulunan katı atık düzenli depolama tesisinde biriken/oluşan atık sular tesiste biyogaz üretimini artırmak adına geri devirli kullanılmaktadır.

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Konuyla ilgili bilgi elde edilememiştir.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

“Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik

Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında Amasya ilimizde toplam 223 adet firma sisteme bilgi girişi yapmışlardır.

Çizelge B.21. -Amasya ilinde 2015 Yılı İçin Tespit Edilen Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliğine İlişkin Veriler (ÇŞİM,2015)

	Var	Yok	Varsa Ne/Neler Olduğunu Belirtiniz
Potansiyel kirlenici faaliyetler var mı?		x	

Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri	Tespit Edilmiş Kirlenmenin Nedeni	Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışma var mı?		Kirlenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışmalarda ne tür temizleme faaliyetleri* yapılıyor? (Aşağıdaki temizleme yöntemleri dikkate alınmalıdır)
		Var	Yok	
1.				
2.				
3.				

Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliği Temizleme Yöntemleri

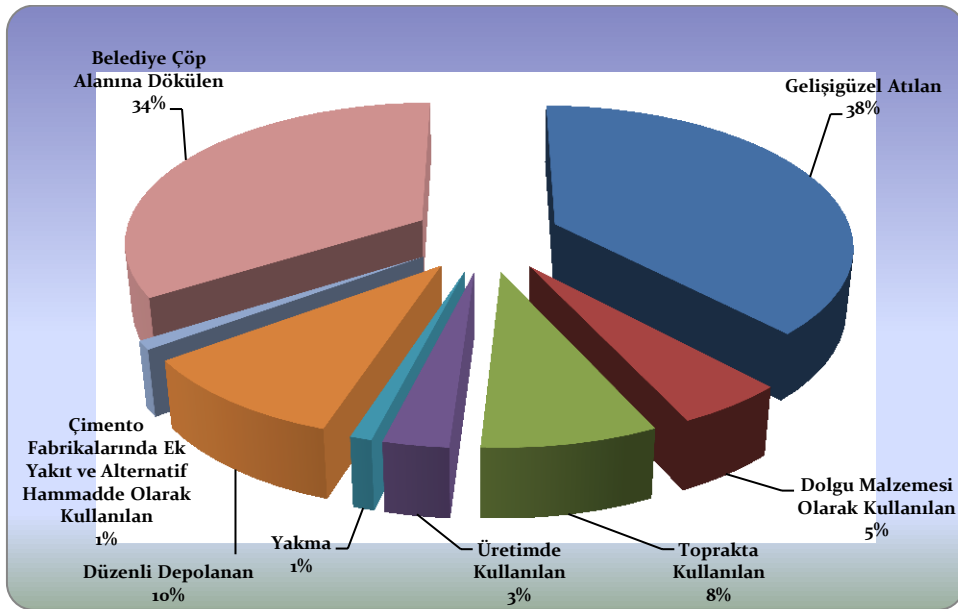
Biyoremediasyon
Fitoremediasyon
Parsel arıtma
Buharlaştırma
Biyo havalandırma
Elektrokinetik arıtma
Yerinde oksidasyon
Solvent ekstraksiyonu
Hava ile dağıtma (Air sparging)
Buharlaştırma
Termal arıtma
Reaktif Barrier teknolojisi
Yerinde yıkama (In-situ Flushing)

B.6.2. Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanımı

İlimizde Belediye arıtmasında oluşan arıtma çamurları düzenli depolama tesisine gönderilirken, sanayi tesisleri kaynaklı arıtma çamurlarından tehlikeli atık olanlar lisanslı firmalara gönderilmektedir.

Grafik B.3 - (Amasya) ilinde 2015 Yılında Belediyelerden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (ÇŞİM,2015)

Grafik B.4 - (Amasya) ilinde 2015 Yılında Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)

İlimizde aşağıda isimleri yazılı firmalar atık çamurlarının analizlerini yaptırmış olup, tehlikelilik durumuna bağlı olarak ilgili lisanslı firmalara göndermektedirler.

APAYDIN METAL ÜRÜNLERİ SAN.TİC.A.Ş.

TİMAY ÇİT ÇİT RİVET VE PERÇİN SAN.VE TİC.A.Ş.

AMASYA MERZİFON ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

B.6.3. Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılmasına İlişkin Yapılan Çalışmalar

Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği gereği, yönetmelik kapsamındaki madencilik faaliyetleri için Çevresel Etki Değerlendirilmesi sürecinde bir bütün olarak değerlendirilmektedir.

İlimizde 2015 yılı içerisinde terk edilen ve doğaya yeniden kazandırma planı uygulanan bir proje bulunmamaktadır. Bu nedenle henüz böyle bir çalışma gerçekleştirilmemiştir.

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Amasya İlinde 2015 yılında tarımda kullanılan tarımsal ilaçlar ile ilgili miktarlar aşağıdadır.

Çizelge B.22 – Amasya ilinde 2015 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (İl Gıda, Tarım ve hayvancılık Müdürlüğü,2015)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	52217	202214,6
Fosfor	18256	
Potas	3142	
TOPLAM	73615	

Çizelge B.23 - Amasya ilinde 2015 Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb) (İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, 2015)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Zararlı Böcekler	37,955	101531,6
Herbisitler	Yabancı Otlar	68,720	
Fungisitler	Mantari Hastalıklar	111,315	
Rodentisitler	Tarla Faresi	0,034	
Nematositler	Kırmızı Örümcek (akar)	2,853	
Akarisitler	Kloroz (Sarılık)	1,3	
Kışlık ve Yazlık Yağlar			
.....			
.....			
TOPLAM		222,177	

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

Amasya Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisinin 2015 yılında faaliyete geçmesiyle ilimizdeki su kirliliğinin giderilmesi adına çok önemli bir adım atılmıştır. Tesisin çevre İzni alma aşaması devam etmekte olup, izin süreci Bakanlığımız tarafından takip edilmektedir.

Yine, “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında 2015 Amasya ilimizde toplam 223 adet firma sisteme bilgi girişi yapmışlardır. Bu çalışma, 2015 yılında gerçekleştirilmiş olan önemli bir çalışmadır.

Kaynaklar

Amasya, Merzifon, Suluova, Göynücek, Hamamözü, Gümüşhacıköy Belediye Başkanlıkları

DSİ 73.Şube Müdürlüğü

İl Gıda Tarım ve hayvancılık Müdürlüğü

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Amasya İlinde 1 adet düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. Tesis Amasya İli, İlçeleri ve Beldeleri Katı Atık Bertaraf Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (AKAB) tarafından işletilmektedir. İlimiz Merkez, Merzifon, Suluova, Gümüşhacıköy, Göynücek Belediyeleri bu birliğin üyesi olup, bu belediyelere ait atıklar bu tesiste bertaraf edilmektedir. Hamamözü Belediyesine ait evsel katı atıklar vahşi depolama yöntemiyle bertaraf edilmektedir. Ayrıca, İl Özel İdaresi tarafından bir kısım merkez köylerden toplanan katı atıklar da bu tesiste bertaraf edilmektedir.

Sadece Taşova İlçe Belediyesi, Yeşilirmak Belediyeleri Katı Atık yönetim Birliğine ait Erbaa Atık Deponi sahasının ilçeye daha yakın olması nedeniyle evsel atıklarını bu sahada bertaraf etmektedir.

2015 yılında 57.336,79 ton evsel katı atık bertarafı sağlanmıştır.

Çizelge C.1. Amasya İlinde 2015 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Yerel Yönetimlerce (Büyükşehir Belediyesi/ Belediye/ Birliklerce Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri (Tüm Belediyeler,2015)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi			
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayrırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Depolama
AKAB	AMASYA	101.813	101.813	83,75	82,42	0,82	0,81		BŞ	X			
AKAB	MERZİFON	55.163	55.163	60,55	54,60	1,10	0,99	1	B-BŞ	X			
AKAB	SULUOVA	37.750	37.750	42,64	47,68	1,13	1,26		ÖS	X			
AKAB	GÜM.HACIKÖ	14.267	14.267	11,87	10,28	0,83	0,72		ÖS	X			
AKAB	GÖYNÜCEK	4500	3500	0,710	0,675	0,16	0,19	YOK	B				
AKAB	ZİYARET BELEDİYESİ	5000	3901	10	11,5	2	2,30			X			
	HAMAMÖZÜ BEL.	1800	1500	3	2	3	2	-	B				X
YEŞİLIRM AK BELEDİYE LERİ KATI ATIK YÖNETİMİ BİRLİĞİ	TAŞOVA BEL.	11.100		12,300	9,600	1,19	0,87	-	B	X			
İl Geneli		229.593	216.394	221,82	207,155	7,23	7,14						

*Belediye(B), Özel Sektör(OS), Belediye Şirketi (BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

“Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında tüm ilçelerin Belediye Başkanlıklarına yazılar yazılmış olup, tüm Belediye Başkanlıkları tarafından belirlenen hafriyat alanları MÇK da karara bağlanmıştır.

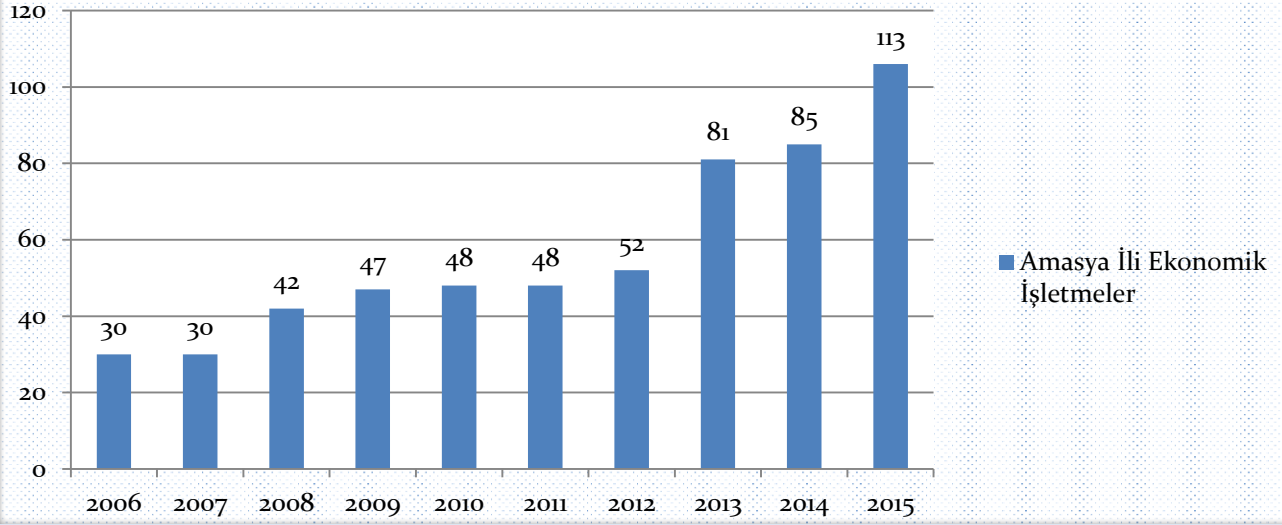
C.3. Ambalaj Atıkları

İlimizde 5 adet ambalaj üreticisi, 106 adet piyasaya süren ve 7 adet tedarikçi olmak üzere 113 adet kayıtlı işletme bulunmaktadır.

Çizelge C.2. - Amasya İlinde 2015 Yılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları (Ambalaj Bilgi Sistemi,2015)

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik		2.145,382	52	1.115,599		
Metal		14,475	52	7,527		
Kompozit			52			
Kağıt Karton	1.875,420	2.211,563	52	1.150,013		
Cam		161,185	52	83,816		
Ahşap	438,120	649,160	5	32,458		
Toplam	2.313,540	5.181,765		2.389,413		

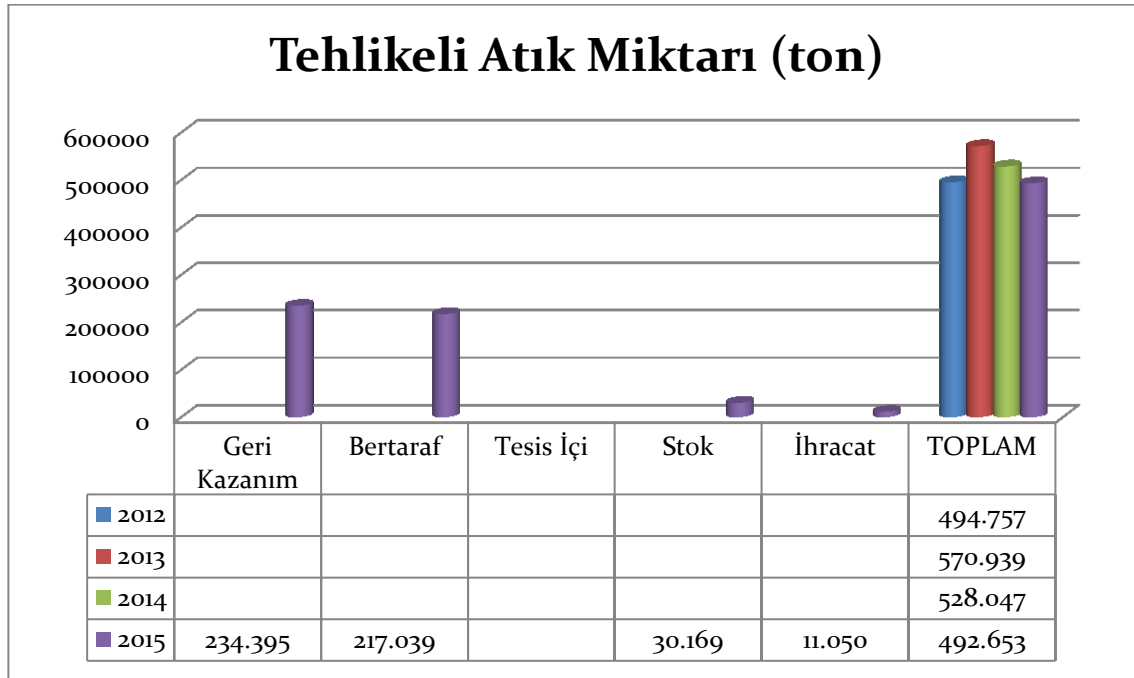
Amasya İli Ekonomik İşletmeler

Grafik C.1 - (Amasya) İlinde 2015 Yılı Kayıtlı Ekonomik İşletmeler (Ambalaj Bilgi Sistemi,2015)

C.4. Tehlikeli Atıklar

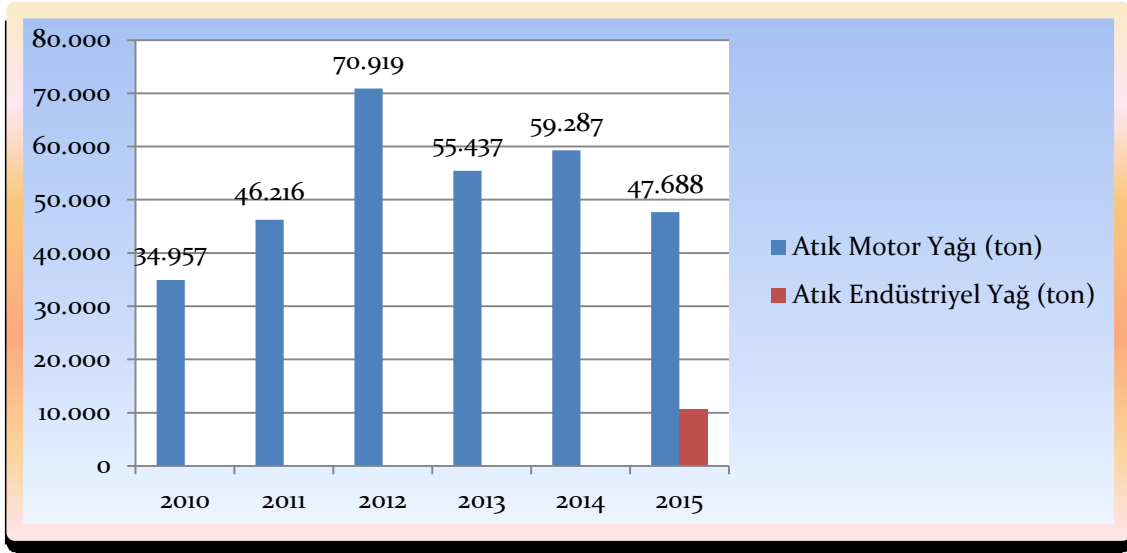
İlimizde bir adet tehlikeli atık geri kazanım konusunda faaliyet gösteren lisanslı tesis bulunmaktadır.

Grafik C. 2. – Atık Yönetim Uygulaması Verilerine Göre Amasya İlinde 2015 Yılında İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması,2015)

C.5. Atık Madeni Yağlar

“Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği” çerçevesinde İlimizde bulunan tesis ve kuruluşlardan MOTAT sistemine girilen kayıtlara göre hazırlanmıştır.

Grafik C.3. – (Amasya) ilinde Atık Yağ Toplama Miktarları (Atık Yönetim Uygulaması,2015)

Geri kazanım* (ton)	Nihai bertaraf (ton)	İhracat (ton)	Stok (ton)	Atık Minimizasyonu (Tesis İçi) (ton)
45,968	-	11,050	1,330	

*Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

Çizelge C.3 - (Amasya) İlinde 2015 Yılı Atık Yağ Geri kazanım ve Bertaraf Miktarları (Atık Yönetim Uygulaması,2015)

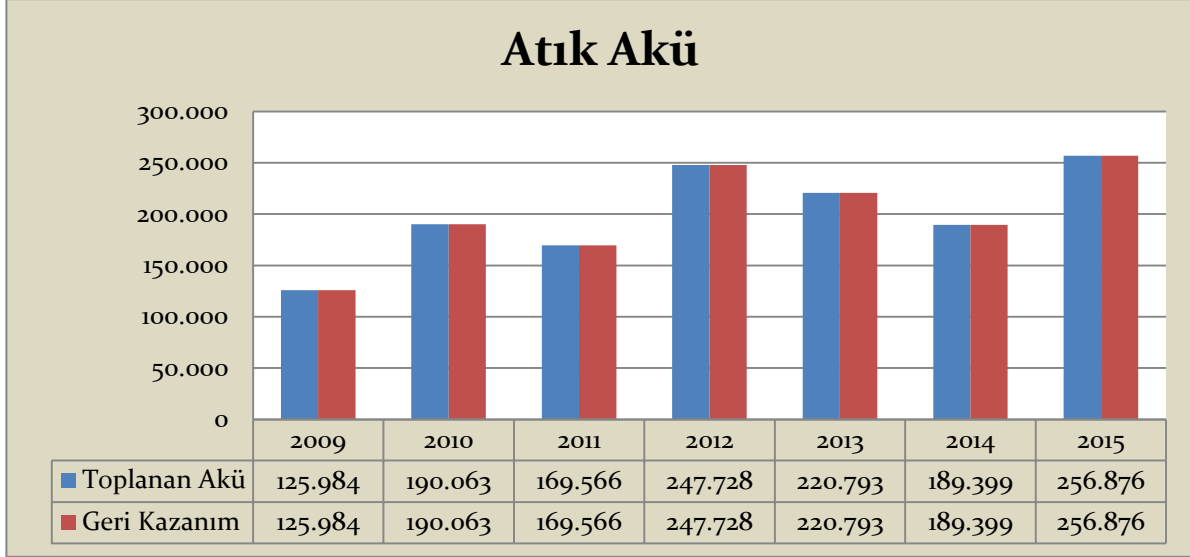
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

Amasya İlindeki atık pil ve atık akü bilgileri verilmektedir.

Çizelge C.4 – (Amasya) ilinde 2015 Yılında Toplanan Pil ve Akümülatörlerle İlgili Veriler (Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri, 2015)

ATIK PİL ve AKÜMÜLATÖRLER						
Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
-	-	256,876	-	-	-	-

16 06 01*: Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu

Grafik C.4. – (Amasya) İlinde Yıllar İtibariyle Atık Akü Toplama ve Geri Kazanım Miktarı (Ton) (ÇŞİM Denetim Verileri, 2015)

Çizelge C.5 - (Amasya) ilinde 2015 Yılında Toplanan Atık Pil Miktarı (Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri, 2015)

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
125,984	190,063	169,566	247,728	220,793	189,399	267,511

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

“Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmelik” kapsamında, ilimizde bitkisel atık yağ taşıma lisansı almış firma bulunmamaktadır. Ancak;

- 1) Deha Bitkisel Atık Yağ Toplama Geri Kazanım Biodizel Üretimi San. ve Tic. A.Ş.
- 2) Kolza Biodizel Yakıt ve Petrol Ürünleri San.ve Tic. A.Ş.
- 3) 3D Gıda Ziraat ve Turizm San. Tic. Ltd. Şti.

İsimli firmalar ilimizde atık toplama faaliyetinde bulunmuşlardır.

Çizelge C.6 – (Amasya) İlinde 2015 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri, 2015)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
Sayısı	Kapasitesi (ton)	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
-	-	6,605	1,550	-	-

C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller

Konuyla ilgili bilgi elde edilememiştir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

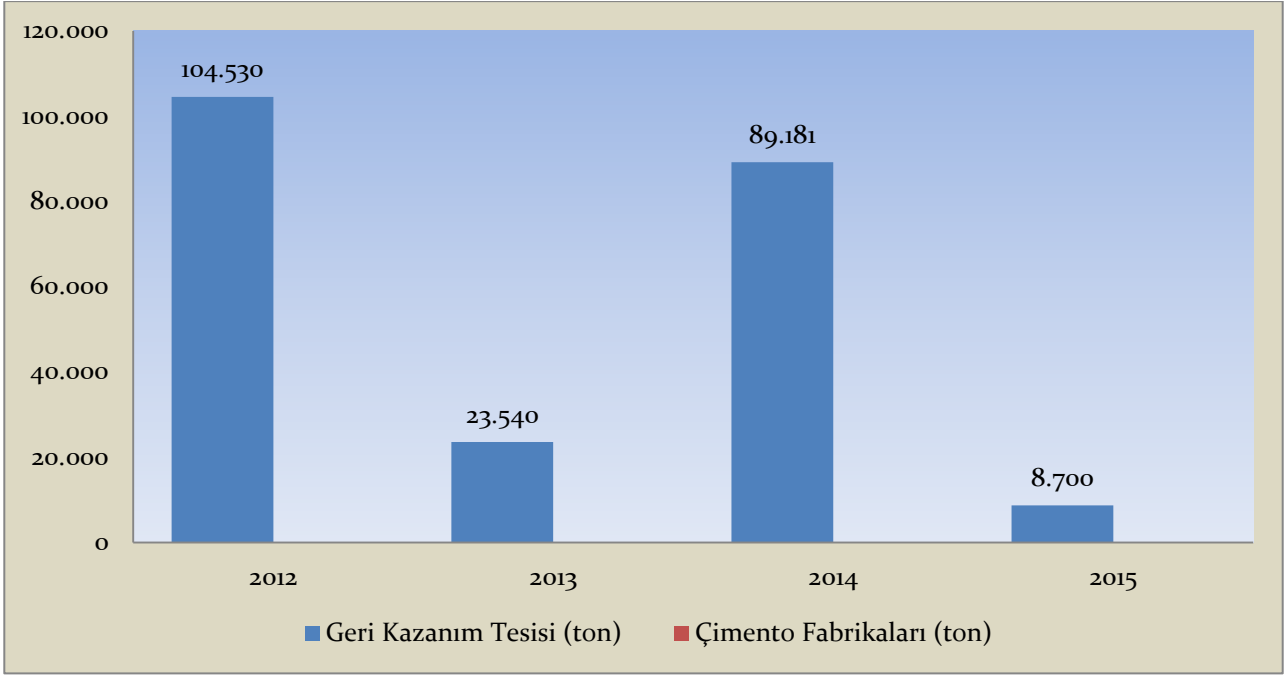
Amasya ilinde “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ÖTL miktarları ile ilgili veriler aşağıdaki tablo ve grafiklerde belirtilmektedir.

Çizelge C.7 – Amasya ilinde 2015 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler (Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri,2015)

	2012	2013	2014	2015
Geri Kazanım Tesisi	104,530	23,540	89,181	8,700
Çimento Fabrikası	-----	-----		

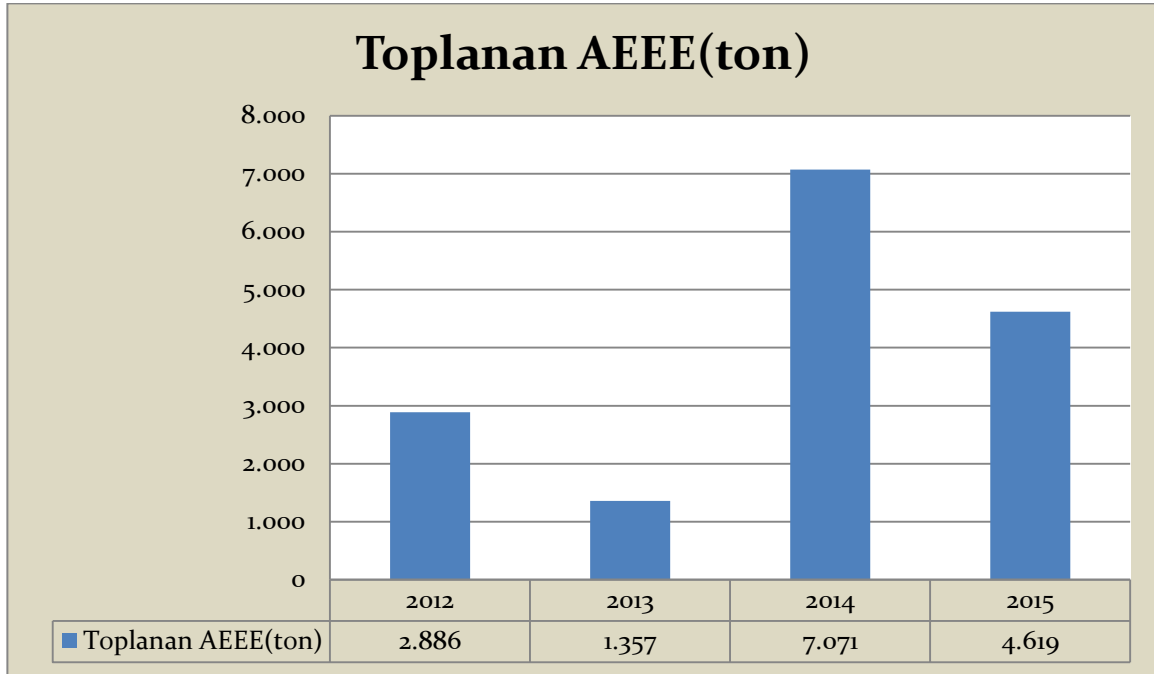
Çizelge C.8 – (Amasya) ilinde 2015 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler (Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri,2015)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
-	-	-	-	-	-	-	-	-

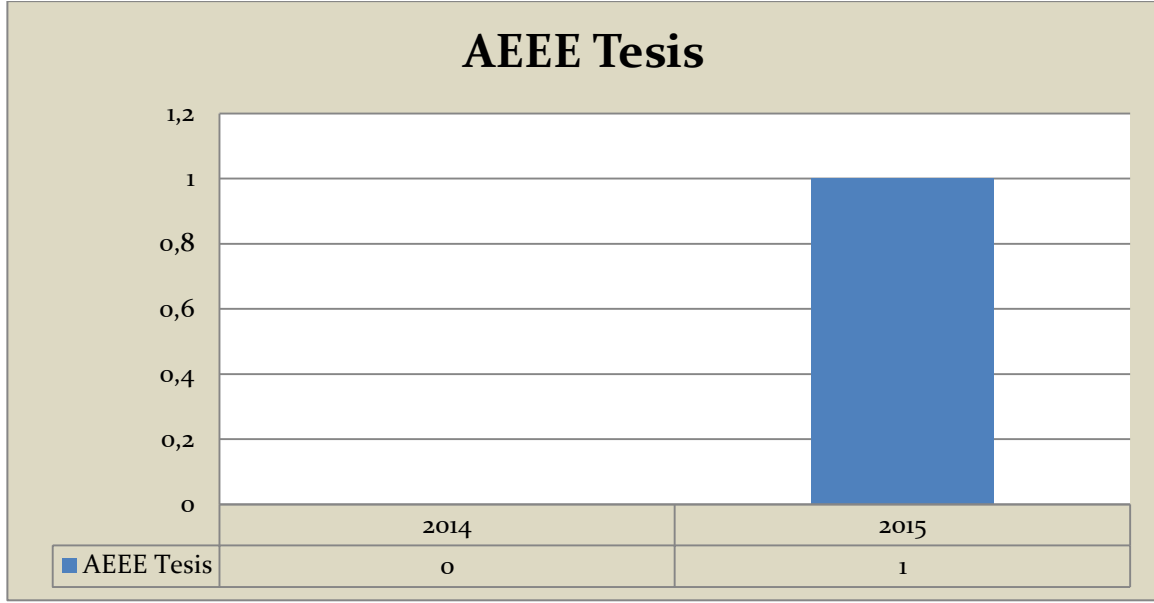

Grafik C.5. – Amasya ilinde Geri Kazanım Tesislerine ve Çimento Fabrikalarına Gönderilen Toplam ÖTL Miktarları (Ton/Yıl) (Atık Yönetim Uygulaması,2015)

C.10 - Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Grafik C.6. - Amasya ilinde 2015 Yılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Toplama Miktarları (ton) (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)

Grafik C.7. - (Amasya) ilinde 2015 Yılı AEEE İşleme Tesis Sayıları (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
-	-	-	-	-	1	-	-

Çizelge C.9 – (Amasya) ilinde 2015 Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar (ÇŞİM Verileri, 2015)

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında Amasya ilinde 2 adet işleme tesisi faaliyeti bulunmaktadır.

Çizelge C.10 - (Amasya) ilinde 2015 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı (ÇŞİM Verileri, 2015)

Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton) Yıl / Adet
	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
1 Sevim Yazıcılar	1	1500 araç, 1300 m ²	1	-	2012 13 2013 28 2014 62 2015 39
1 Hami Başalan	1	2750m ²	1	-	2012 22 2013 62 2014 115 2015 312

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde tehlikesiz atık toplama ayırma konusunda faaliyet gösteren beş adet tesis bulunmaktadır.

Çizelge C.11. – (Amasya) ilinde 2015 Yılı İçin Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikesiz Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Edilmesi İle İlgili Verileri (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)

Atık Kodu **	YIL						
	Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
020301	84,440	84,440	100	R9			
020304	228,980	228,980	100	R9			
120101	2,740	2,740	100	R12			
120103	7,880	7,880	100	R12			
120121	0,72	0,72	100	R12			
150101	22,73	22,73	100	R12			
150102	28,03	27,03	99	R12			
150203	0,14	0,14	100	R12			
160103	8,7	7,9	90	R1-R12			
160117	80,518	80,518	100	R12			
160118	2,265	2,265	100	R12			
160214	2,690	2,690	100	R12			
160216	0,210						
170203	2,241	2,241	100	R12			
170402	8,48	8,48	100	R12			
170404	2,9	2,9	100	R12			
170405	269,340	269,340	100	R12			
170407	14,320	14,320	100	R12			
170411	10,148	10,148	100	R4-R12			
200102	0,8						
200125	1,55	1,55	100	R9			
200136	2,779	2,779	100	R12			
200140	817,547	817,547	100	R4-R12			
200304					60,200	100	D5

C.12.1. Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Amasya İlinde demir çelik sektörü bulunmamaktadır.

C.12.2. Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

Amasya İlinde hali hazırda kömürle çalışan termik santral bulunmamaktadır.

C.12.3. Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde Belediye arıtmasında oluşan arıtma çamurları düzenli depolama tesisine gönderilirken, sanayi tesisleri kaynaklı arıtma çamurlarından tehlikeli atık olanlar lisanslı firmalara gönderilmektedir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde 1 adet Tıbbi Atık Sterilizasyon tesisi ve 1 adet lisanslı tıbbi atık taşıma aracı bulunmaktadır.

Çizelge C.12 – 2015 Yılında Amasya İli Sınırları İçinde Oluşan Yıllık Tıbbi Atık Miktarı (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Amasya	√		1		151,098		√		√	Amasya
Merzifon	√		1		61,22		√		√	Amasya
Gümüşhacıköy	√		1		5,609		√		√	Amasya
Göynücek	√		1		1,521		√		√	Amasya
Suluova	√		1		10,459		√		√	Amasya
Taşova	√		1		4,891		√		√	Amasya
Hamamözü	√		1		-		√		√	Amasya

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı 1 adet.

Çizelge C.13 -Amasya ilinde Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı (Atık Yönetim Uygulaması, 2015)

	2012	2013	2014	2015
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	221,233	213,699	229,689	233,450

C.14. Maden Atıkları

Çizelge C.14 - Amasya İlinde 2015 Yılında Maden Zenginleştirme tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı (ÇŞİM,2015)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama Sınıfı
Eski Çeltek Kömür	Linyit Kömür	198.726,25	Depolama	D1
PLT Madencilik	Linyit Kömür	38.000	Depolama	D1

Kaynaklar

Amasya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

Meydana gelen felaketler ve ülkemizde de yaşanan benzer kazalar sonucunda, ülkemizde de "Tehlikeli Maddeleri İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin AB Konsey Direktifi/Seveso II Direktifi"ni Türkiye mevzuatına uyumlaştıran "Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik" 30 Aralık 2013 tarihli ve 28867 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik, tehlikeli maddeler bulunduran kuruluşlarda büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve muhtemel kazaların insanlara ve çevreye olan zararlarının en aza indirilmesi amacıyla, yüksek seviyede, etkili ve sürekli korumayı sağlamak için alınması gereken önlemler ile ilgili usul ve esasları belirlemeyi amaçlamaktadır. "Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik" hükümleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile müştereken yürütülmektedir. Bildirim maddesi, Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup, diğer hükümleri 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe girecektir. Tehlikeli madde içeren kuruluşlar, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Bilgi Sistemi altında kurulmuş olan Seveso (BEKRA) Bildirim Sistemi'ne bildirim yapmakla yükümlüdür. Bu bildirimler neticesinde kapsamdaki kuruluşlar ve bunların, alt seviyeli ve üst seviyeli olmak üzere kategorileri belirlenmektedir.

Çizelge Ç.1. – Amasya ilinde 2015 Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2015)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	2
TOPLAM	2

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Floristik açıdan oldukça zengin olan Amasya ili, Kuzey Anadolu ve İç Anadolu'nun sınırı üzerindedir. Amasya yer yer engebeli yer yer de geniş ovalık alanları olan bir ildir. Yeşilirmak, geçtiği vadilerde geniş boğazlar oluşturarak dağ dizilerinin iki ayrı grupta toplanmasına neden olur. En yüksek nokta 2062 m. ile Akdağ'dır. Akdağ dışında, ildeki diğer belli başlı dağlar ise Karaömer Dağı (1979 m.), Sakarat Dağı (1956 m.), Tavşan Dağı (1901 m.), İnegöl Dağı (1873 m.), Egerli Dağı (1776 m.), Karadağ (1524 m.), Buzlu Dağ (1392 m.), Çakır Dağı (1375 m.) ve Sarıtaş Dağı (1159 m.)'dır. Türkiye florasındaki grid sistemine göre Amasya A5/A6 karelerine girmektedir (Davis 1965-1985).

Orta Karadeniz bölgesinin güneyinde yer alan Amasya ili diğer Karadeniz illerine nazaran sert bir iklime sahiptir. Amasya'da Emberger'e göre "Yarı kurak Akdeniz iklim katı" (kışı son derece soğuk) hakimdir (Akman 1990). İklim, topoğrafya ve ana madde farklılıkları nedeniyle Amasya ilinde büyük toprak grupları oluşmuştur. Bunların yanında toprak örtüsünden yoksun bazı arazi tipleri (çıplak kaya ve molozlar vb.) de görülmektedir.

Amasya'da şimdiye dek 9 adet floristik çalışma gerçekleştirilmiştir. Üzerinde floristik araştırma yapılan bu 9 alan şu şekilde sıralanabilir: Akdağ / Kuşpınar-tepe / Amasya-Yozgat-Çorum Arasında Kalan Bölge (Karadağ, Kırırlar ve Buzlu Dağ) / Vermiş-Yuvacık Köyleri ve Amasya Kalesi Arası / Egerli Dağı / Tavşan Dağı / Aşağı Tersakan Vadisi / Çakır Dağı / Direkli (Göndes)-Yassıçal (Ebemi) ve Abacı Köyleri Arası. Bunların yanında İnegöl Dağı ile Sakarat Dağı'nda da floristik araştırmalar devam etmekte olup son aşamadır.

Bugüne kadar Amasya il sınırları içerisinde yapılmış olan tüm floristik araştırmaların incelenerek değerlendirilmesi sonucunda genel olarak 109 familya ve 589 cinse ait 1949 taksonun Amasya il sınırları içerisinde yayılış gösterdiği belirlenmiştir. Bu taksonlardan 272 tanesi (%13.95) ise endemiktir.

Türlerin floristik bölgelere göre dağılımı:

İran-Turan 226 (%11.6), Avrupa-Sibirya 96 (%4.93), Akdeniz 91 (% 4.67) şeklindedir.

Taksonların familyalara dağılımlarına göre en fazla takson içeren ilk 5 familya: Asteraceae 240 (% 12.31), Fabaceae 215 (% 11.03), Lamiaceae 133 (% 6.82), Poaceae 130 (% .67), Brassicaceae 119 (% 6.10) şeklindedir.

Taksonların genuslara dağılımlarına göre en fazla taksona sahip ilk 5 genus ise: Astragalus 58 (% 2.98), Veronica 28 (%1.44), Alyssum 27 (%1.39), Centaurea 26 (% 1.33), Euphorbia 23 (%1.18) şeklinde sıralanmaktadır.

1949 taksonun Amasya il sınırları içerisinde yayılış gösterdiği hatırlanacak olur ise, Türkiye Florasını oluşturan bitkilerin yaklaşık 1/5'i Amasya'da yaşamaktadır ki bu oldukça önemli bir oran olup Amasya ilinin floristik zenginliğini ortaya koymaktadır. Buna karşılık yörede yapılan araştırmalarda tesbit edilen; % 6.89 ile %12.30 arasında değişen endemizm oranları Türkiye ortalamasından (% 31) oldukça düşüktür.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün "Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi" kapsamında, "Amasya İlinin Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme İş Projesi" XI. Bölge Müdürlüğü Amasya Şube Müdürlüğüne ihalesi yapılmış olup, 2017 yılı sonu itibariyle tamamlanacaktır.

D.2. Fauna

Bölge dahilindeki fauna türlerinin incelenmesi, uzman gözlemleri, ilimiz için hazırlanmış raporlar ve literatür bilgilerine dayanılarak hazırlanmış olup, bu bilgiler ışığında karada yaşayan hayvan türleri olarak kuşlar, memeliler, sürüngenler olmak üzere 3 bölümde incelenmiştir. Yapılan inceleme ve araştırmalarda, son yıllarda yapılan koruma faaliyetleri neticesinde (özellikle kaçak avcılıkla mücadele ve korunan alanların tesisi hususları) kuş ve memeli türlerinin korunması hususlarında büyük önem arz etmektedir.

Bölgede belirlenen fauna türleri ile ilgili olarak Orman ve Su İşleri Amasya Şube Müdürlüğü verileri aşağıda mevcuttur.

D.2.1. Kuşlar

Küçük Batağan	Yılan Kartalı	Büyük Karabaş Martı	Ağaç İncirkuşu	Mavi Baştankara
Bahri	Saz Delicesi	Karabaş Martı	Çayır İncirkuşu	Büyük Baştankara
Kızıl Boyunlu Batağan	Gökçe Delice	Küçük Gümüş Martı	Dağ İncirkuşu	Anadolu Sivacısı
Kara Boyunlu Batağan	Çakır	Kara Sırtlı Martı	Sarı Kuyruksallayan	Kaya Sivacısı
Karabatak	Atmaca	Van Gölü Martısı	Dağ Kuyruksallayanı	Duvar Tırmaşıkkuşu
Küçük Karabatak	Şahin	Gümüş Martı	Ak kuyruksallayan	Bahçe Tırmaşıkkuşu
Ak Pelikan	Kızıl Şahin	Hazar Martısı	Çitkuşu	Çulhakuşu
Gece Balıkçılı	Küçük Orman Kartalı	Sumru	Dağbülbülü	Sarıasma
Alaca Balıkçıl	Küçük Kartal	Küçük Sumru	Boğmaklı Ardiç	Kızıl Sırtlı Örümcekkuşu
Siğir Balıkçılı	Balık Kartalı	Ak Kanatlı Sumru	Karatavuk	Kara Alınlı Örümcekkuşu
Küçük Ak Balıkçıl	Kerkenez	Kuzey Gümüş Martısı	Tarla Ardıcı	Maskeli Örümcekkuşu
Büyük Ak Balıkçıl	Boz Doğan	Kaya Güvercini	Öter Ardiç	Alakarga
Gri Balıkçıl	Delice Doğan	Gökçe Güvercin	Kızıl Ardiç	Saksağan
Kara Leylek	Sakallı akbaba	Tahtalı	Ökse Ardıcı	Kırmızı Gagalı Dağ Kargası
Leylek	Kara akbaba	Kumru	Kamışbülbülü	Küçük Karga
Çeltikçi	Puhu	Üveyik	Ak Mukallit	Ekin Kargası
Kaşıkçı	Kulaklı orman baykuşu	Guguk	Maskeli Ötleğen	Leş Kargası
Flamingo	Kukumav	Kukumav	Küçük Ak Gerdanlı Ötleğen	Kuzgun
Ötücü Kuğu	Kınlı Keklik	Kır Baykuşu	Ak Gerdanlı Ötleğen	Siğircik
Sakarca	Bıldırın	Çobanaldatan	Kara Başlı Ötleğen	Serçe
Boz Kaz	Sakarmeke	Ebabil	Çıvgın	Ağaç Serçesi
Angıt	Turna	Yalıçapkını	Söğütbülbülü	İspinoz
Fiyu	Uzunbacak	Arıkuşu	Çalikuşu	Dağ İspinozu
Boz Ördek	Küçük Halkalı Cılıbt	İbibik	Kızılgerdan	Kara İskete
Çamurcun	Halkalı Cılıbt	Yeşil Ağaçkakan	Bülbül	Küçük İskete
Yeşilbaş	Kızkuşu	Orman Alaca Ağaçkakan	Taş Bülbülü	Florya
Kilkuyruk	Küçük Kumkuşu	Alaca Ağaçkakan	Kara Kızılkuyruk	Saka
Çıkrıkçın	Kızıl Kumkuşu	Ortanca Ağaçkakan	Çayır Taşkuşu	Kara Başlı İskete
Kaşıkçaga	Kara Karınlı Kumkuşu	Boğmaklı Toygar	Taşkuşu	Ketenkuşu
Macar Ördeği	Döğüşkenkuş	Tepeli Toygar	Boz Kuyrukkakan	Çaprazgaga
Elmabaş Patka	Suçulluğu	Tarlakuşu	Kuyrukkakan	Çütne
Pasbaş Patka	Çamurçulluğu	Kulaklı Toygar	Kara Kulaklı Kuyrukkakan	Sarı Çinte
Tepeli Patka	Kızılback	Orman Toygarı	Taşkızılı	Kaya Çintesi
Sütlabi	Bataklık Düdükçünü	Kaya Kırlangıcı	Benekli Sinekkapan	Kirazkuşu
Kara Çaylak	Yeşilback	Kır Kırlangıcı	Uzun Kuyruklu Baştankara	Bataklık Çintesi
Ak Kuyruklu Kartal	Yeşil Düdükçün	Kızıl Kırlangıç	Ak Yanaklı Baştankara	Kara Başlı Çinte
Küçük Akbaba	Orman Düdükçünü	Ev Kırlangıcı	Çam Baştankarası	Tarla Çintesi
				Tarla Kazı

Çizelge D.1. - Fauna Türleri (Orman ve Su İşleri Amasya Şube Müdürlüğü, 2016)

D.2.2. Memeliler

TAVŞANGİLLER Yabani tavşan
KÖPEKGİLLER-KEDİGİLLER Kurt, Kızıl Tilki, Vaşak
GEYİKGİLLER Karaca, Kızıl Geyik
DOMUZGİLLER Yaban Domuzu
SİNCAPGİLLER Sincap
SANSARGİLLER Gelincik; Kaya Sansarı Porsuk
KİRPİGİLLER Kirpi
YARASALAR

Kaynak: Fauna Türleri (Orman ve Su İşleri Amasya Şube Müdürlüğü, 2016)

D.2.3. Sürüngenler

Amfibiler, Tarla Kertenkelesi, Kör Yılan, Bozkır Lekeleri, Ova Kurbağası, Gece Kurbağası

Kaynak: Fauna Türleri (Orman ve Su İşleri Amasya Şube Müdürlüğü, 2016)

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

Taşova İlçesinde yer alan Boraboy Gölü ve çevresindeki 2590 dekarlık saha 03.09.2013 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Korunması gerekli biyolojik çeşitliliğe, endemik ve nesli tehlike altındaki türlere, doğal ormanlara, büyük memeliler için uygun yaşam ortamlarına, göl ekosistemine ve eşsiz bir peyzaja sahiptir.

Alanın kaynak değeri doğal heyelan set gölü ve sahip olduğu görsel peyzaj değerleridir. Alanda orman, step ve sulak alan ekosistemleri bulunmaktadır.

Boraboy Gölü Tabiat Parkının ortasında Boraboy Gölü; gölün güney bölümünde kayın, gürgen, meşe v.b. çok sayıda yapraklı türlerden meydana gelen karışık orman; kuzey bölümünde sarıçam ormanları; batısında farklı ağaç ve çalı türlerinden oluşan zengin bir bitki topluluğu bulunmaktadır. Ayrıca alanda çok değişik ağaç ve çalı türlerinin olması sebebiyle farklı mevsimlerde farklı renklerden oluşan bir peyzaj gözlenmektedir.

D.4. Çayır ve Mera

Çayır ve meralar; yeryüzünün oluşumundan sonra kara parçalarının bitki örtüsü ile kaplanmasından bu yana üzerinde barındıkları ilk canlılar ve sonrada insanoğlunun yaşamında çok önemli bir yere sahip olan karasal ekosistemlerden biridir.

Çayır meraların bitki örtüsü, bir taraftan hayvanlara besin kaynağı olarak hizmet ederek insanoğlunun hayvansal gıda maddeleri ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda da bu bitki örtüsü, üzerinde bulunduğu toprağı yağmur ve rüzgar gibi doğal kuvvetlere karşı korumaktadır. Yağan yağmur suları çayır-mera bitki örtüsü tarafından bir sünger gibi emilerek, toprağın derinlerine kadar inmesini sağlar ve bu su insanoğlunun şehirlerde içme suyu olarak yararlandığı, yeraltı su kaynaklarını besler. Çayır ve meralar yer üstü su kaynaklarının düzenli hale gelmesine de yardımcı olmaktadır. Kısaca çayır-mera ekosistemleri, yeryüzünün birçok bölgesinde kısıtlı bir durumda bulunan su kaynaklarının, topladığı su havzalarının önemli birer parçaları olmaları nedeniyle de son yıllarda tüm dünya ülkelerinde önem kazanmaya başlamıştır.

D.5. Sulak Alanlar

Suluova İlçesinde yer alan 5930 dekarlık Yedikır Göleti, ilimiz Mahalli Sulak Alan Komisyonu'nun 13.08.2014 tarih ve 2014/2 sayılı kararı ile, doğal sit sınırları esas alınarak, **Yedikır Barajı Ulusal Öne Hız Sulak Alan olarak tescil edilmesi** için Bakanlığımız Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü' ne teklif edilmiş olup değerlendirilme aşamasındadır.

Ramsar Sözleşmesine göre, Yedikır Barajı sulak alanlara aday sahalardandır.

1. Yedikır Göleti'nin Coğrafi Konumu: Amasya ilinin kuzeyinde ve il merkezine 35 km. mesafededir. Doğusunda 10 km. mesafede Suluova İlçesi, kuzey batısında 8 km. mesafede Merzifon İlçesi bulunmaktadır.

2. Sahanın Alanı: Yedikır Göleti'nin tüm sahası yaklaşık 900 hektar civarında olup, 600 Hektarı göl aynası olup, 300 ha sazlık ve ağaçlandırma sahasından oluşmaktadır.

3. Alanın Açıklamalı Tanıtımı: Ortalama rakım 500 m olup, en yüksek kodu 530 metredir. Maksimum göl derinliği 25-30 metredir.

4. Yasal Konumu: Sulak Alan, Doğal Sit,

5. Sahanın Bulunduğu Yer: Sahanın % 65'i göl aynasından kalan % 35 lik kısım ise sazlık ve kuşların barınma ve konaklama yerlerinden oluşmaktadır.

6. İnsan Nüfusu: Bölgede yerleşim yeri mevcut olamayıp, halk tarafından günü birlik piknik amaçlı kullanılmaktadır.

7. Ulaşım ve Alt Yapı: Amasya iline 35 km, Suluova ilçesine 10 km, Merzifon ilçesine 8 km mesafededir. Yollar asfalt kaplamadır.

8. Fiziksel Özellikleri: Toprak sıg ve alkali karakterde pH 8.5 olup strüktürü marn, şist ve killidir. Saha düşük meyilli ve küçük tepeciklerden oluşan bir düzlüktür. Gölet; çukur kır deresi ve kuru derelerce beslenmektedir. Karasal iklim mevcut olup yaz ayları sıcak ve kurak, kış ayları ise soğuk ve yağışlıdır. Saha, bitki örtüsü ile kaplı sedimentasyon çok düşük seviyelerdedir.

9. Flora ve Fauna:

Flora : Söğüt, sazlık ve karaçam.

Fauna: Küçük batağan, bahri, karabatak, gribalıkçıl, büyükbalıkçıl, küçükbalıkçıl, sakarca, boz kaz, angit, fiyu, boz ördek, çamurcun, yeşilbaş, kılkuş, elmabaş patka, büyük tarakdiş, sakarmeke, kervan çulluğu, büyük karabaş martı ;ayrıca gölde aynalı sazan, tatlı su kefalı, turna, kızıl kanat bulunmaktadır.

10. Koruma alanında, varsa Tarihsel/ Kültürel özellikleri: DSİ tarafından sulama göleti olarak yapılmış olup,göletin doğal ortama uyum sağlaması nedeniyle su kuşlarını inceleme ve gözetleme mekanıdır.

11. Mevcut Sorunlar: Avlanma baskısının azaltılması gerekmektedir.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

İlimiz dahilinde “Milli Parklar”, “Tabiat Anıtları” ve “Tabiat Koruma Alanları” bulunmamakta, bir adet Tabiat Parkı bulunmaktadır.

Taşova İlçesinde yer alan Boraboy Gölü ve çevresindeki 2590 dekarlık saha 03.09.2013 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Korunması gerekli biyolojik çeşitliliğe, endemik ve nesli tehlike altındaki türlere, doğal ormanlara, büyük memeliler için uygun yaşam ortamlarına, göl ekosistemine ve eşsiz bir peyzaja sahiptir.

Alanın kaynak değeri doğal heyelan set gölü ve sahip olduğu görsel peyzaj değerleridir. Alanda orman, step ve sulak alan ekosistemleri bulunmaktadır.

Boraboy Gölü Tabiat Parkının ortasında Boraboy Gölü; gölün güney bölümünde kayın, gürgen, meşe v.b. çok sayıda yapraklı türlerden meydana gelen karışık orman; kuzey bölümünde

sarıçam ormanları; batısında farklı ağaç ve çalı türlerinden oluşan zengin bir bitki topluluğu bulunmaktadır. Ayrıca alanda çok değişik ağaç ve çalı türlerinin olması sebebiyle farklı mevsimlerde farklı renklerden oluşan bir peyzaj gözlenmektedir.

Çizelge D.2. - Amasya İlindeki Doğal Sit Alanları (ÇŞİM,2015)

S.NO	İLÇESİ	ADI	SİT TÜRÜ
1	SULUOVA	YEDİKIR BARAJI-YEDİKUĞULAR KUŞ CENNETİ	1.DERECE DOĞAL SİT ALANI
2	TAŞOVA	BORABAY GÖLÜ	1.VE 3. DERECE DOĞAL SİT ALANI
3	TAŞOVA	MERCİMEK KÖYÜ MEZARLIK ALANI	DOĞAL SİT VE MEZARLIK ALANI
4	MERKEZ	AMASYA KALESİ	1.DERECE ARKEOLOJİK VE DOĞAL SİT ALANI
5	TAŞOVA	YUKARIBARAKLI KÖYÜ-KAYABAŞI ŞEHALESİ	1.DERECE ARKEOLOJİK VE DOĞAL SİT ALANI

Çizelge D.3. - Amasya İlindeki Tabiat Varlıkları (ÇŞİM,2015)

S.NO	İLÇESİ	ADI	SİT TÜRÜ
1	MERKEZ	YEŞİL YENİCE BELDESİ ANIT AĞAÇ	ANIT AĞAÇ (1 ADET ÇINAR)
2	MERKEZ	SULTAN BEYAZIT CAMİİ AVLUSU	ANIT AĞAÇ (2 ADET ÇINAR)
3	MERZİFON	KARAMUSTAFA PAŞA CAMİİ AVLUSU	ANIT AĞAÇ (2 ADET ÇINAR)

Kaynaklar

Orman ve Su İşleri Bakanlığı XI. Bölge Müdürlüğü Amasya Şube Müdürlüğü

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

ARAZİ VARLIĞI	ALAN (ha)	PAYI (%)
Tarım Arazisi (Kullanılmayan hali Araziler Dahil) (*)	254.960	44,7
Çayır Mera Alanı (*)	65.971	11,6
Ormanlık ve Fundalık (191.422)	203.934	35,8
Diğerleri (Bataklık, Yer. Birimleri, Su Yüzl. ve Kayalıklar v.s)	45.235	7,9
TOPLAM	570.100	100,0

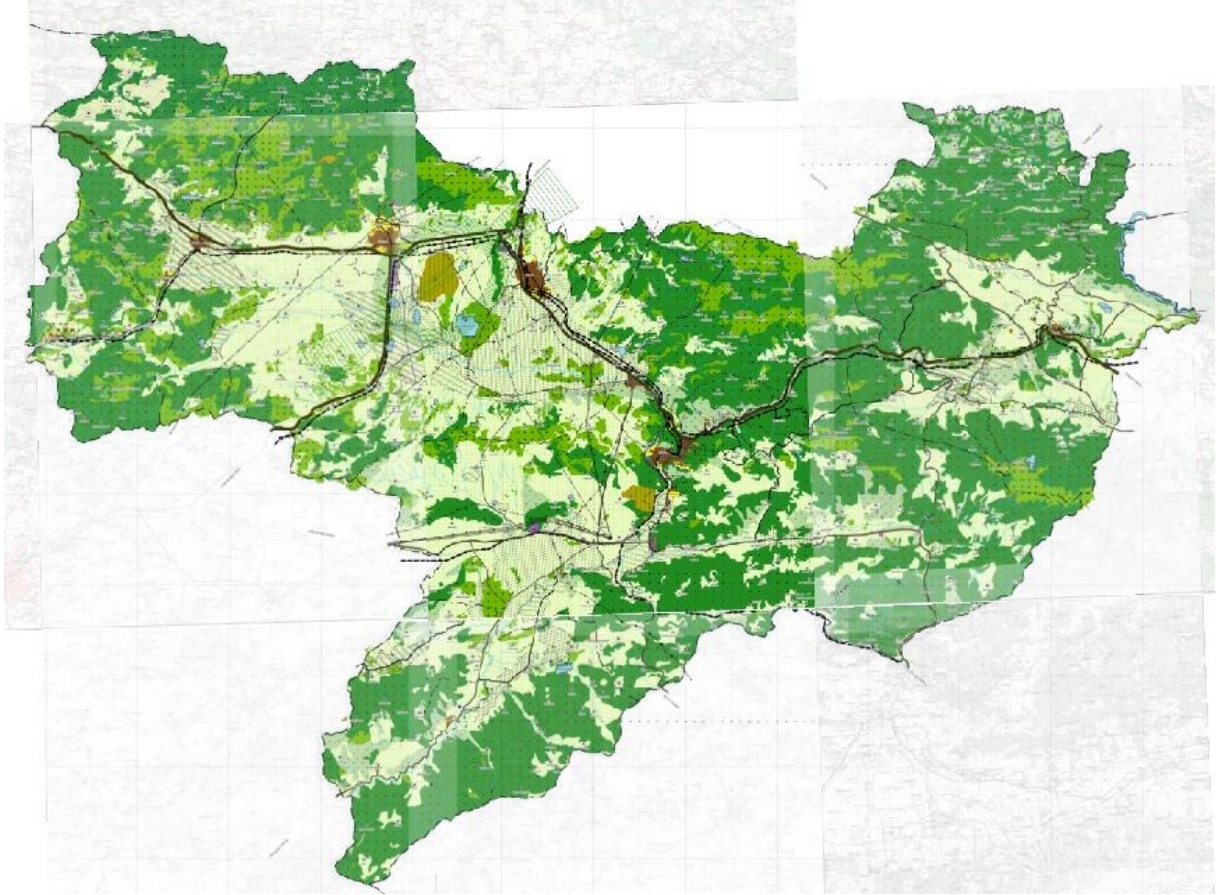
Çizelge E.1 – Amasya ilinde Arazilerin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması (Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 1983)

Arazi SINIFI	Alanı (ha)	(%)
1. Sınıf Araziler	46272	8,4
2. Sınıf Araziler	47588	8,7
3. Sınıf Araziler	43940	8,0
4. Sınıf Araziler	86477	15,7
5. Sınıf Araziler	-	
6. Sınıf Araziler	87027	15,8
7. Sınıf Araziler	230574	42
8. Sınıf Araziler	7479	1,4
TOPLAM	549357	100

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Amasya İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, Amasya İl Özel İdaresi tarafından yaptırılarak Amasya İl Genel Meclisinin 06.02.2009 tarihli ve 30 sayılı kararı ile Valilik Makamınca 10.02.2009 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir. 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname gereği Amasya İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Bakanlığımıza (İl Müdürlüğü) devredilmiştir. Amasya İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonunda (Plan Hükümleri ve Plan Paftası) yapılan Plan Değişikliği ile 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesi uyarınca 05.08.2015 tarihle onaylanmıştır.

Kaynaklar

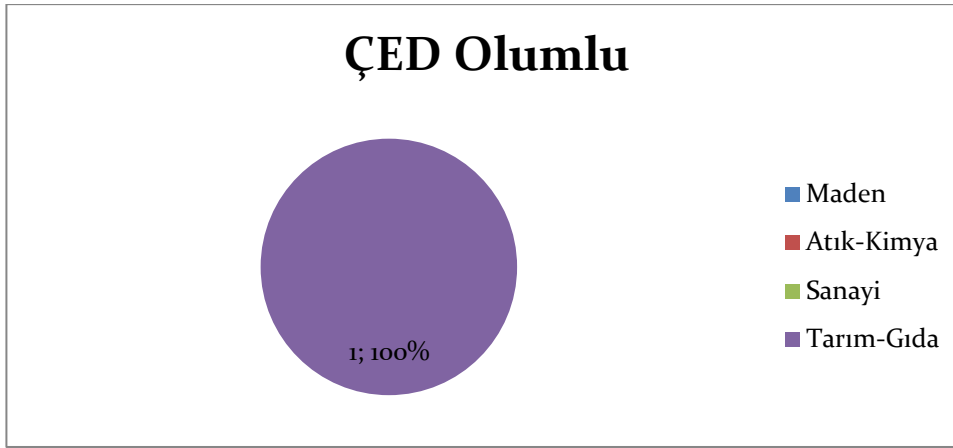
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. ÇED İşlemleri

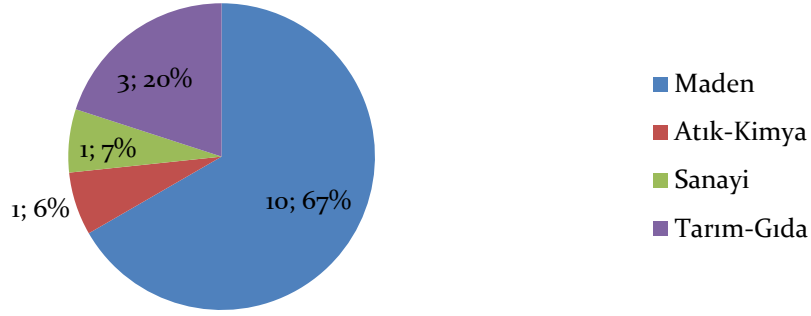
Çizelge F.1. – Amasya İlinde Bakanlık Merkez ve ÇŞİM tarafından 2015 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (ÇŞİM, 2015)

	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım -Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	10	-	1	3	1	-	-	15
ÇED Olumlu Kararı				1				1
ÇED Gereklidir Kararı								

Grafik F.1. – (Amasya) İlinde 2015 Yılında ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (ÇŞİM, 2015)

ÇED Gerekli Değildir

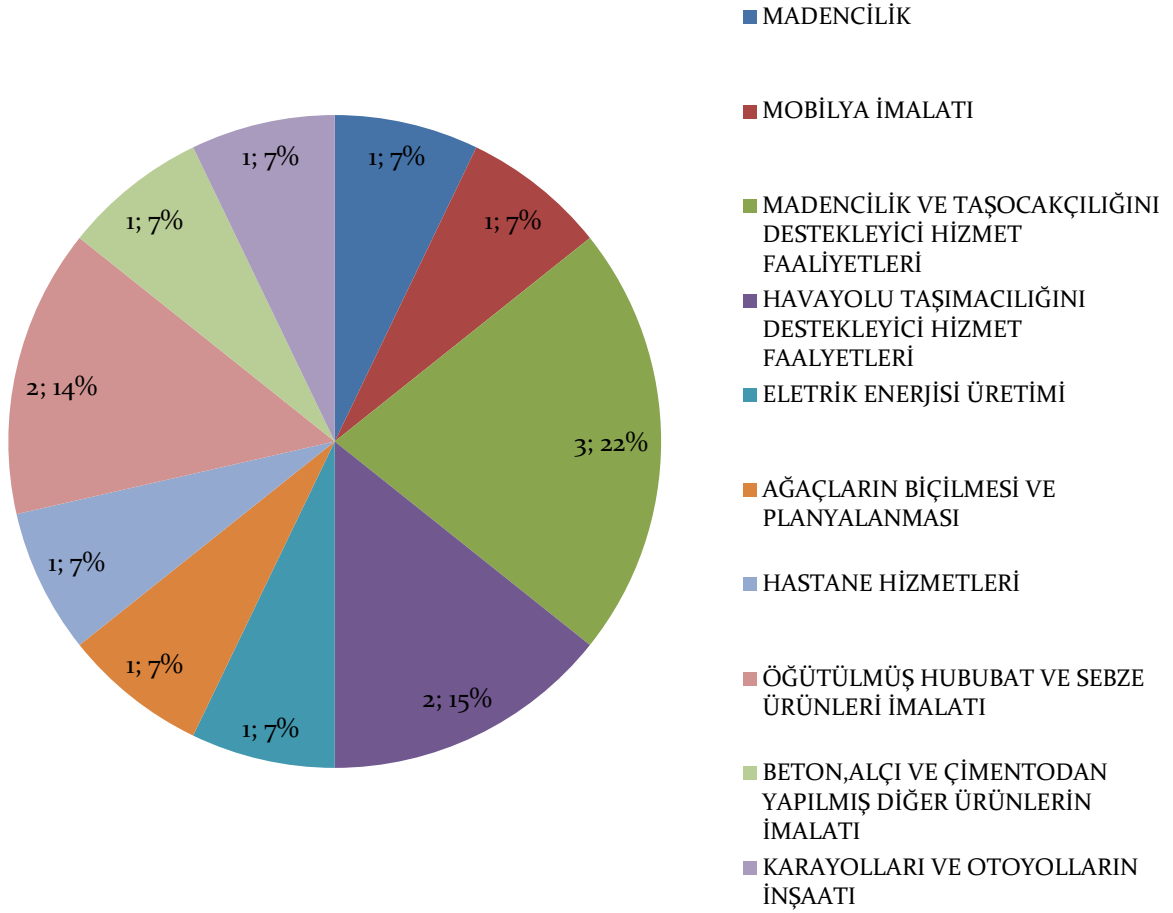
Grafik F.2. – (Amasya) İlinde 2015 Yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (ÇŞİM, 2015)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	1	17	18
Çevre İzni Belgesi	1	13	14
Çevre İzni ve Lisans Belgesi	1	-	1
TOPLAM			

Çizelge F.2. – (Amasya) İlinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları (ÇŞİM, 2015)

VERİLMİŞ İZİN-LİSANS SAYISI

Grafik F.3. – (Amasya) ilinde 2015 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (ÇŞİM, 2015)

Kaynaklar

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

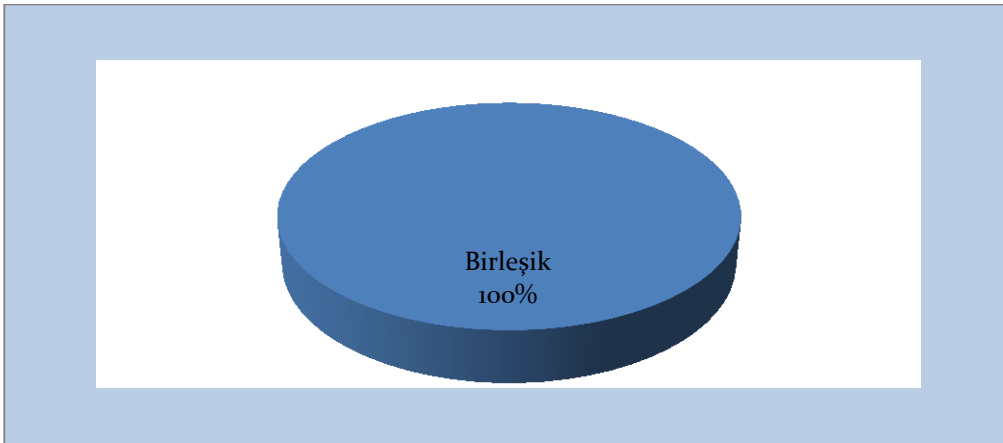
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde il müdürlüğümüz tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

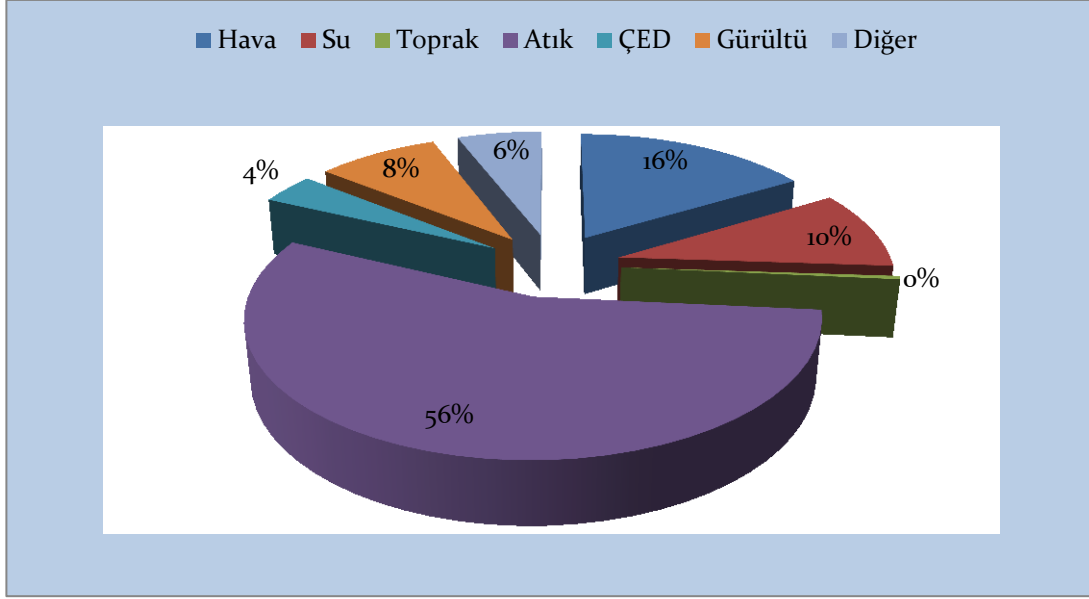
ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.1. - Amasya ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı (ÇŞİM,2015)

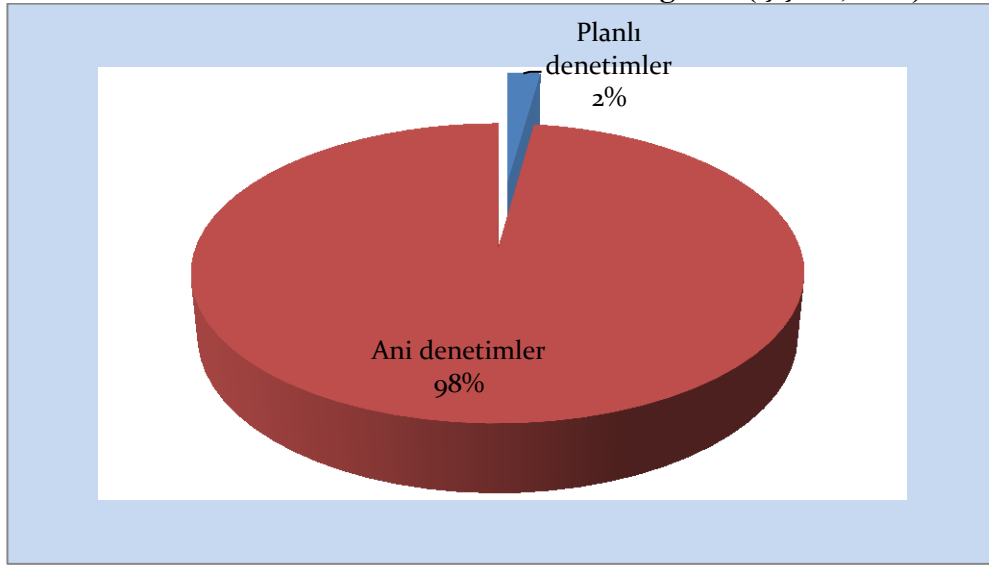
Denetimler	Birleşik	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimya-sallar	Gürültü	Derin Deniz Deşarjı	ÇED	İzin	Toplam
Planlı denetimler	5										5
Ani (plansız) denetimler		39	23	1	132	-	20	-	9		224
Genel toplam											229

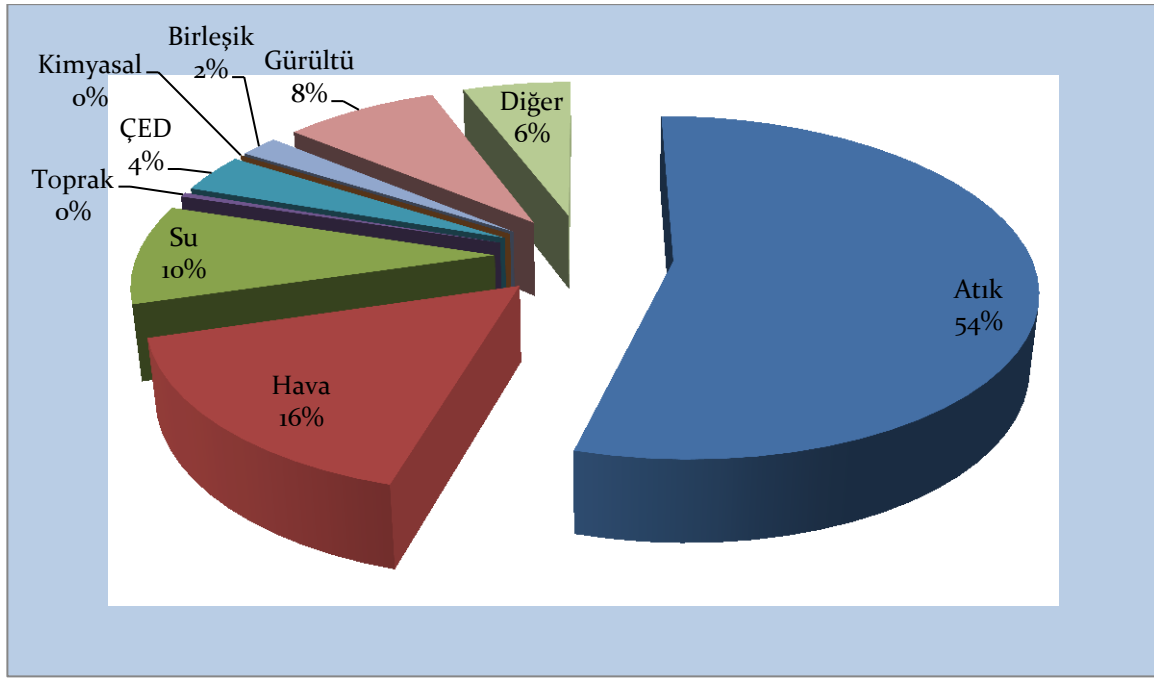
Grafik G.1. - (Amasya) ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (ÇŞİM,2015)

Grafik G.2. – (Amasya) ilinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (ÇŞİM,2015)

Grafik G.3. – (Amasya) İlinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı (ÇŞİM,2015)

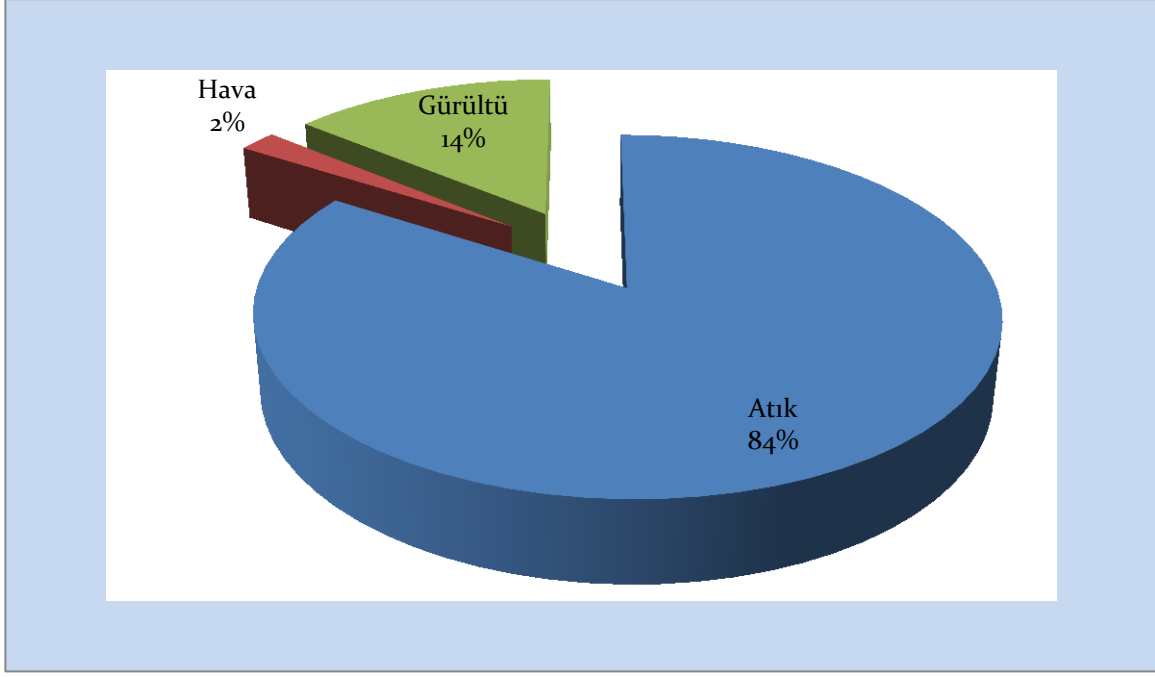
Grafik G.4. – (Amasya) İlinde ÇŞİM Tarafından 2015 Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (ÇŞİM,2015)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

İlimiz genelinde 2015 yılında Alo 181, Bimer ve yazılı şikâyet olmak üzere 327 adet şikâyet gelmiştir. Aşağıdaki tabloda İl Müdürlüğümüze yapılan yazılı başvuruların konu dağılımı görülmektedir.

Çizelge G.2. – (Amasya) ilinde 2015 Yılında ÇŞİM'e Gelen Yazılı Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları (ÇŞİM,2015)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	3	-	-	121	-	20	-	144
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	3			121		20		144
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	%100			%100		%100		%100

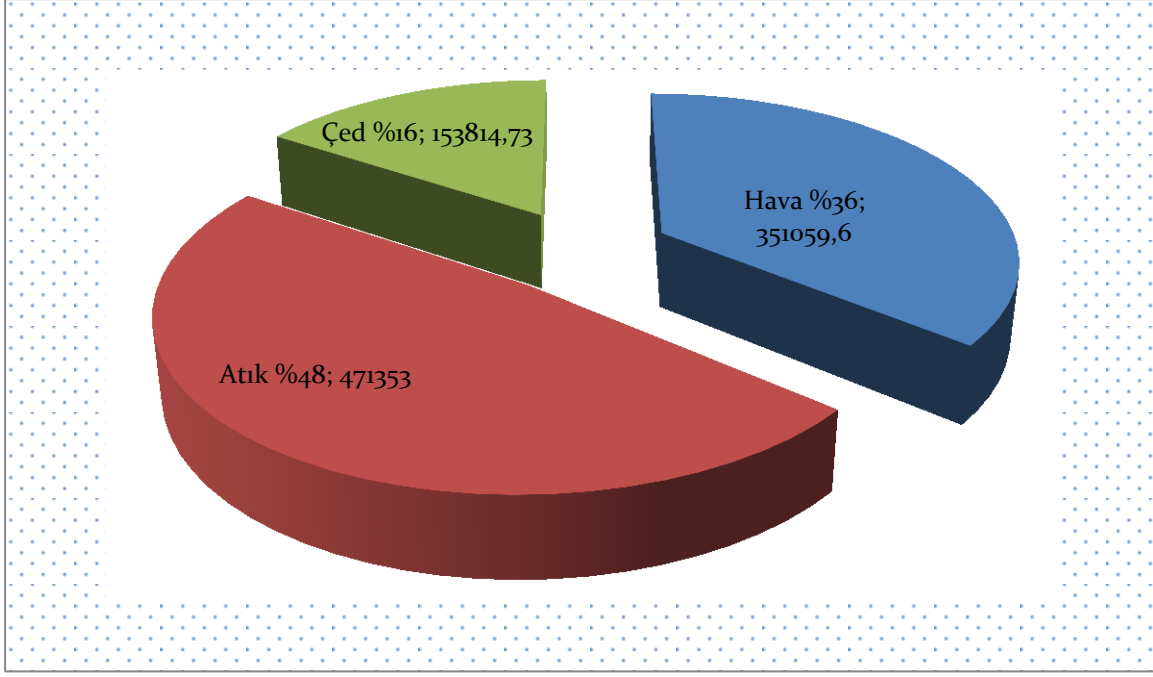

Grafik G.5. – (Amasya) ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı (ÇŞİM,2015)

G.3. İdari Yapıtlar

Çizelge G.3. – (Amasya) ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı (ÇŞİM,2015)

	Hava Egzoz- Anız-	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	351059,6			471353			153814,73		976227,33
Uygulanan Ceza Sayısı	96			13			7		116

Grafik G.6. – (Amasya) ilinde 2015 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı (İÇŞM Verileri,2015)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde 2015 yılında 1 adet firmaya durdurma yapılmıştır.

Kaynak:

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

İl Müdürlüğümüzce Temiz Hava Eylem Planı kapsamında okullarda hava konusunda eğitimler verilmiştir. Ayrıca ilimizde Ambalaj Yönetim Planı kapsamında AKAB tarafından atık eğitimleri verilmektedir.

5 Haziran Çevre Günü İlimizde çeşitli etkinliklerle kutlanmıştır.

Kaynak:

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

I. İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER

1.GENEL

1.1.NÜFUS

NÜFUS									
GÖSTERGE: Nüfus artış hızı									
TANIM: Belirli bir dönemde, İl için nüfus büyüklüğünün ortalama yıllık artışıdır.									
Önerilen Kaynak: TÜİK									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990 ve sonrası il nüfusu, İl nüfus artış hızı (%), Nüfus yoğunluğu (kişi/km ²)									
Durum ve eğilimler;									
Veri formatı									
Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nüfus (Kişi)	328.674	323.675	324.268	334.786	323.079	322.283	321.977	321.913	322.167
Nüfus Yoğunluğu (kişi/km ²)	58	57	57	59	57	57	57	57	57
Yıllar	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	
Nüfus Artış Hızı (%)	-16,3	1,8	31,9	-35,6	-2,5	-0,9	-0,2	0,8	
Kaynak: TÜİK									
Değerlendirme ve Sonuçlar									
<p>Türkiye’de nüfus artış hızı 1990 yılında %17 iken, 2005 yılında %12,3’e gerilemiştir. Ancak toplam nüfus artmaya devam etmiştir. 2008 yılı verilerine göre toplam nüfus 71.079.000 kişi, nüfus artış hızı ise %11,5’tir.</p> <p>Toplam nüfus artmaya devam etmektedir. Nüfusun kentsel alanlarda yoğunlaşması, bu alanlarda çevre üzerinde baskının artması anlamına gelmektedir.</p> <p>Türkiye’nin nüfusu 1927 yılında 13.648.270 iken, Amasya’nın nüfusu 114.884 idi. O yıl Amasya’nın nüfus bazında 63 İl arasında 51. sırada yer aldığı tespit edilmiştir. İlin nüfusu, 2000’li yıllara gelindiğinde; 2000 yılı genel nüfus sayımına göre 365.231 olduğu, 81 İl arasında 53. sırada bulunduğu anlaşılmaktadır. Amasya’nın nüfusu, 2010 yılında 334.786 iken, adrese dayalı nüfus kayıt sistemi tespiti ile 2015 yılında 159.325 erkek ve 162.842 kadın olmak üzere toplam 322.167 dir.</p>									

NÜFUS		
GÖSTERGE: Kentsel nüfus oranı		
TANIM: Belirli bir tarihte kentsel alan olarak tanımlanmış 20.001 ve üzeri nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfus içindeki oranıdır.		
Önerilen Kaynak: TÜİK		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1927, 1950 ve 1980 yılları da olacak şekilde yıllara göre kırsal ve kentsel nüfus oranı (%),Türkiye geneli oranlarıyla karşılaştırılması		
Durum ve eğilimler:		
Veri formatı		
	İl ve İlçe Merkezleri (%)	Belde ve Köyler (%)
1927	26,02	73,98
1950	23,14	76,86
1980	37,53	62,47
1990	45,51	54,49
2000	53,83	46,17
2010	65,58	34,42
2014	68,78	31,22
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014		
Değerlendirme ve Sonuçlar		
<i>Ülkemizde 1990 yılında %51,32 olan kentsel nüfus oranı 2000 yılında %59,25'e yükselmiştir. Hızlı kentleşme ile birlikte sosyal, ekonomik, demografik ve çevresel sorunlar ortaya çıkmıştır. Plansız kentleşme ve gecekondulaşma ile hizmet sunumu bakımından sorunlu kentler oluşmuş ve çevre sorunları hızla büyümüştür. Ülkemizde artan kentsel nüfus oranına paralel olarak kentlerde yaşanan çevre sorunlarının da artması olasılığı vardır.</i>		

1.2.SANAYİ

SANAYİ

GÖSTERGE: Sanayi Bölgeleri

TANIM: Sanayinin belli alanlarda yapılanmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek gibi amaçlarla mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak hizmet sunmayı amaçlayan organize sanayi bölgeleri vb. sanayi bölgelerinin sayısının, toplam alanlarının ve ildeki planlı sanayileşme oranının zaman serisinde ifade edilmesidir.

Önerilen Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki sanayi kuruluşlarının sayıları ile OSB ve diğer sanayi alanlarında yer alan sanayi kuruluşlarının sayısının ildeki tüm sanayi kuruluşları sayısına oranı (%) aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

İlde Bulunan Sanayi Kuruluş Sayısı	685
OSB de Yer Alan Sanayi Kuruluş Sayısı	70
KSS lerde Yer Alan Sanayi Kuruluş Sayısı	275
KSS VE OSB Dışında yer alan Sanayi kuruluş sayısı	340
OSB deki Sanayi Kuruluş sayısı / İlde Bulunan Sanayi Kuruluş Sayısına oranı	% 10,22
KSS deki sanayi kuruluş sayısı / İlde Bulunan Sanayi Kuruluş Sayısına oranı	% 40,15
KSS VE OSB dışında yer alan Sanayi kuruluş sayısı / İlde Bulunan Sanayi Kuruluş Say	% 49,64

İlimizde bu amaç ve hedeflerle kurulan biri tarıma dayalı besi OSB olmak üzere 4 adet Organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Karma Organize Sanayi Bölgeleri ile ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

		Amasya OSB	Merzifon OSB	Suluova OSB
1	KURULUŞ TARİHİ	01.01.1993	01.01.1995	22.08.2007
2	ARSANIN TOPLAM YÜZÖLÇÜMÜ	79,5 Hektar	111.8 Hektar	75 hektar
	a- Parsel Sayısı	32 Sanayi Parseli	51 Sanayi Parseli	70 Sanayi Parseli
	b- Dolu Parsel sayısı	32	49	28
	c- Boş Parsel sayısı	0	2	42
3	TAHSİSİ YAPILAN	32	49	28
4	TAHSİS DURUMU	26	49	22
	a) Mermer Sanayi	11 Firma		
	b)Gıda Sanayi	3 Firma	5 Firma	10 Firma
	c)Mobilya Sanayi	2 Firma	3 Firma	3 Firma
	d)Metal Sanayi		8 Firma	2 Firma

	e)Elektrikli Makine Sanayi		9 Firma	
	f)Plastik Sanayi	1 Firma	6 Firma	3 Firma
	g)Tarım Aletleri Sanayi	1 Firma	3 Firma	1 Firma
	h)Tekstil Sanayi		5 Firma	2 Firma
	i)Hayvancılık			
	j)Diğer	2 Firma	2 Firma	1 Firma
5	İNŞAATIN BAŞLANGIÇ-BİTİŞ TARİHİ	12.06.1993-31.12.2001	1995-2002	22.08.2007-20.11.2009
6	FAAL OLAN İŞYERİ SAYISI	20	41	9
7	İNŞAAT HALİNDE FİRMA SAYISI	3	5	6
8	PROJE AŞAMASINDA	2	2	7
9	KAPALI FİRMA SAYISI	1	1	
10	MEVCUT İŞYERLERİNDE ÇALIŞAN İŞÇİ SAYISI	480	3.392	140

Küçük Sanayi Siteleri:

Amasya Merkez'de 2, Merzifon'da 2, Suluova, Taşova, Gümüşhacıköy, Göynücek ilçelerinde 1'er adet olmak üzere toplam 8 küçük sanayi sitesi bulunmaktadır.

İlimizde faaliyet gösteren küçük sanayi sitelerine ait bilgiler aşağıya çıkarılmıştır.

NO	KOOPERATİF ADI	FAALİYETE GEÇİŞ TARİHİ	ALANI (m ²)	TOPLAM İŞYERİ	DOLU İŞYERİ	BOŞ İŞYERİ	ÇALIŞAN SAYISI
1	S.S. AMASYA K.S.S 1. Kısım	1993	33.100	443	443	0	1.340
2	S.S.AMASYA K.S.S. 2. Kısım	2003					
3	S.S. MERZİFON K.S.S	1983	42.825	695	573	122	1.108
4	SS. MERZİFON 100.YIL K.S.S.	1988	34.833				
5	S.S. TAŞOVA K.S.S	1993	66.966	124	106	18	168
6	S.S.G.HACIKÖY K.S.S	1976	58.000	168	168	0	280
7	S.S. SULUOVA K.S.S	1995	56.075	147	144	3	246
8	S.S. GÖYNÜCEK K.S.S.	2013	10.037	26	23	3	43
TOPLAM				1.603	1.457	146	3.185

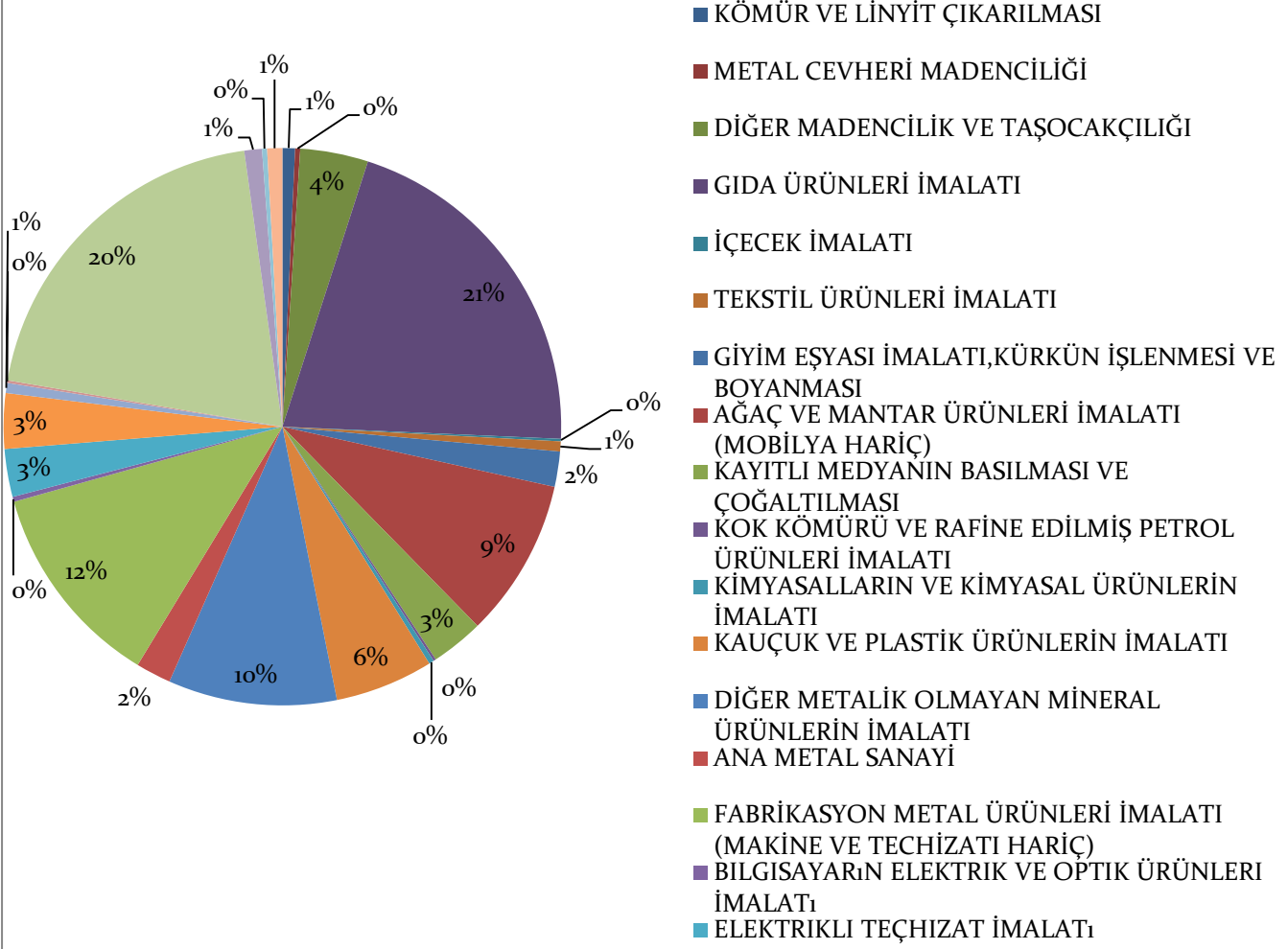
Durum ve eğilimler; Amasya İlinde sanayi siciline kayıtlı işletme sayısı 685 tir. Toplam sanayi işletmesi içerisinde %0.51 lik bir oran ile sanayisi gelişmekte olan iller arasında yer almaktadır. İlimizde “gıda ürünleri ve içecek imalatı, madencilik ve taşocakçılığı, taşa toprağa dayalı sanayi ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat imalatı sektörleri öne çıkmaktadır. 2006-2015 yılları arasında ilde firmaların yaptığı yatırımlar incelendiğinde de aynı sektörlerin öne çıktığı, bu sektörlerden farklı olarak enerji üretimi için (HES) ve (RES) yüksek bütçeli yatırımların başlatıldığı dikkate çekilmektedir. Amasya Yeşilirmak üzerinde kurulma çalışmaları devam eden 13 HES’in yapım işi tamamlandığında 726,6 Milyon kWh elektrik enerjisi üretilecektir. Üretilecek bu enerji miktarı Amasya ilinin yıllık elektrik enerjisi tüketiminden fazlasını karşılayacaktır. TÜİK 2015 yılı Dış Ticaret verileri dikkate alındığında Amasya’dan İhraç edilen ürünlerin değeri 89.067.726 ABD\$; ithalat ise 28.041.045 ABD\$ dir. Bu durum kentsel dış ticaret hacminin **117.108.771** ABD\$ olduğunu göstermektedir. Ancak ilimizde Gümrük Müdürlüğünün henüz faaliyete geçmemesi ve bazı işletmelerin merkezlerinin il dışında bulunması nedeniyle İlin gerçek İthalat ve İhracat rakamları TÜİK rakamlarının üzerindedir.

Özellikle Türkiye’de önemli bir rezerve sahip Amasya beji doğal taş yataklarından çıkarılarak ihracatı yapılan mermerin, üretiminin %95’ini 25’ten fazla ülkeye ihraç edilen kuru mayanın, ankastre grubu, mobilya ve tekstil ürünlerinin değerleri, firmaların merkezlerinin ilimiz dışında olması nedeniyle TÜİK dış ticaret verileri içinde yer almamaktadır.

Bu veriler ışığında değerlendirme yaptığımızda ilimizde mermer, ankastre mutfak ürünleri, maya, un ve tahıl ürünlerinin dış ticaret potansiyeli bulunduğunu söyleyebiliriz.

Tarım ürünlerinden ise; elma, kiraz ve kuru soğan dış ticarete konu olabilecek ürünler arasındadır. Son yıllarda ilimizde tesis edilen kiraz bahçelerinden elde edilen ihracata uygun ürün alınmasıyla kiraz üretiminde önemli artış meydana gelmiş olup gelecek dönemlerde ihracat hacminin artacağı düşünülmektedir.

SANAYİ SİCİLİNE KAYITLI İŞLETME SAYISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Kaynak : Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

Değerlendirme ve Sonuçlar İlimizde son on yılda yapılan yatırımlar incelendiğinde, “gıda ürünleri ve içecek imalatı, madencilik ve taşocakçılığı, taşa toprağa dayalı sanayi ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat imalatı sektörlerinin öne çıktığını görmekteyiz. Son yıllarda, bu sektörlerden farklı olarak enerji üretimi için (HES) ve (RES) yüksek bütçeli yatırımların başlatıldığı dikkat çekmektedir. Ayrıca İlimizde mermer, ankastre mutfak ürünleri, maya, un ve tahıl ürünlerinin dış ticaret potansiyeli bulunduğunu söyleyebiliriz.

SANAYİ

GÖSTERGE: Madencilik

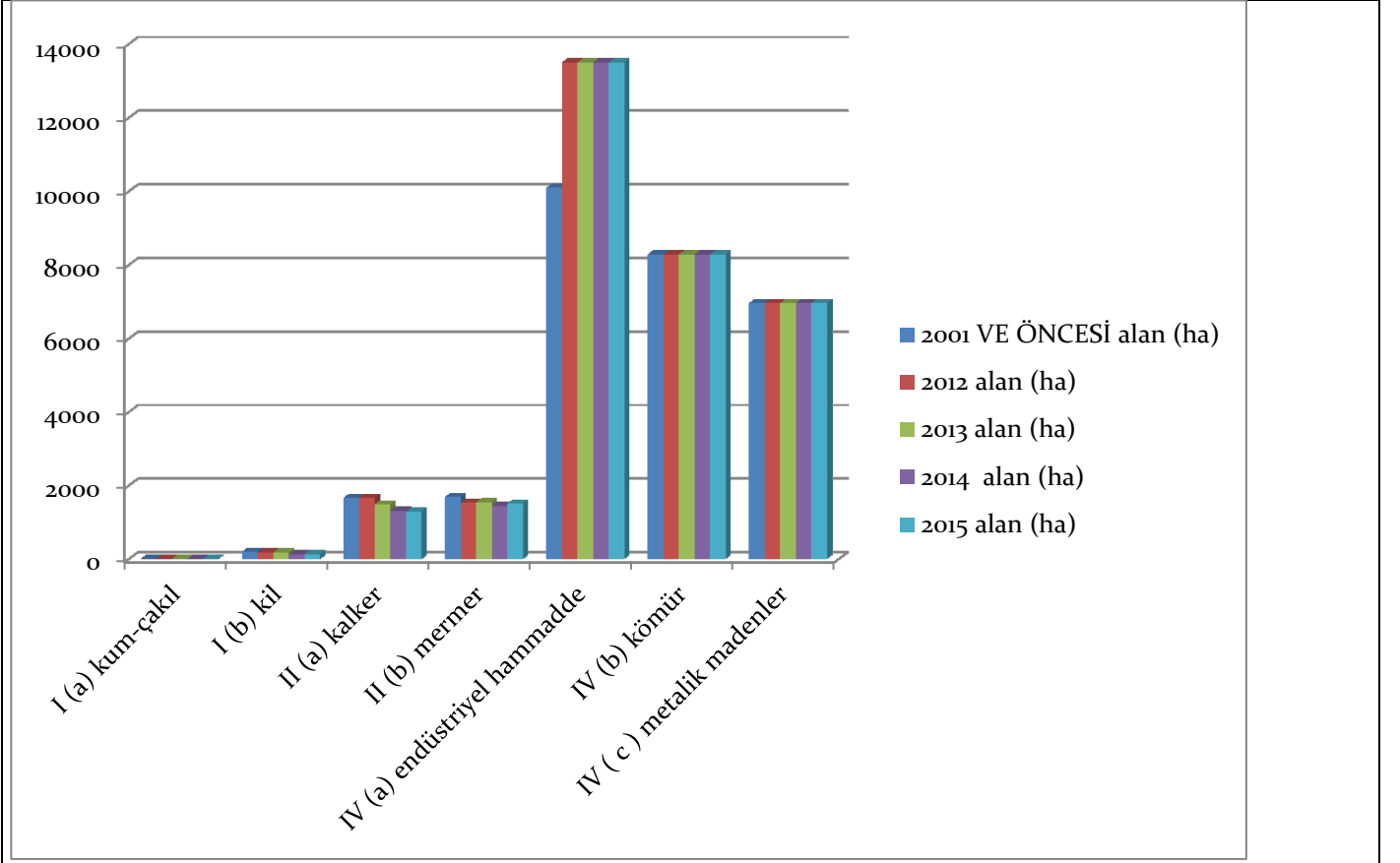
TANIM: Bu gösterge, İlde yer alan farklı ruhsatlandırma grubuna göre verilen bir yılda kayıt altına alınmış maden ocakları, zenginleştirme tesisleri ve depolama alanlarının miktarının yıllara göre değişimini gösterir. Tesislerin isim bazında listelenmesine gerek olmayıp, farklı ruhsatlandırma grubuna göre sayı ve alanların değişiminin belirtilmesi gerekmektedir.

Önerilen Kaynak: İl Özel İdare, MİGEM

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Türlerine göre maden ocağı ve tesisi sayısı, alanları (ha) ve yıllara göre değişimleri (%),

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Maden türü	2011 ve öncesi		2012		2013		2014		2015	
	Sayı 1	Alan (ha)	Sayı	Alan (ha)	Sayı	Alan (ha)	Sayı	Alan (ha)	Sayı	Alan (ha)
I(a) kum- çakıl	5	4,80	4	4,62	3	4,42	3	4,42	0	0
I(b) kil	6	198,78	5	179,28	5	179,28	4	130,32	4	130,32
II(a) kalker	22	1.666,49	22	1.666,49	20	1.490,85	18	1.312,13	17	1.294,52
II(b) mermer	20	1.687,85	19	1.535,35	19	1.548,32	18	1.448,89	19	1.516,89
IV(a) endüstriyel hammadde	5	10.100,4	7	1.3504,2	7	13.504,2	7	13.504,2	7	13.504,2
IV(b) kömür	8	8.291,45	8	8.291,45	8	8.291,45	8	8.291,45	8	8.291,45
IV(c) metalik madenler	5	6.967,66	5	6.967,66	5	6.967,66	5	6.967,66	5	6.967,66

AMASYA İLİNDEKİ MADENCİLİK FAALİYETLERİNİN ALANSAL BÜYÜKLÜĞÜNÜN YILLAR İTİBARIYLA DEĞİŞİMİNİ GÖSTERİR GRAFİK

Kaynak: Amasya İl Özel İdaresi

2.İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

GÖSTERGE: Sıcaklık

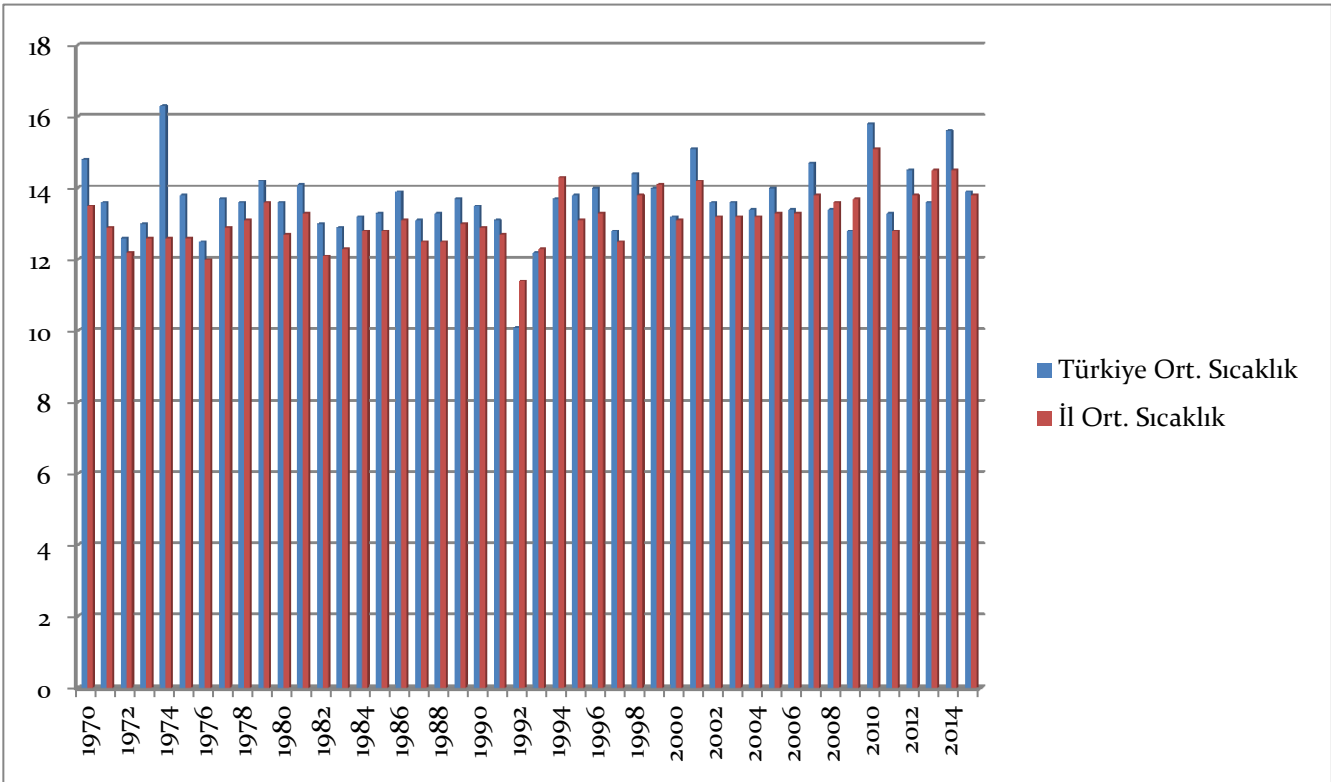
TANIM: Gösterge, ildeki yıllık ortalama sıcaklık değişimi ve Türkiye ortalamalarıyla karşılaştırılmasını ifade etmektedir.

Önerilen Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970 ve sonrası yıllık ortalama sıcaklık değerleri ($^{\circ}\text{C}$), Türkiye Ortalama Değerleri

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Veri formatı

Kaynak: Amasya Meteoroloji Müdürlüğü

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

GÖSTERGE: Yağış

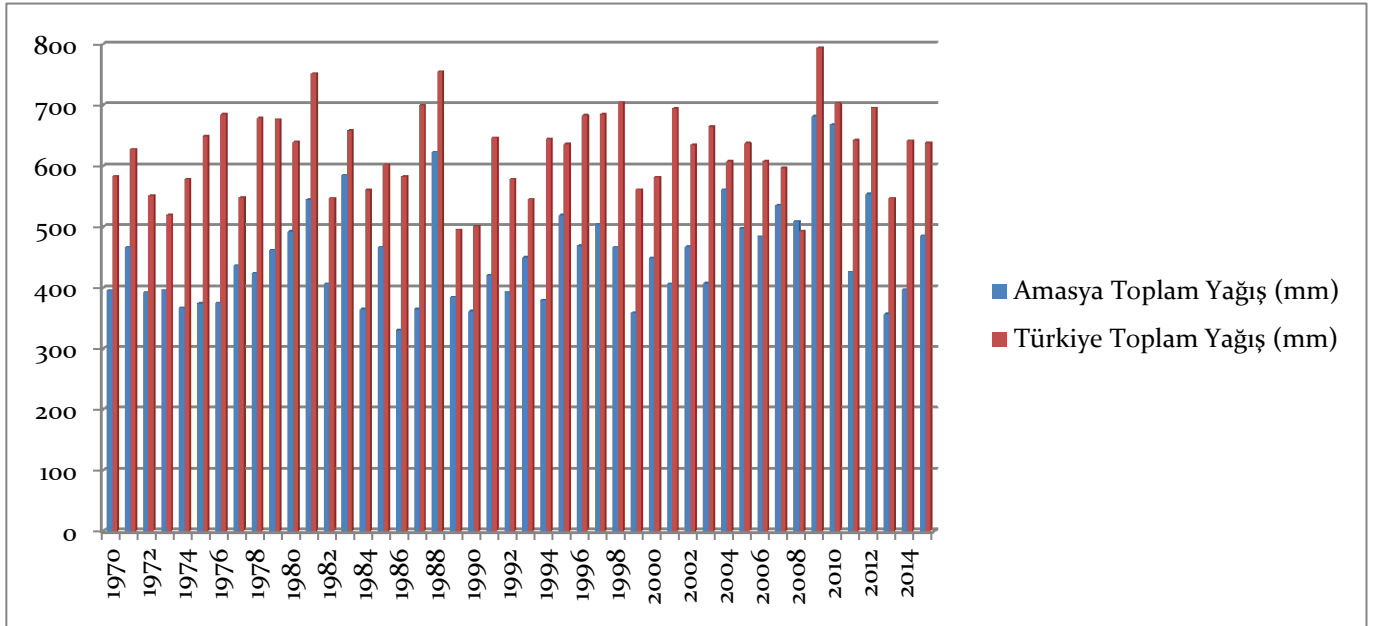
TANIM: İldeki birim alana düşen ortalama yağış miktarının zaman serisinde ifade edilmesidir.

Önerilen Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970 ve sonrası yıllık ortalama yağış miktarları (kg/m²)

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Veri formatı

Kaynak: Amasya Meteoroloji Müdürlüğü

3. HAVA KALİTESİ

HAVA KALİTESİ

GÖSTERGE: Hava Kirleticileri

TANIM: Bu gösterge; havadaki SO₂ ve PM₁₀ konsantrasyon miktarını göstermektedir.

(SO₂ yakıtların doğal olarak yapısında bulunan kükürt bileşiklerinin yanma esnasında açığa çıkmasıyla oluşan kirletici, boğucu, renksiz ve asidik gazdır. Partikül maddeler, gaz halindeki emisyonların kimyasal dönüşümü ve yığın halinde şekillenmesi ile oluşur. 5-10 mikrometre çaplı partiküler, asılı partikül olarak tanımlanır. Genel olarak heterojen karışımları içerir ve karakteristikleri bir yerden bir başka yere önemli değişiklik gösterir. Çapı 10 mikrometre altındaki partiküler maddelere PM₁₀ denir.)

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde oluşan SO₂ ve PM₁₀ miktarları ortalamalarının yıllara göre değişimi ve yıllık olarak aşım gün sayısı değişimi (İldeki ölçüm istasyonlarının kurulma tarihinden itibaren)

Durum ve eğilimler;

Amasya Merkez 2015 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri

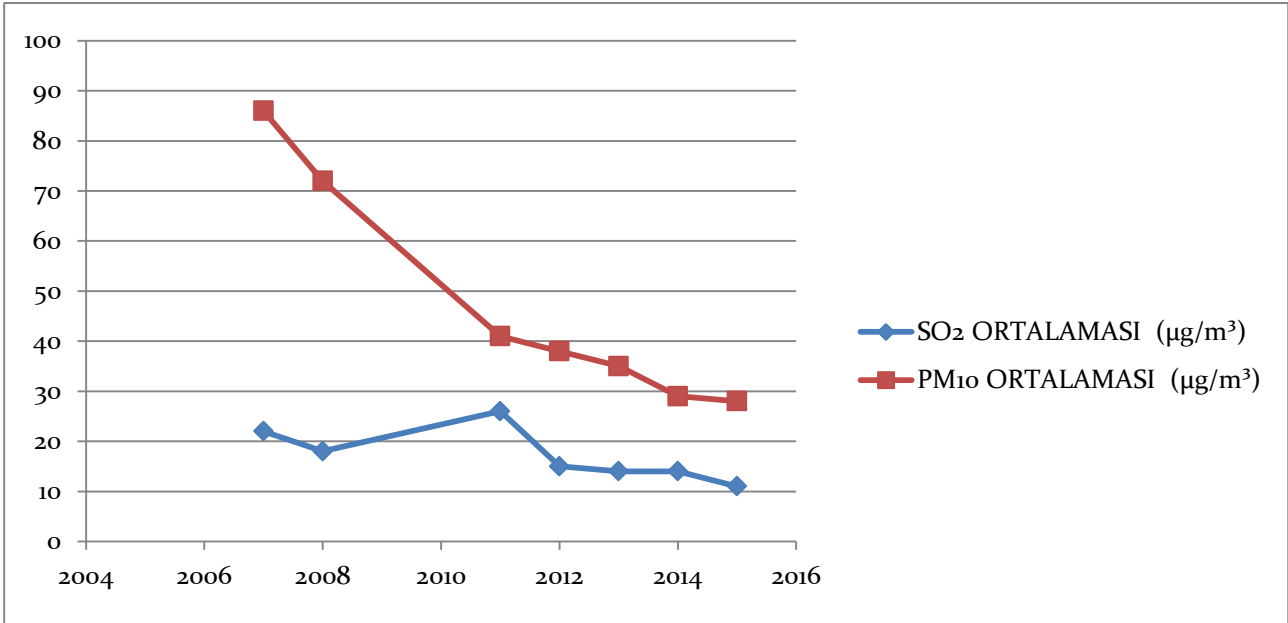
MERKEZ	SO ₂	PM ₁₀
Ocak	14	40
Şubat	18	29
Mart	17	22
Nisan	15	21
Mayıs	4	21
Haziran	3	15
Temmuz	3	22
Ağustos	3	24
Eylül	5	28
Ekim	7	24
Kasım	25	55
Aralık	18	42
ORTALAMA	11	28

2006-2015 Yılları Arası Hava Kalitesi Ölçüm Sonuçları

Yıl	Parametre	Ortalama
2006	SO ₂	-
	PM ₁₀	-
2007	SO ₂	22
	PM ₁₀	86
2008	SO ₂	18
	PM ₁₀	72
2009	SO ₂	-
	PM ₁₀	-
2010	SO ₂	-
	PM ₁₀	-
2011	SO ₂	26
	PM ₁₀	41
2012	SO ₂	15
	PM ₁₀	38
2013	SO ₂	14
	PM ₁₀	35
2014	SO ₂	14
	PM ₁₀	29
2015	SO ₂	11
	PM ₁₀	28

- Veri alım yüzdeleri düşük olduğundan değer girilememiştir.

2006-2015 YILLARI ARASI YILLIK SO₂ VE PM₁₀ ORTALAMALARINA AİT GRAFİK

Kaynak: Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015

Değerlendirme ve Sonuçlar

İlimizdeki, 2015 yılında Hava Kalitesi Ölçüm Cihazı tarafında yapılan ölçümler incelendiğinde; ölçüm değerlerinin standart sınır değerlerin altında kaldığı görülmektedir.

SO₂ parametresinde günlük, 24 saatlik, kış sezonu ve yıllık bazda herhangi bir aşım olmadığı ve SO₂ değerlerinin standartların altında kaldığı görülmektedir. SO₂ değerlerindeki artışın Aralık, Ocak ve Şubat aylarında olduğu görülmektedir.

Bununla birlikte PM₁₀ ölçüm verilerinin kasım, aralık, mart aylarında maksimum (istisnai durumlar hariç) seviyeye ulaştığı görülmekle birlikte, tüm kış sezonlarında yıllık standart değerlerin sağlandığı görülmektedir.

Yukarda verilen bilgiler ışığında; ilimizde meydana gelen hava kirliliğini oluşturan kaynakları, ısınmada kullanılan yakıtlar, motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazı emisyonları, sanayiden kaynaklanan emisyonlar olarak sıralayabiliriz. Bunun yanında, ilimizin çanak konumunda olması ve sık sık görülen inverziyon etkisi nedeni ile özellikle kış döneminde kirlilik bazı günlerde yoğun olarak hissedilebilmektedir.

Son 50 yıl içerisinde ilimizin nüfusu çok fazla değişim göstermediğinden nüfus artışının hava kirliliği üzerine pek bir etkisi olmamaktadır. Hatta son 10 yılda nüfus azalma eğilimi göstermektedir. Ancak, bazı bölgelerimizde meydana gelen çarpık kentleşme hava kirliliği üzerinde olumsuz etki yaratmıştır.

İlimiz linyit yatağı rezervleri bakımından oldukça zengindir. Özellikle Suluova-Merzifon yöresindeki gerek açık ocak gerekse kapalı ocak yöntemi ile çalışan ve kömür üreten tesisler bulunmaktadır. Buna bağlı olarak hem ısınmada hem de sanayide yoğun olarak bölgeden çıkan kömürler kullanılmaktadır. Sosyal Yardımlaşma Vakfının dağıttığı kömürler ve birçok kamu kurumunda kullanılan kömürler ilimizden çıkan yerli kömürlerdir.

İlimizde 2008 yılından bu yana yakıt olarak doğalgaz kullanılmaktadır. Bilindiği üzere, doğalgaz diğer katı ve sıvı yakıtlara göre çok daha temiz bir enerji kaynağı olup, daha az hava kirliliğine neden olmaktadır. 2015 yılı sonu itibariyle şehir merkezinde doğalgaz kullanım durumu % 80-85 lere çıkmış bulunmaktadır. Şehir merkezinde doğalgaz hattı çekilmemiş mahalle bulunmamakla birlikte ekonomik olarak geliri düşük mahallelerde doğalgaza geçiş sürecini tamamlayamayan haneler bulunmaktadır. Doğalgaz kullanım oranının artması ile birlikte kirletici değerlerinde önemli bir düşüş olacağı düşünülmektedir.

İlimizde çevre yolunun bulunmaması ve şehirlerarası otoyolun şehir merkezinden geçmesi egzoz emisyonu kaynaklı hava kirliliğini arttırmaktadır. Hala yapımı devam eden çevre yolunun tamamlanması ile birlikte özellikle şehirlerarası yolculuk yapan araçların şehir merkezi dışından geçen çevre yolunu kullanması ile birlikte şehir merkezinde hava kirliliği değerlerinde azalış olacağı öngörülmektedir. Ayrıca, ilimizde araç sayısında yıllar içerisinde sürekli artış olduğu gözlemlenmiştir. Araçlarda kaliteli yakıt kullanımının artması, kaçak akaryakıt kullanımının azalması ve düzenli olarak egzoz ölçümlerinin yapılması kirletici konsantrasyonlarında düşüş sağlayacaktır.

İlimiz sanayi faaliyeti yönünden çok yoğun bir il değildir. Madencilik sektörü ön plandadır. Başta taş ocakları olmak üzere ilimiz genelinde yer alan maden sahalarında özellikle yaz döneminde toz kaynaklı hava kirliliği oluşmaktadır. Sanayi tesislerinin çevrenin korunması açısından gerekli tedbirleri alması (baca filtresi, gaz toplama/arıtma sistemi, toz tutma/bastırma sistemleri v.b), yakma ünitelerinde vasıflı ve düşük kükürtlü yakıtların kullanılması mümkün olan yerlerde doğal gaz kullanımını hava kirliliğini azaltacaktır.

06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ile hava kalitesi sınır değerlerine yıllara göre kademeli azaltma getirilmiştir. Yönetmelikte mevcut hava kalitesi sınır değerlerinin 01 Ocak 2014 tarihine kadar kademeli olarak azaltılması ve o tarihten sonra AB hava kalitesi limit değerleri artı tolerans değerlerine başlanarak kademeli bir geçiş ile AB limit değerlerine uyum sağlanması hedeflenmektedir.

4. SU-ATIKSU

SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Su Kullanımı

TANIM: Bu gösterge belediye, sulama, içme ve kullanma, sanayi olmak üzere sektörel bazda kaynaklardan çekilen toplam su miktarını gösterir.

Önerilen Kaynak: DSİ, TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

Çizelge B.2- Amasya İlindeki Mevcut Sulama Rezervuarları (2015)

Rezervuarın Adı	Gövde Dolgu Tipi	Göl Hacmi (hm ³)	Net Sulama Alanı (ha)	Şebekeye Alınan Su Miktarı (hm ³)	Kullanım Amacı	Devralan Kurum/Örgüt
Yedikır Barajı	Zonlu Toprak Dolgu	63,550	15 200	58,475	Kanaletli Sulama	Sulama Birliği
Sarayözü Barajı	Zonlu Toprak Dolgu	15,055	3 500	2,441	Salma Sulama	Sulama Birliği
Gediksaray Barajı	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	13,810	1 200	1,450	Salma Sulama	Sulama Birliği
Uluköy Barajı	Kaya ve Kil Dolgu	5,000	1 000	3,214	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Değirmendere Barajı	Zonlu Toprak Dolgu	5,520	242	0,951	Borulu Sulama	Sulama Kooperatifi
Ziyaret Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	1,748	264	0,735	Borulu Sulama	Ziyaret Belediyesi
İbecik Göleti	Kil Çekirdekli Yarı Geçirimli Dolgu	0,867	108	0,156	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Yakacık Göleti	Kil Çekirdekli Yarı Geçirimli Dolgu	1,334	240	0,725	Salma Sulama	Sulama Kooperatifi
Ortaköy Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,937	200	0,120	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Bayırlı Göleti	Kil Çekirdekli ve Yarı Geçirgen	0,256	85	0,089	Salma Sulama	Tar.Kal.Kooperatifi
Yeniköy Göleti	Homojen Toprak Dolgu	1,865	350	0,515	Salma Sulama	Hamamözü Belediyesi
Yassıçal Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	0,480	81	0,195	Salma Sulama	Sulama Kooperatifi
Doğantepe Göleti	Homojen Toprak Dolgu	3,125	400	0,688	Salma Sulama	Sulama Kooperatifi
Çitli Göleti	Homojen Toprak Dolgu	3,250	710	1,451	Salma Sulama	Sulama Birliği
İmirler Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	1,327	300	0,391	Salma Sulama	Sulama Birliği
Paşa Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	1,450	350	0,787	Salma Sulama	Sulama Kooperatifi
Sarıbuğday Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,471	90	-	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Kızıldüren Göleti	Homojen Toprak Dolgu	0,010	25	-	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
Amasya Sulaması	-	-	3 943	8,125	Salma Sulama	S.B.;K.T.K.;Koop.;Belediye
Geldingen Sulaması	-	-	1 200	2,685	Salma Sulama	Sulama Birliği
Yerközü Sulaması	-	-	2 250	4,100	Salma Sulama	Sulama Birliği
Kızıksıslacık (P)	-	-	102	0,156	Salma Sulama	Köy Tüzel Kişiliği
TOPLAM			31 840	87 449		

Kaynak: DSİ,2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

SU-ATIKSU					
GÖSTERGE: Belediye İçme Kullanma Suyu Kaynakları					
TANIM: Belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu temin edilen baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve gölet olmak üzere çekilen suyun kaynaklarına göre oranını ifade etmektedir.					
Önerilen Kaynak: TÜİK					
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde 1990 ve sonrasında, baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve göletlerden çekilen su miktarı, toplam çekilen su miktarı, (1000 m ³ /yıl)					
Durum ve eğilimler;					
Veri Formatı					
Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (1000 m³/yıl)					
	Baraj	Kuyu	Kaynak	Akarsu	Göl-Gölet
1994	-	5345	7720	-	-
2002	-	5661	13884	-	-
2004	95	7587	9196	1402	-
2006	-	9056	11042	-	-
2008	786	6282	14964	-	-
2010	834	6828	12283	-	-
2012	161	9693	10267	-	-
Kaynak:					
İl Çevre Durum Raporu,2014 - TUİK sayfasından yeni veri elde edilememiştir.					
Değerlendirme ve Sonuçlar.					
<i>Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.</i>					

SU-ATIKSU**GÖSTERGE: Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Veren Belediyeler**

TANIM: Bu gösterge atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren belediye sayısını ve atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfusun yüzdelik oranını ifade eder.

Önerilen Kaynak: TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfus, tüm il nüfusu, oranları (%)

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Veri Formatı

YILLAR	1994	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015
Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Veren Belediye Sayısı	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Arıtma Tesisine Bağlı Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-	100

Kaynak:

ÇŞİM,2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

SU-ATIKSU**GÖSTERGE:** Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayıları ve nüfusu**TANIM:** Bu gösterge 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)**Önerilen Kaynak:** TÜİK**Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:** İldeki 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)**Durum ve eğilimler;** (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)**Veri Formatı**

İl	İlçe	Belediye	Nüfus 2015	Kanalizasyon Oranı (%)	Kanalizasyona Bağlı belediye Nüfusu	Muhtemel Atıksu Miktarı (m ³ /gün)
Amasya	Merkez	Merkez	101.813	98	96.956	14.543
Amasya	Merkez	Ziyaret	5.000	99	3.862	579
Amasya	Göynücek	Göynücek	4.500	98	3.556	533
Amasya	Gümüşhacıköy	Gümüşhacıköy	14.267	99	14.120	2.118
Amasya	Hamamözü	Hamamözü	1800	99	1.445	217
Amasya	Merzifon	Merzifon	55.163	100	54.425	8.164
Amasya	Suluova	Suluova	37.750	99	37.260	5.589
Amasya	Taşova	Taşova	11.100	99	10.945	1.642

Kaynak: Belediyeler

SU-ATIKSU**GÖSTERGE:** Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı**TANIM:** Bu gösterge yıllar itibariyle sanayi faaliyetlerinden kaynaklanan atıksu miktarları, atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren sanayi bölgeleri ve oluşan atıksuyun arıtılma oranını ifade eder.**Önerilen Kaynak:** TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü**Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:** Yıllara göre, ildeki sanayi bölgelerinden ve diğer sanayiden kaynaklanan atıksu miktarı, arıtma tesisi sayısı ve arıtılan atıksuyun kısmının toplam atıksu miktarına oranı (%)**Durum ve eğilimler;** (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Tesis Adı	Atıksu Miktarı (m ³ /gün)	Sektörü	Deşarj Koordinatları (x)	Deşarj Koordinatları (y)
Fimar Mermer Madencilik	30	Evsel	734232	4480315
Amasya Şeker A.Ş.	300	Tarım	3538412	4049977
Merzifon DHMİ	20	Evsel	710923	4522472
Özmaya A.Ş.	40	Maya	355421	404116
Özen Hafriyat (Kapıkaya Hazır Beton Tesisi)	30	Kum-çakıl	35 78852825	40 57431041
Pan-Et Amasya Tarım Tic. A.Ş.	60	Et entegre	35 632927	40 839464
Etaş Et Ür. Tic. ve San A.Ş.	70	Et entegre	35 632927	40 839464
Uygur Belediyesi Mezbahanesi	20	Et entegre	36 01961672	4057202616
Gürmin Enerji A.Ş.	60	Evsel	35 63283609	40 87923602
Aktan Un Gıda San ve Tic A.Ş.	25	Gıda	35 635515134	40 87548275
Gülşim Un ve İrmik Tic A.Ş.	10	Gıda	35 65903545	40 80359389
Gür Un San ve Tic A.Ş.	65	Gıda	35 78852825	40 57202618
Merzifon Gülbahar Tarım Gübre Ziraat	60	Gıda	35 54105896	40 87373543
Nihoroz Gıda San ve Tic A.Ş.	40	Gıda	3544305091	4079883309
Usta Un Motor San Tic A.Ş.	50	Gıda	3553268899	4987397676
Amasya Un San Tic A.Ş.	50	Gıda	3571764896	4057010427

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

5. ARAZİ KULLANIMI

ARAZİ KULLANIMI									
GÖSTERGE: Arazi Kullanımı									
TANIM: Bu gösterge CORINE Arazi Örtüsü kategorilerine göre göreceli arazi örtüsü dağılımını gösterir.									
Önerilen Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990, 2000, 2006, 2012 ve sonrası yılları arazi kullanımlarının miktarı (ha) ve değişim oranı (%).									
Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)									
Veri Formatı									
Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ								ALANDA ARTIŞ(+)/AZALIS(-) ha
	1990		2000		2006			
	ha	%	Ha	%	ha	%	ha	%	
1. Yapay Bölgeler									
2. Tarımsal Alanlar									
3. Orman ve Yarı Doğal Alanlar									
4. Sulak Alanlar									
5. Su Yapıları									
TOPLAM									
Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı sayfasına ulaşılamamıştır.									
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.</i>									

6. TARIM

TARIM																																																																
GÖSTERGE: Organik Tarım																																																																
TANIM: Toplam kullanılan tarımsal alanın oranı olarak organik tarım alanı (organik olarak ekilen mevcut alanların ve organik tarıma geçiş sürecinde olan alanların toplamı) payıdır.																																																																
Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri																																																																
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Organik alanların toplam alanı (ha), Toplam tarım alanına oranı (%), Türkiye toplam organik tarım alanı içerisindeki oranı (%), Organik Tarım Alanında Toplam Üretim Miktarı (ton)																																																																
Durum ve eğilimler; <i>(Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)</i>																																																																
Veri Formatı																																																																
<table border="1"><thead><tr><th rowspan="2">Yıllar</th><th colspan="2">Toplam üretim</th><th colspan="2">Üretim miktarı</th></tr><tr><th>Alan (ha)</th><th>Artış* (%)</th><th>Miktar (ton)</th><th>Artış*(%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2005</td><td>32,3</td><td>-</td><td></td><td>-</td></tr><tr><td>2006</td><td>36,2</td><td>12,1</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2007</td><td>93,4</td><td>189,2</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2008</td><td>72,0</td><td>122,9</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2009</td><td>241,0</td><td>646,1</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2010</td><td>34,5</td><td>6,8</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2011</td><td>22,6</td><td>-30,3</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2012</td><td>71,8</td><td>122,3</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2013</td><td>86,4</td><td>167,4</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2014</td><td>76,3</td><td>136,2</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2015</td><td>80,6</td><td>149,5</td><td></td><td></td></tr></tbody></table>	Yıllar	Toplam üretim		Üretim miktarı		Alan (ha)	Artış* (%)	Miktar (ton)	Artış*(%)	2005	32,3	-		-	2006	36,2	12,1			2007	93,4	189,2			2008	72,0	122,9			2009	241,0	646,1			2010	34,5	6,8			2011	22,6	-30,3			2012	71,8	122,3			2013	86,4	167,4			2014	76,3	136,2			2015	80,6	149,5		
Yıllar		Toplam üretim		Üretim miktarı																																																												
	Alan (ha)	Artış* (%)	Miktar (ton)	Artış*(%)																																																												
2005	32,3	-		-																																																												
2006	36,2	12,1																																																														
2007	93,4	189,2																																																														
2008	72,0	122,9																																																														
2009	241,0	646,1																																																														
2010	34,5	6,8																																																														
2011	22,6	-30,3																																																														
2012	71,8	122,3																																																														
2013	86,4	167,4																																																														
2014	76,3	136,2																																																														
2015	80,6	149,5																																																														
*Artışlar 2005 yılı baz alınarak hesaplanmıştır.																																																																
Kaynak: Amasya Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü																																																																

7. ORMAN

ORMAN
GÖSTERGE: Ormanlık Alanlar
TANIM: Orman alanlarının toplam büyüklüğünü ve yıllara göre değişimini ifade eder.
Önerilen Kaynak: Orman Bölge Müdürlükleri
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki toplam orman alanı (ha), yıllık değişimi (ha/yıl), orman vasfına göre dağılımı (%), ağaç türleri, sayıları ve oranları (sayı, %)
Durum ve eğilimler; <p>İldeki toplam orman alanı 220.470, %61(ha) olmakla birlikte bunun; 101.138' i %45'i verimli orman alanı, 119.331'i (%54 sı) ise bozuk vasıfta ormanlık alanlardan oluşmaktadır. Yıllık değişimi miktarı ise 2.248,85 (ha/yıl) olup, artışın orman vasfına göre dağılımı (koruda ;%45, bozukta ise % 55 tir.), ağaç türleri, sayıları ve oranları ise ; %16 sı 35.583 ha kızılçam,%14'ü 32.096,6 Ha karaçam, %18'i 41.670,3 kayın,%43'ü 95.713,9'u meşe, %8'i 15.042,8 sarıçam,% 2'si 563,20 Ha Ardıç türünde orman ağaçlarından oluşmaktadır.</p>
Kaynak: Çevre Durum Raporu, 2014

8. BALIKÇILIK

BALIKÇILIK							
GÖSTERGE: Balıkçılık							
TANIM: Her yıl, denizlerde avcılığı yapılan balıklar (denize kıyısı olan iller için), kabuklu deniz ürünleri ve yumuşakçalar ile iç sularda avlanan tatlı su ürünleri ile yetiştiricilik ürünleri olmak üzere üretilen balık miktarını gösterir. Üretime ilişkin veri yakalandığı zamanki ağırlığı olan canlı ağırlık ile ifade edilir.							
Önerilen Kaynak: Amasya Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü							
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Kıyı şeridi uzunluğu (km), deniz alanı ve iç su alanı (ha), su ürünleri üretimi (bin ton) ve yıllara göre değişimi (%), Balık türlerinin dağılımı (%)							
Durum ve eğilimler; <i>(Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)</i>							
Veri Formatı							
YILLAR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
İçsu Avcılığı (ton)	770	616	616	220	352	286	240
Deniz Balıkları Avcılığı (ton)							
Diğer Deniz Ürünleri Avcılığı (ton)							
Yetiştiricilik Ürünleri (ton)	15,423	39,55	50,2	36,5	24,6	20,737	18
Kaynak: Amasya Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü							

9. ALTYAPI VE ULAŖTIRMA

ALTYAPI VE ULAŖTIRMA

GÖSTERGE: Karayolu ve Demiryolu Ağı

TANIM: İldeki toplam karayolu (otoyollar, devlet yolları, il yolları) ve demiryolu gelişimi ve uzunluğunu ifade eder.

Önerilen Kaynak:

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre karayolu ve demiryolu uzunlukları (km)

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Karayolu Ađ Uzunluğu (km)	494	494	492	492	489	489	489	489	494	494	504	504	504	519
Demiryolu Ađ Uzunluğu (km)	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89

Kaynak: Karayolları 7. Bölge Müdürlüğu, DDY Amasya Gar Ŗefliđi

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Değerlendirme ve Sonuçlar: İlimizde 2003-2015 yılları arasında 3.055,02 km olan yol ağımız Coğrafi Bilgi Sistemine uygun yapılan 2015 yılı köy yolu arazi çalışmaları sonucuna göre belirlenmiş olup yeni yol ağımız 2015 yılı sonu itibariyle İl Genel Meclisi Onayıyla karara bağlanmıştır. Bu yolların; 1.468,62 km si (%48,07) si asfalt, 1.256,05 km si (%41,12) i stabilize, 297,23 km si (%9,73) ü tesviye, 33,12 km si (%1,08) parke yoldur.

Amasya İlinde 1 Belde olmak üzere 373 yerleşim yerinin 350 si asfalt, 23 köy ise stabilize yoldan yararlanmaktadır. Mevcut bulunan 247 (köy altı yerleşim birimi) üniteden 70'i asfalt, 167 si stabilize, 10 tesviyedir.

İlimiz sınırları içerisinde kalan demiryolu hattı,2015 Eylül ayından itibaren başlamış olan altyapı-üstyapı yenileme çalışmaları nedeniyle ulaşıma kapatılmış olup; bu çalışmalar kapsamında sinyalizasyon sistemine geçiş de sağlanacaktır. Tüm çalışmalar tamamlandığı zaman, artık elektrikli trenler ile ulaşım sağlanacaktır. Çalışmaların 2017 Aralık ayında tamamlanması planlanmaktadır.

10. ATIK

ATIK											
GÖSTERGE: Belediye Atıkları Miktarı ve Bertaraf Miktarı											
<p>TANIM: Bu gösterge, il içinde, belediyeler tarafından ya da belediyeler adına toplanan katı atıkların miktarı ve düzenli depolama oranını ifade eder. Belediye atıklarının en önemli miktarı haneler tarafından üretilen atıklardır. Ayrıca alım-satım ve ticaret kuruluşları, ofis binaları, kurum ve küçük işyeri atıklarını da kapsamaktadır</p>											
Önerilen Kaynak: TÜİK											
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık olarak belediyelerce ya da belediye adına toplanan katı atıklar (Ton), Düzenli Depolanan Katı Atık Miktarı (ton) ve oranı (%)											
Durum ve eğilimler;											
Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi	
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekana Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Bivometanizasyon)
AKAB	AMASYA	101.813	101.813	83,75	82,42	0,82	0,81		BŞ	X	
AKAB	MERZİFON	55.163	55.163	60,55	54,60	1,10	0,99	1	B-BŞ	X	
AKAB	SULUOVA	37.750	37.750	42,64	47,68	1,13	1,26		ÖS	X	
AKAB	GÜM.HACIKÖY	14.267	14.267	11,87	10,28	0,83	0,72		ÖS	X	
AKAB	GÖYNÜCEK	4500	3500	0,710	0,675	0,16	0,19	YOK	B		
AKAB	ZİYARET BELEDİYESİ	5000	3901	10	11,5	2	2,30			X	
	HAMAMÖZÜ BEL.	1800	1500	3	2	3	2	-	B		
YEŞİLİRMAK BELEDİYELERİ KATI ATIK YÖNETİMİ BİRLİĞİ	TAŞOVA BEL.	11.100		12,300	9,600	1,19	0,87	-	B	X	
İl Geneli		229.593	216.394	221,82	207,155	7,23	7,14				

Kaynak:

Değerlendirme ve Sonuçlar Amasya İlinde 1 adet düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. Tesis Amasya İli, İlçeleri ve Beldeleri Katı Atık Bertaraf Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (AKAB) tarafından işletilmektedir. Taşova Belediyesine ait katı atıklar, **YEŞİLİRMAK BELEDİYELERİ KATI ATIK YÖNETİMİ BİRLİĞİ** ne ait Erbaa katı atık alanında bertaraf edilmektedir.

ATIK
GÖSTERGE: Katı Atıkların Düzenli Depolanması
TANIM: İldeki katı atık tesisi sayısı ve hizmet verilen nüfus oranını ifade eder.
Önerilen Kaynak: TÜİK
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki katı atık tesis sayısı, katı atık düzenli depolama hizmeti veren belediye sayısı ve nüfus, hizmet verilen nüfusun tüm il nüfusuna oranı (%)
Durum ve eğilimler; Amasya İlinde 1 adet düzenli depolama tesisi bulunmaktadır. Tesis Amasya İli, İlçeleri ve Beldeleri Katı Atık Bertaraf Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (AKAB) tarafından işletilmektedir. İlimiz Merkez, Merzifon, Suluova, Gümüşhacıköy, Göynücek Belediyelerine ait atıklar bu tesiste bertaraf edilmektedir. Hamamözü Belediyesine ait evsel katı atıklar vahşi depolama yöntemiyle bertaraf edilmektedir. Ayrıca, İl Özel İdaresi tarafından bir kısım merkez köylerden toplanan katı atıklar da bu tesiste bertaraf edilmektedir. Sadece Taşova İlçe Belediyesi, ilçeye daha yakın olduğundan, Yeşilirmak Belediyeleri Katı Atık yönetim Birliğine üyedir ve evsel atıklarını bu birliğe ait düzenli depolama sahasında bertaraf etmektedir.
Kaynak: ÇŞİM,2015

ATIK**GÖSTERGE: Tıbbi Atıklar**

TANIM: İl için, ayrı olarak toplanan tıbbi atık miktarlarının yıllık olarak belirtilmesi ve toplanan tıbbi atıkların bertaraf yöntemlerinin oransal olarak ifade edilmesidir.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle toplanan tıbbi atık miktarı (ton), yöntemlerine göre bertaraf oranları (%) ve bertaraf tesisi sayısı

Durum ve eğilimler;

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesis Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyo n	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Amasya	√		1		151,098		√		√	Amasya
Merzifon	√		1		61,22		√		√	Amasya
Gümüşhacıköy	√		1		5,609		√		√	Amasya
Göynücek	√		1		1,521		√		√	Amasya
Suluova	√		1		10,459		√		√	Amasya
Taşova	√		1		4,891		√		√	Amasya
Hamamözü	√		1		-		√		√	Amasya

Kaynak: Belediyeler / ÇŞİM,2015

Değerlendirme ve Sonuçlar

İlimizde 1 adet Tıbbi Atık Sterilizasyon tesisi ve 1 adet lisanslı tıbbi atık taşıma aracı bulunmaktadır. İlimizde oluşan tüm atıklar, sterilizasyona tabi tutulmakta, bunu müteakip AKAB'a ait düzenli depolama tesisinde depolama yöntemiyle bertaraf edilmektedir.

ATIK

GÖSTERGE: Atık Madeni Yağlar

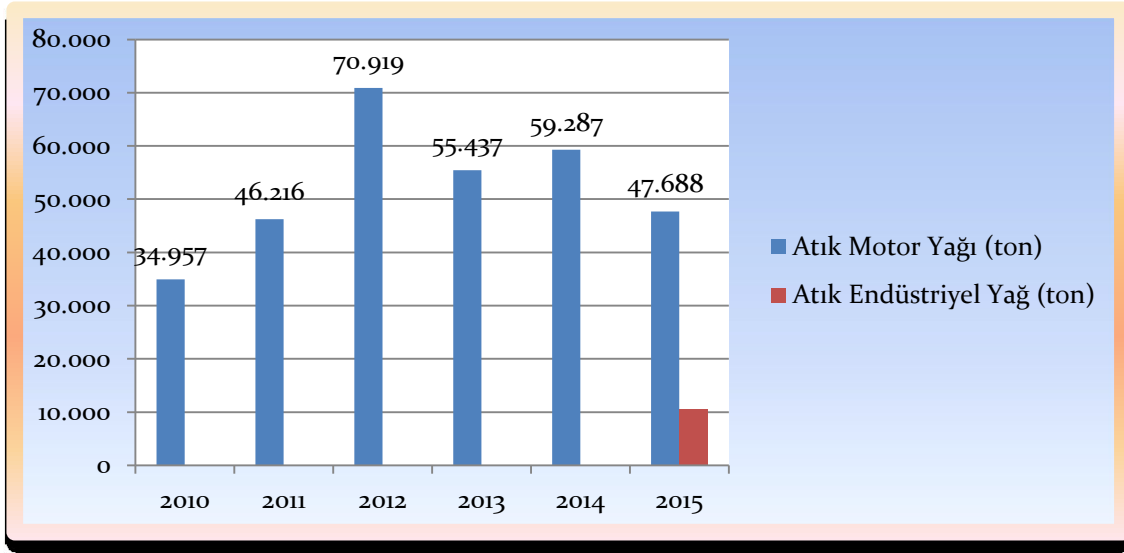
TANIM: İl içinde toplanan atık madeni yağların miktarını ve geri kazanım ya da bertaraf oranlarını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Geri kazanım* (ton)	Nihai bertaraf (ton)	İhracat (ton)	Stok (ton)	Atık Minimizasyonu (Tesis İçi) (ton)
45,968	-	11,050	1,330	

Kaynak: Atık Yönetim Uygulaması,2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

ATIK**GÖSTERGE: Bitkisel Atık Yağlar**

TANIM: İl içinde toplanan bitkisel atık yağların miktarını ve geri kazanım-bertaraf oranlarını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilecektir.

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan bitkisel atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)	
Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)
6,605	1,550

Kaynak: Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri, 2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

ATIK**GÖSTERGE: Ambalaj Atıkları**

TANIM: İl içerisinde oluşan ambalaj atıklarının miktarlarını ve geri kazanımına ilişkin bilgileri içerir.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre; üretilen toplam ambalaj atık miktarı ve ambalaj cinsi (ton), geri kazanılan toplam ambalaj atık miktarı (ton), piyasaya sürülen ambalaj miktarı (ton), hedeflenen geri kazanım oranları (%), geri kazanılması gereken miktar (ton), kayıtlı ekonomik tesis sayısı ve lisanslı tesisi sayısı

Durum ve eğilimler;

Amasya İlinde 2015 Yılı Ambalaj ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik		2.145,382	52	1.115,599		
Metal		14,475	52	7,527		
Kompozit			52			
Kağıt Karton	1.875,420	2.211,563	52	1.150,013		
Cam		161,185	52	83,816		
Ahşap	438,120	649,160	5	32,458		
Toplam	2.313,540	5.181,765		2.389,413		

Kaynak: Ambalaj Bilgi Sistemi,2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

ATIK**GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Lastikler**

TANIM: Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları, geri kazanım tesisleri ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları ve geri kazanım tesislerinde ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarları (ton)

Durum ve eğilimler**Amasya İlinde 2015 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler**

	2012	2013	2014	2015
Geri Kazanım Tesisi	104,530	23,540	89,181	8,700
Çimento Fabrikası	-----	-----		

Kaynak: Atık Yönetimi Uygulaması ve ÇŞİM Denetim Verileri, 2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

ATIK**GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Araçlar**

TANIM: İl genelinde yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısını vb. bilgileri ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısı

Durum ve eğilimler;**Amasya İlinde 2015 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı**

Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton) Yıl / Adet
	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
1 Sevim Yazıcılar	1	1500 araç, 1300 m ²	1	-	2012 13 2013 28 2014 62 2015 39
1 Hami Başalan	1	2750m ²	1	-	2012 22 2013 62 2014 115 2015 312

Kaynak: ÇŞİM Verileri, 2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

ATIK

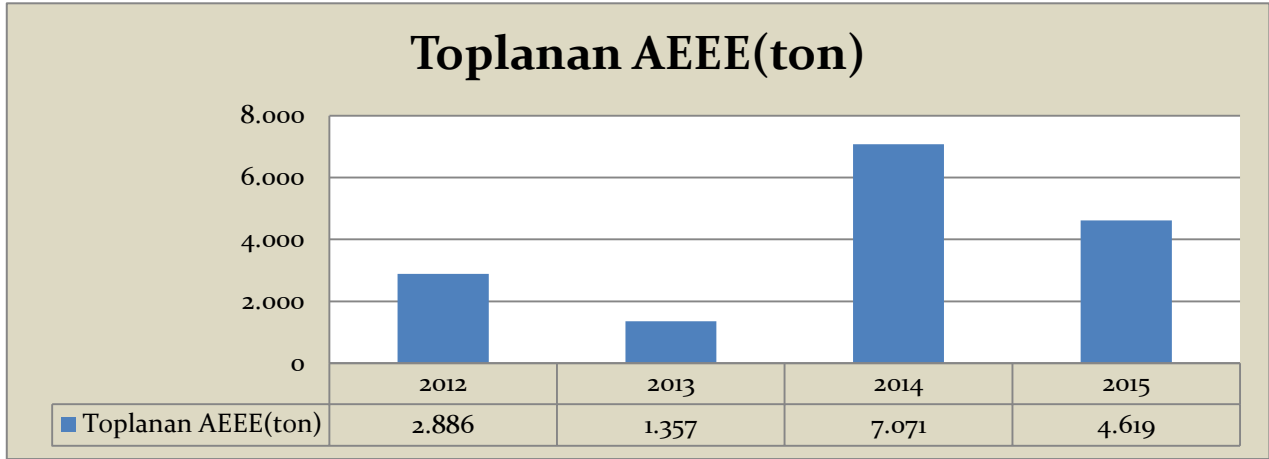
Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar

TANIM: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları ve işleme tesis sayılarını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarı (ton) ve işleme tesis sayısı

Durum ve eğilimler;

Kaynak: Atık Yönetim Uygulaması,2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

ATIK**Maden Atıkları**

TANIM: İl genelinde, cevher tiplerine göre, zenginleştirme tesisi sayısı ve zenginleştirme proses atıklarının dağılımını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle cevher tiplerine göre zenginleştirme tesisi sayısı, zenginleştirme proses atıkları miktarları (ton)

Durum ve eğilimler;

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama Sınıfı
Eski Çeltek Kömür	Linyit Kömür	198.726,25	Depolama	D1
PLT Madencilik	Linyit Kömür	38.000	Depolama	D1

Kaynak:ÇŞİM,2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

ATIK

Tehlikeli Atıklar

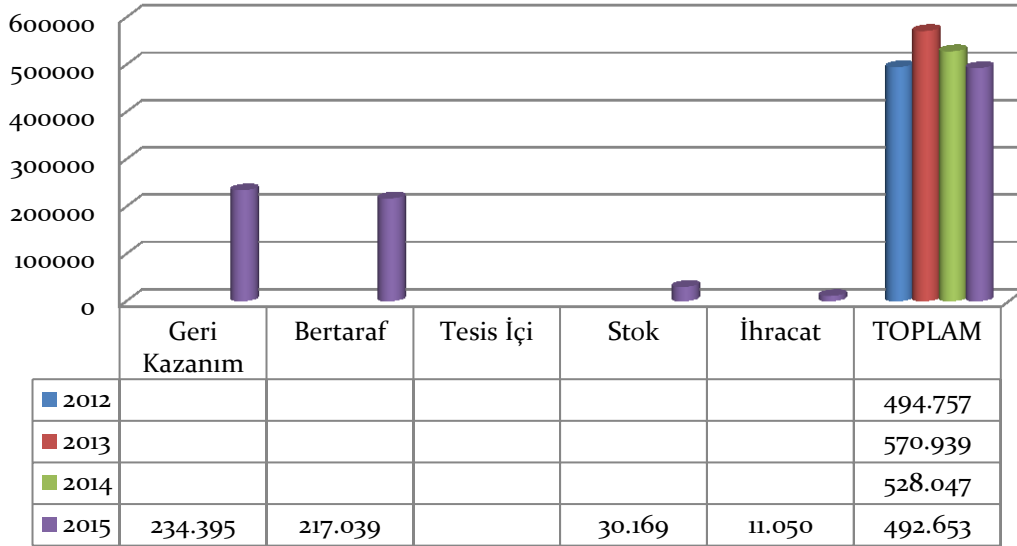
TANIM: İl genelinde, yıllar itibariyle toplanan tehlikeli atıkların miktarı ile geri kazanımı, yakma ve nihai bertaraf edilenlerin miktarlarını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atık Yönetim Uygulaması verileri.

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, il içinde toplanan tehlikeli atıkların miktarı (ton), ara depolama geri kazanım, yakma ve nihai bertaraf miktarları (ton) ve geri kazanım türlerine göre oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Tehlikeli Atık Miktarı (ton)

Kaynak: Atık Yönetim Uygulaması,2015

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölüm

11.TURİZM

TURİZM

Yabancı Turist Sayıları

TANIM: Bu gösterge, il düzeyinde bir yılda giriş çıkış yapan yerli ve yabancı turist sayısının yıllara göre değişimini ifade eder

Önerilen Kaynak: TÜİK, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl düzeyinde 2000 yılı ve sonrasındaki yıllarda giriş yapan yerli ziyaretçi sayısı (kişi), yabancı ziyaretçi sayısı, bu sayıların yıllara göre değişimi (%), bir önceki yıl için ziyaretçi sayısının aylara göre dağılımı

Durum ve eğilimler;

YILLAR	YERLİ	YABANCI	TOPLAM	Geçen Yıla Göre Değişim (%)
2002	91.338	5.123	96.941	
2003	101.139	6.480	107.619	% 11,01
2004	128.685	6.476	135.161	% 25,59
2005	149.789	6.149	155.938	% 15,37
2006	158.847	5.169	164.016	% 12,77
2007	183.133	5.772	188.905	% 15,17
2008	231.041	7.491	238.532	% 26,27
2009	205.690	11.059	216.749	% -9,13
2010	265.024	11.076	276.100	% 27,38
2011	394.610	16.075	410.685	% 48,74
2012	393.996	32.342	426.338	% 3,81
2013	446.051	21.608	467.659	% 9,69
2014	472.947	14.869	487.816	% 4,31
2015	457.431	21.100	478.531	% -1,90

Kaynak: Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür

TURİZM

Mavi Bayrak Uygulamaları

TANIM: (Denize Kıyısı Olan İller İçin) Gerekli standartları taşıyan nitelikli plaj ve marinalara verilen uluslararası bir çevre ödülü olan mavi bayrağın, Türkiye’de 1997 yılından itibaren verildiği plaj ve marinaların yıllar itibari ile toplam sayılarının belirtilmesidir.

Önerilen Kaynak: Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, mavi bayrak almaya hak kazanmış plaj ve marina sayıları

Durum ve eğilimler; *(Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)*

İlimizin denize kıyısı yoktur.

Kaynak:

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

EK-1

2015 YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU

BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ

I.1. Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

Hava Kalitesi İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
1 (İyi)	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
2 (Orta)	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
3 (Hassas)	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
4 (Sağlıksız)	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
5 (Kötü)	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
6 (Tehlikeli)	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

I.1.1. Amasya İli ait 2015 yılı Aylık Ortalama Ölçüm Değerlerinin Hava Kalitesi İndeksine Göre Değerlendirilmesi

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
OCAK	X																								X					
ŞUBAT	X																								X					
MART	X																								X					
NİSAN	X																								X					
MAYIS	X																								X					
HAZİRAN	X																								X					
TEMMUZ	X																								X					
AĞUSTOS	X																								X					
EYLÜL	X																								X					
EKİM	X																								X					
KASIM	X																									X				
ARALIK	X																								X					

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015

I.1.2. Amasya İli Kış Sezonu Ortalama Ölçüm Değerlerinin (2014 yılı Ekim- 2015 Mart arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine Göre Sınıflandırılması

	Kış Sezonu (Ekim-Mart) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																																			
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀											
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6						
Kış Sezonu (Ekim-Mart)	X																														X					

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2015

I.3. Hava Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Yıl İçinde İl/İlçelerde Alınan Tedbirler

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL MERKEZİ	1. Amasya	x	x	x	x	x	x		x	
	2.									
	3.									
	.									
	.									
İLÇELER	1. Merzifon	x	x	x	x	x	x		x	
	2. Suluova	x	x	x	x	x	x		x	
	3. Gümüşhacıköy	x	x	x	x	x	x		x	
	4. Taşova	x	x	x	x	x	x		x	
	5. Göynücek	x	x	x	x	x	x		x	
	6. Hamamözü	x	x	x	x	x	x		x	
	7.									
	8.									
	9.									
	10.									
	.									
	.									

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Tedbirler:

a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b. Doğalgaz kullanımı
c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h. Denetim
i. Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

I.4. Hava Kirliliğinin Giderilmesinde, Yıl İçerisinde İl/İlçelerde Karşılaşılan Güçlükler

Karşılaşılan Güçlükler	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	6	6	
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	7	7	
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	1	1	
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar	2	2	
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler	8	8	
f. Toplumda bilinç eksikliği	3	3	
g. Meteorolojik faktörler	5	5	
h. Topografik faktörler	4	4	
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirmesi

II.1.1. Amasya İl Sınırlarında Bulunan Yüzeysel Suların Kalite Sınıflarının Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi ve Muhtemel Kirlenme Nedenlerinin Belirtilmesi

Yüzeysel Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Yeşilirmak					X	X	X		X	X			
Tersakan					X	X	X		X	X			
Çekerek					X	X	X		X	X			
Deliçay					X	X	X		X	X			

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

II.1.2. Amasya İl Sınırlarında Bulunan Yeraltı Sularının Kalite Sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik Çerçevesinde Değerlendirilmesi ve Muhtemel Kirlenme Nedenlerinin Belirtilmesi

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)
Geldingen Ovası				X				X				
Aydınca Ovası				X	X			X				
Suluova Ovası								X	X			
Merzifon-G.hacıköy Ovası				X				X		X		

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

II.1.3. İl sınırlarında bulunan yüzme sularının kalite sınıflarını Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzme Suyunun bulunduğu bölge/plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
	Var	Yok	A	B	C	D	a	b	c	d	e	f	g
							Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer (Belirtiniz)
İlimizde yüzme suyu yoktur.													

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Kaynaklar

II.2. Yıl İçinde, Amasya İl Sınırları İçindeki İl/İlçelerde Atıksuların Yolaçtığı Kirlenmenin Nedenlerinin Değerlendirilmesi

Yerleşim Yerinin Adı		Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
II Merk ezi	Amasya				x			x	x			x	x	
	1.Merzifon		x		x			x	x			x	x	
İlçeler	2.Suluova		x		x			x	x			x	x	
	3.G. hacıköy		x		x			x	x			x	x	
	4.Taşova		x		x			x	x			x	x	
	5.Göynücek		x		x			x	x			x	x	
	6.Hamamözü		x		x			x	x			x	x	
	7.													
	8.													
	9.													
	10.													
	11.													
	.													
.														
.														

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kirlilik Nedenleri:

- a. Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- b. Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- c. Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- d. Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- e. Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- f. Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- g. Ziraî mücadele ilaçlarının kullanımı
- h. Kimyasal gübre kullanımı
- i. Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- j. Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- k. Hayvancılık atıkları
- l. Maden atıkları
- m. Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) işareti koyarak belirtiniz.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
1.									
Göller									
1.									
Akarsular	x	x		x	x		x	x	
1.									
Havzalar	x	x		x	x		x	x	
1.									
Yeraltı Suları	x	x		x	x		x	x	
1.									
Jeotermal Kaynaklar									
1.									
Diğer Alıcı Su Ortamları									
1.									

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Aritma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde fosseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükleri en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretleyiniz.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	3	3	
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	4	4	
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler	2	2	
d. Toplumda bilinç eksikliği	1	1	
e. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,...şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlinizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek * belirtiniz.

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	5		
b. Madencilik atıkları	6		
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar	7		
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar	-		
e. Plansız kentleşme	4		
f. Aşırı gübre kullanımı	1		
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı	2		
h. Hayvancılık atıkları	3		
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam * ile belirtiniz.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	1	1	
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	3	3	
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	4	4	
d. Erozyon mücadele çalışmaları	5	5	
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları	2	2	
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Aşağıdaki Konu Başlıklarını Dikkate Alarak, yıl sonu itibariyle, İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, 5, ... şeklinde numaralandırınız) Vererek Sıralayınız. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ *	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği	3	2	Amasya Belediyesine ait atıksu arıtma tesisinin işletmeye alınmış olması, ayrıca 2015 yılında yapılan denetimlerin sayısı ve uygulanan idari yaptırım miktarı, ilimizdeki çevresel sorunların öncelik sırasını etkilemiştir.
b. Su kirliliği	1	3	
c. Toprak kirliliği	4	5	
d. Atıklar	2	1	
e. Gürültü kirliliği	5	4	
f. Erozyon	6	6	
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)	7	7	

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

IV.2. İl Sınırları İçerisinde IV.1'de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak; Yukarıda IV.1'de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;

IV.2'de, IV.1'de sıralanan her bir öncelikli çevre sorunları dikkate alınarak;

- a) *Çevre sorununun nedenlerini,*
- b) *Bu nedenlerde daha çok hangi faktör veya sektörlerin etkili olduğunu,*
- c) *Çevreye vermiş olduğu olumsuz etkilerini*
- d) *Bu sorunların giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerini,*
- e) *Bu sorunları gidermek amacıyla alınan, alınması planlanan veya alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu,*
- f) *Ayrıca bu başlık altında yer almasını istediğiniz diğer görüşlerinizi belirten bilgi notunu,*

sistematik ve yeterli seviyede açıklayınız.

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İl merkezinde 2011 yılına kadar yerleşim yerinden oluşan katı atıkların bertarafı, **vahşi (düzensiz) depolama** şeklinde veya **dağınık depolama** dediğimiz değişik yerlere gelişi güzel dökülmek sureti ile yapılmakta olup, belediyenin belirlemiş olduğu düzensiz depolama alanları (Orman içlerinde ve/veya ırmak kenarlarında) hem büyük çevre sorunlarına, hem de gereksiz yere de çok fazla sayıda düzensiz deponi alanlarının oluşmasına neden olmaktadır.

İlimiz merkez, ilçe ve beldelerdeki yerleşim yerlerinde toplanan katı atıkların bertaraf edilebilmesi ve/veya geri kazanımı için yapılacak faaliyetlerin çevre kirliliği ve halk sağlığı açısından değerlendirilip, uygun çalışma alanları ve çalışma prensipleri seçilerek uygun şekilde tasarlanması, inşası ve işletimi amacıyla ayrıca hali hazırda kullanılmakta olan düzensiz çöp depolama alanlarının da rehabilitasyonunu sağlanması için, 2005 yılında AKAB (Amasya İli, İlçeleri ve Beldeleri Yerel Yönetimler Katı Atık Bertaraf Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği) adı altında Belediye Birliği kurulmuştur.

Toplam bedelinin yaklaşık %75'nin AB hibe programı kapsamında temin edildiği Katı Atık Düzenli depolama Tesisi, Merkez İlçe, Bağlarüstü Köyü mevkiinde 2011 yılında faaliyete geçmiştir. Hizmet verilen nüfusun 280.000'nin üzerinde bulunduğu birlikte, yılda yaklaşık 200.000 ton atığın bertaraf edileceği düşünülmektedir. Ancak İlimizde özellikle Suluova İlçesinde büyük bir Hayvansal Atık sorunu yaşanmaktadır. Suluova bölgesi Amasya'nın hayvancılık faaliyetinin en yoğun yaşandığı bölge konumundadır. Suluova İlçe Tarım Müdürlüğü kayıtlarına göre ilçede halen 903 ahırda yaklaşık 35.000 adet büyükbaş hayvan beslenmektedir. Ahırlardan oluşan hayvansal atıkların(gübre) değerlendirilememesi, atıkla ilgili şikayetlere sebep olmaktadır.

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

2015 yılında yapılan denetimlerin sayısı ve uygulanan idari yaptırım miktarı incelendiği zaman, ilimizdeki II. öncelikli çevresel sorun olarak hava kirliliği ön plana çıkmaktadır.

İlimizde 2008 yılından itibaren doğal gaz ısınma amaçlı kullanılmaya başlanmış olmakla beraber, yöre halkının bir kısmını etkileyen maddi imkansızlık nedeniyle, şehir merkezinde katı yakıt ısınma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Yine şehir içerisindeki bir kısım işletmenin de (hamamlar gibi) faaliyetleri esnasında katı yakıt kullanıyor olmaları kış aylarında hava kirliliği yaşanmasına neden olmaktadır.

Amasya İlinde çevre yolunun bulunmayışı nedeniyle şehirlerarası seyahat eden tüm araçların şehir merkezinden geçmekte, bu durum da trafikten kaynaklanan hava kirliliği problemi yaratmaktadır.

İlimizin vadide yer alması, kış aylarında ısınmadan kaynaklanan, yılın tüm zamanlarında etkili olan ulaşım kaynaklı hava kirliliğinin etkisinin artmasına neden olan olumsuz bir faktördür.

Yapımı devam eden çevre yolunun inşaatının bitmesiyle trafikten kaynaklanan hava kirliliği probleminin önemli ölçüde azalacağı düşünülmektedir.

III. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

Şehir merkezinin tam ortasında geçen Yeşilirmak Amasya'nın en önemli su kaynağıdır. Sivas İli, Suşehri İlçesi'nin güneybatısındaki Köse Dağları'ndan doğar.

Yeşilirmak su toplama havzası, 36.750 km² alana sahip, 10 ilin (Amasya, Çorum, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Samsun, Sivas, Tokat, Yozgat) sınırları içerisinde yer almaktadır. Havza içerisinde 3 il merkezi (Amasya, Çorum, Tokat), 41 ilçe ve 2434 köy bulunmaktadır. Yaklaşık 1.042.387 il ve ilçe merkezlerinde, 1.141.803 köylerde olmak üzere 2.184.190 insan yaşamaktadır. Arazi yapısı oldukça engebelidir. Yıllık ortalama yağış, m²'ye 646 mm'dir. Uzunluğu 519 km olan Yeşilirmak'ın önemli kolları, Çekerek Irmağı 276 km., Kelkit Çayı 246 km. ve Tersakan Çayı 92 kilometredir.

İlimizde yer alan Su kirliliği kaynaklarını, evsel ve endüstriyel kaynaklı atıksuların arıtılmadan Yeşilirmak ve yan kollarına boşaltılmaları, tarımda kullanılan zirai ilaçlardan ve tarımsal gübrelere kaynaklı atıklar, hayvansal atıklar(gübre) ve erozyon kaynaklı kirlilik başta Yeşilirmak nehri olmak üzere su kaynaklarımızın kirlenmesinde temel etken olmaktadır.

Amasya Belediyesine ait atıksu arıtma tesisinin 2015 yılında faaliyete geçmiş olması,

TEŞEKKÜR EDERİZ...